

Kristiansand
kommune

2. tertialrapport 2024

Kristiansand kommune – sterkere sammen

Om tertialrapporten

Tertialrapporten er en rapport til bystyret som skal vise i hvilken grad budsjettvedtaket realiseres. I henhold til kommunelovens §14-5 om årsbudsjettets bindende virkning er kommunedirektøren pliktig til å fremme forslag om budsjettendringer dersom det skjer endringer i grunnlaget for budsjettet. Endret aktivitetsnivå skal først og fremst vurderes i økonomiplansammenheng da det langsiktige beslutningsgrunnlaget er langt bedre.

I 2. tertialrapport foretas en gjennomgang av hele budsjettet. Tertialrapporten inneholder både driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Status på områdene pr. 31. august, samt andre overordnede forhold (utenomsektorielle), danner grunnlaget for den samlede vurderingen.

Rapportering på fokusområder innenfor arbeidsgiversiden, internkontroll, status på økonomiske tiltak fra bystyrebehandlingen og status på verbalvedtak inngår også i denne rapporten.

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Bystyret tar 2. tertialrapport 2024 orientering.
2. Budsjettendringer på drift og investering vedtas
3. Budsjettendringer på bruk av disposisjonsfond og bundne fond vedtas.
4. Bruk av sentralt disposisjonsfond økes med 80 mill. kr i forhold til revidert budsjett.
5. Investeringsbudsjettet reduseres med 9,2 mill. kr.
6. Salgsinntekter/tilskudd økes med 39,9 mill. kr.
7. Det brukes 8,6 mill. kr av kapitalfondet for å redusere bruk av lån
8. Bruk av lån reduseres til sammen med 60,6 mill. kr.
9. Reduserte investeringsutgifter medfører redusert momskompensasjon med ca. 3,2 mill. kr.
10. Kristiansand kommune tar i 2024 opp til sammen inntil 545,4 mill. kr i lån til finansiering av investeringer jf. kommunelovens § 14-15 første ledd.
11. Samlede låneopptak (inkl. Startlån) i 2024 blir inntil 845,4 mill. kr.

Sammendrag

DRIFT

Økonomisk prognose 2024

Totalt forventer kommunedirektøren et negativt resultat på -292,8 mill. kr i 2024. Dette er en forverring på 39,4 mill. kr i forhold til prognosen meldt i 1. tertialrapport 2024.

I forhold til revidert budsjett i 2. tertial forventes et merforbruk på områdene på 89,9 mill. kr ved årets slutt.

Forventet korrigert netto driftsresultat:

Tall i 1000 kr (minus betyr merforbruk)	Budsjett 2024	Rev. bud. 1. tertial 2024	Rev. bud. 2. tertial 2024	Prognose 2024
Korrigert netto driftsresultat*	-114 082	-128 329	-202 928	-292 803
Bruk av disposisjonsfond	-114 082	-141 001	-221 171	-311 046
Overføring til investering		12 672	18 243	18 243
Totalsum	-114 082	-128 329	-202 928	-292 803

*Korrigert for bruk/avsetning bundne fond og netto premieavvik

Kommunedirektøren foreslår i 2. tertialrapport 2024 å bruke ca. 80 mill. kr mer av sentralt disposisjonsfond til drift enn i revidert budsjett for 2024. Av disse er 68,7 mill. kr tildelt områdene, der Helse og mestring har størst andel med 67,2 mill. kr. Dette skyldes i hovedsak finansiering av økte kostnader til flyktninger og kompensasjon for mindreinntekt til ressurskrevende brukere.

Prognosen for det sentrale disposisjonsfondet ved årsslutt er på om lag 109 mill. kr pr. 31.12.24. Dette under forutsetning av at merforbruk på områdene finansieres av områdefond og andre fond.

Områdene hadde et samlet disposisjonsfond på 24,1 mill. kr 01.01.24 og prognosen pr. 31.12.24 er samlet på -60 mill. kr. Helse og mestring (-127,2 mill. kr) og Oppvekst (-11,4 mill. kr) har negative disposisjonsfond, mens de andre områdene forventer positive disposisjonsfond.

Områdene melder om følgende prognoser pr. 31.12.2024 etter foreslåtte rammeendringer og bruk av bundne fond i denne saken:

Tall i 1000 kr		Mer/mindre-forbruk før bruk av disposisjonsfond 2024	Bruk av disposisjonsfond til drift 2024	Mer/mindre-forbruk etter bruk av disposisjonsfond 2024
10	Kommunedirektøren	0	0	0
11	Organisasjon	-2 500	4 500	2 000
12	Økonomi	0	1 200	1 200
13	Samhandling og innovasjon inkl. bruk av næringsfond	-2 420	2 520	100
2	Oppvekst	-7 000	0	-7 000
3	Helse og mestring	-69 705	7 705	-62 000
4	Kultur og innbyggerdialog	-5 525	2 825	-2 700
5	By- og stedsutvikling	-2 725	6 971	4 246
Sum		-89 875	25 721	-64 154

Etter bruk av disposisjonsfond er reelt merforbruk 64,2 mill. kr i områdene. Dette er en bedring fra 1. tertialrapport på 27,6 mill. kr.

Sammendrag

Merforbruket på ordinær drift er størst i Helse og- mestring og skyldes volumøkning på mange tjenesteområder og utfordringer med tilpasning til budsjetttrammene. Utfordringene er størst på brukerstyrt personlig assistanse (BPA), avlastning og habilitering. Kommunedirektøren foreslår å kompensere Helse og mestring med 45 mill. kr til kompensasjon for mindreinntekter på ressurskrevende brukere.

Oppvekstområdet melder om et merforbruk på 7 mill. kr som er en bedring på 5 mill. kr fra 1. tertialrapport. Merforbruket i Oppvekst skyldes i hovedsak institusjons- og akutt plasseringer i barnevernet og styrket tilbud til barn i barnehager. Det er fortsatt økonomiske utfordringer med å holde driften i skole innenfor budsjetttrammene, men det meldes balanse totalt sett på skole ved årets slutt.

Merforbruk i By- og stedsutvikling skyldes i hovedsak bruk av fond og vedlikehold av kommunale veier, gatelys og bilhold. By- og sted setter i tillegg av 10,7 mill. kr fra driftsbudsjettet til vedlikeholdsfondet.

Det er vanskelig å gi en god prognose for hele bykassen. Resultatet er avhengig av utviklingen innen den økonomiske situasjonen i Helse og mestring, netto finans, pensjonsutgifter og spesielt skatteinntektene framover.

Kommunedirektøren er bekymret for den økonomiske situasjonen spesielt i Helse og mestring, noe som også vil gjelde for 2025.

Revidert budsjett

Kommunedirektøren foreslår enkelte budsjettendringer i 2. tertialrapport. De er hovedsakelig knyttet opp mot reduserte skatteinntekter, kompensasjon for reduserte inntekter til ressurskrevende brukere, økte kostnader til integrering ved bruk av integreringstilskudd, og netto finans.

Endringene i kommunedirektørens forslag til tertialrapport innebærer en forverring av korrigert netto driftsresultat på ca. 74,6 mill. kr i forhold til 1. tertial 2024. Totalt negativt korrigert netto driftsresultat på -202,9 mill. kr. Områdene har en økning i rammene på totalt 49,1 mill. kr korrigert for bruk og avsetning av bundne fond.

Endringer i korrigert netto driftsresultat:

Tall i mill. kr	Budsjettendringer
Økt ramme samlet netto på områdene korrigert for bruk/avsetning av bundne fond	49,1
Område 9:	
Redusert skatt på formue og inntekt	50,0
Økt avkastning energiverksfondet	-20,0
Justert anslag på eiendomsskatt	-2,5
Økt pensjonspremie	8,3
Tapsføring kunder	0,6
Økt integreringstilskudd	-5,5
Finans (reduserte renteutgifter/økte renteinntekter)	-18,2
Økt rentekompensasjon husbanken	-3,2
Statstilskudd ekstremvær ikke mottatt	16,0
Sum	74,6

Minus betyr økte inntekter eller reduserte utgifter.

Mottak av flyktninger fra Ukraina og bruk av integreringstilskudd

Kristiansand kommune har vedtatt anmodning om 595 bosettinger i 2024, hvorav 16 er forbeholdt enslige mindreårige i alder 0-18 år i kommunens egne omsorgsboliger. Kommunen har i tillegg 460 aktive plasser på asylmottak i 2024. Det er pr. 2 tertial bosatt 309 personer i Kristiansand.

Sammendrag

Kommunedirektøren foreslår å overføre 19,8 mill. kr til Helse og mestring for å håndtere rapporterte merkostnader, særskilt innen sosialhjelp, i 2024.

Sykefravær

Sykefraværet pr 31.06.24 for Kristiansand kommune er 10,2 %. Dette er en økning fra samme periode i fjor, da det var 9,7 %. 8,5 % av fraværet hittil i år er knyttet til langtidsfravær, mens 1,6 % skyldes korttidsfravær.

Kristiansand kommune har som mål å ligge under 8,1 % i totalt sykefravær innen 2025. Dette målet er et vektet snitt av hver enhets måltall.

Status økonomiske tiltak fra bystyrebehandlingen

Kommunedirektøren har samlet for kommunen og under hvert område gitt en status på de politiske økonomiske tiltakene som ble vedtatt for 2024 i økonomiplan 2024-2027. Dette er også rapportert om i 1. tertialrapport 2024 og i vedtaksmodulen i sak- og arkivsystemet.

INVESTERING

Det er på investering lagt vekt på avvik, dvs. overskridelser eller besparelser knyttet til de enkelte prosjekter. I tråd med tidligere praksis fremmes også enkelte nye investeringsprosjekter og omdisponeringer i tertialrapporten.

Det er budsjettet med investeringsutgifter på ca. 1 213,2 mill. kr i 2024 inkludert etterslep fra tidligere år, men ekskludert startlån. Ved utgangen av august er det investert for ca. 765,2 mill. kr mot ca. 809,2 mill. kr i periodisert budsjett.

Totalt sett reduseres bevilgningene til ordinære investeringsprosjekter i 2. tertial 2024 med 9,2 mill. kr. Låneopptak kan reduseres med totalt 60,6 mill. kr. Dette skyldes i hovedsak økt salg av eiendom og forsinket framdrift på større eiendomsprosjekter som skyves til senere år, samt økt bruk av kapitalfondet (ubundet investeringsfond) på ca. 8,6 mill. kr.

Overføring fra drift til investering økes med kr 5,6 mill. kr.

Agder Kommunerevisjon har gjennomgått fire av sluttregnskapene i område 5 By og stedsutvikling. Rapportene er omtalt under By og stedsutvikling.

Det gjelder disse prosjektene:

- Gamle Rådhus rehabilitering
- Kringsjø skole og idrettshall
- Strømme sonekontor og dagsenter
- Strømmehaven

Oppsummering	Beløp i tusen kr
Reduserte bevilgninger	-9 181
Økt utlån Startlån	5 000
Sum	-4 181
Økte tilskudd og salgsinntekter	-39 878
Netto bruk av investeringsfond	-666
Overført fra drift	-5 571
Netto bruk av kapitalfond	-8 602
Redusert momskompensasjon	3 163
Endret låneopptak (redusert)	60 646
Økte mottatte avdrag Startlån	-5 000
Sum	4 181

Status økonomiske tiltak fra bystyrebehandlingen

Bevilgninger med særlig tett oppfølging:

Beløp i 1000 kr

Område	Tiltak	Status	2024
Kommunedirektør	Rammereduksjon Kommunedirektør	Innarbeidet i budsjettet.	-30
Organisasjon	Folkevalgtopplæring	Gjelder ikke før 2027.	0
Organisasjon	Medlemskap	Nedtrekk fra og med 2025. Alle medlemskap er kartlagt og det planlegges nå med å kunne redusere kontingenten til Region Kristiansand. Disse budsjettmidlene ligger hos Samhandling og innovasjon.	0
Organisasjon	Rammereduksjon Organisasjon	I 2024 tas 500 000 kr fra disposisjonsfond. Det resterende er innarbeidet i budsjettet.	-840
Økonomi	Rammereduksjon Økonomi	Rammereduksjonen er håndtert i Økonomistyring for 2024.	-420
Samhandling og innovasjon	Rammereduksjon overføring til Hopeful	Rammereduksjon er innarbeidet i budsjettet for 2024.	-1 000
Samhandling og innovasjon	Rammereduksjon Samhandling og innovasjon	Rammereduksjon er innarbeidet i budsjettet for 2024.	-180
Samhandling og innovasjon	Tilskudd til næringsformål	Rammereduksjon er innarbeidet i budsjettet for 2024.	-500
Oppvekst	Forbedringer, Vårt interne arbeidsmarked	Bystyresak om forbedringsarbeid VIA ferdigstilles og implementeres høsten 2024. Dette forenkler det administrative arbeidet innenfor arbeidsmiljølovens krav, og erstatter 11 prosedyrer/maler i kvalitetssystemet. Dette vil effektivisere samhandling og raskere saksbehandling i saker hvor arbeidsgiver må vurdere om det finnes annet passende arbeid. Endringer vil bli evaluert i dialog med tillitsvalgte og justert etter behov.	0
Oppvekst	Reise, hovedutvalg - Oppvekst	Oppvekstutvalget har ikke hatt reisebudsjett eller foretatt reiser siste valgperiode. Det vil heller ikke være rom for reise i inneværende periode og innsparingen må derfor tas administrativt.	-150
Oppvekst	Skolebøker (læremidler)	Midlene er fordelt til skolene pr elev. Det er gitt føringer om at midlene skal gå til lærebøker innen basisfag (norsk, engelsk, matematikk). Det er opprettet et driftsprosjekt for å holde kontroll med at midlene brukes i henhold til formålet.	2 500
Oppvekst	Tilskudd, Kirkens Ungdomsprosjekt	Midlene er gitt som økt tilskudd til KUP innenfor eksisterende samarbeidsavtale. Midlene er utbetalt.	1 000
Oppvekst	Ungdomskriminalitet, skolen	Midlene er disponert til egnede tiltak av arbeidsgruppen for «barn og unge i konflikt med loven» (j.f. verbalvedtak 2024-5) jf sak 35/24 i oppvekstutvalget i august 2024.	500
Oppvekst	Øke fra halv til hel stilling for foreldrekontakt sentrumsbarnehagene	Stillingen er økt opp som angitt i vedtaket. Satsingen ses også i sammenheng med Områdesatsingen i Kvadraturen.	500
Helse og mestring	Amathea	Utbetalt i 2024. Budsjett for 2025 og videre oppfølging av Amathea overføres til Oppvekst.	1 000
Helse og mestring	Avvikle ikke lov-pålagte tjenester hos vaksinasjonskontoret	Tiltak gjeldende fra 2025 . Politisk sak til Formannskapet andre halvår 2024	0
Helse og mestring	Forbedringer, Vårt interne arbeidsmarked	Bystyresak om forbedringsarbeid VIA ferdigstilles og implementeres høsten 2024. Dette forenkler det administrative arbeidet innenfor arbeidsmiljølovens krav, og erstatter 11 prosedyrer/maler i kvalitetssystemet. Dette vil effektivisere samhandling og raskere saksbehandling i saker hvor arbeidsgiver må vurdere om det finnes annet passende arbeid. Endringer vil bli evaluert i dialog med tillitsvalgte og justert etter behov.	0
Helse og mestring	Husassistent	Omsorgssentrene har gjennom ny ansvars- og oppgavedeling startet ansettelse av avdelingsverter (husassistenter) i omsorgssentrene. Dette inngår som en del av TØRN- satsingen som jobber mot hensiktsmessig fordeling av oppgavene, organisering av arbeidstiden som bidrar til kontinuitet i tjenestene og sikrer riktig kompetanse til rett oppgave. Dette er et omstillingsarbeid som krever langsiktighet, tålmodighet og god involvering av ansatte og tillitsvalgte. Omsorgssentrene planlegger å videreføre arbeidet med ny ansvars- og oppgavedeling og samtidig koble arbeidet med pågående helsefagprosjektet/arbeidsledermodellen i programmet Flere i arbeid. Helsefagprosjektet har gitt gode resultater som har bidradd til at flere som står utenfor arbeidslivet er under kvalifisering til å bli helsefagarbeidere eller til stillinger som avdelingsvert (husassistenter). Kristiansand kommune med Helse og mestring, Organisasjon og Samhandling og Innovasjon samarbeider om en søknad til Norsk forskningsråd. I søknaden er det inngått samarbeid med NORCE, Universitet i Agder, Senter for yrkesfag og opplæring i	0

Status økonomiske tiltak fra bystyrebehandlingen

		<p>arbeidslivet og USHT (Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester) som skal bidra til å viktig kunnskap om sentrale forutsetninger for å lykkes med å utvikle bærekraft i tjenestene fremover.</p> <p>Kommunedirektøren kommer på denne bakgrunn til å foreslå i budsjett for 2025 – 2028, at de toårige midlene inngår i dette arbeidet. Hensikten er å øke muligheten for varig effekt i form av ny ansvar- og oppgavedeling, noe som igjen vil gi rom for økt inkludering i arbeidslivet.</p>	
Helse og mestring	Muslimsk union Agders arbeid med forebygging av radikaliserings i fengsel	Tilskudd utbetalt 20.01.24	50
Helse og mestring	Reise, hovedutvalg - Helse og mestring	Innarbeidet i budsjettet på overordnet nivå	-150
Helse og mestring	Styrke rammen, hjemmetjenester	Helse og mestring har en bestiller- utførermodell. Forvaltning og koordinering er bestiller og har økonomisk ansvar knyttet til volum og nivå på tjenestene. Store deler av budsjettet innen somatikk, rus og psykisk helse samt tjenester innen habiliteringsfeltet er knyttet opp til innsatsstyrt finansiering (ISF). Ressursene fordeles ut til utførerne ut fra type tjeneste og volumet på tjenesten. Utførerenhetene blir tildelt midler fortløpende når det fattes enkeltvedtak til brukerne og tjenesten iverksettes. Disse midlene som utgjør 2 mill. kr i 2024 - deretter en årlig økning på 1 mill. kr fra 2024 til 2027 - altså en styrkning på 5 mill. kr årlig fra 2027, er benyttet til aktivitetsvekst som er forventet i perioden. Midlene skal underbygge strategier om dreining av tjenestene slik at flere innbyggere kan bo trygt i eget hjem lengre. Dette er som kjent relatert til befolkningsvekst, endret sykdomsbilde og økte omsorgsbehov i befolkningen. I dag leverer hjemmesykepleien 37 000 timer pr. måned pr september 2024. Styrkingen på 5 mill. kr årlig fra 2027 vil da utgjøre en årlig økning på 7 000 timer med utgangspunkt i 2024 nivå.	2 000
Helse og mestring	Søkbar pott, Samlivskurs	Tiltaket er overført til Oppvekst i 1. tertial 2024 (varig). I sak 89/24 i formannskapet ble 230 000 kr fordelt på tre organisasjoner; Den evangeliske Lutherske frikirke (70 000 kr), Randesund Misjonsmenighet (60 000 kr) og Polsk-Norsk forening (100 000 kr). Ubrukte midler på 45 000 kr overføres til 2025	275
Helse og mestring	Tilskudd, Helt med	Styrkning av samarbeid mellom Stiftelsen Helt med, Varodd og Kristiansand kommune. Det er fire arbeidstakere under denne ordningen hvor to er ansatt i kommunen og to er ansatt i private bedrifter.	400
Helse og mestring	Tilskudd, Hopeful	Tilskudd utbetalt 20.01.24	2 000
Helse og mestring	Tilskudd, Åpnet Hus	Tilskudd utbetalt 20.01.24	265
Kultur og innbyggerdialog	Driftstilskuddet til barne- og ungdomsorganisasjoner	Økte budsjettmidler inngår i totalt budsjett på 3,291 mill. kr, hvorav 2,797 mill. kr (85 %) er utbetalt til Idrettsrådet, som utbetaler til Idrettslagene som hode støtte. Resterende beløp på 494 000 kr utbetales til andre barne- og ungdomsorganisasjoner i mai.	1 100
Kultur og innbyggerdialog	Fritidsenhetens ferietilbud	Økt budsjett viderefører Fritidsenhetens ferietilbud i vinter-, sommer og høstferie for 2024.	750
Kultur og innbyggerdialog	Gratis leie til inntektsgivende arrangementer for idretten	Gratis leie til inntektsgivende arrangementer for idretten er innpasset i oppdaterte betalingssetter for 2024 under Idrett og fysisk aktivitet.	750
Kultur og innbyggerdialog	Meråpent bibliotek	Meråpent bibliotek videreføres etter tilleggsbevilgningen.	125
Kultur og innbyggerdialog	Prisjustere Tilskuddordninger kultur	Foreslått innsparingskrav ved å ikke prisjustere tilskuddsordninger fullt ut er tilbakeført/elimineret, og er nå prisjustert fullt ut fra 2024.	430
Kultur og innbyggerdialog	Rammereduksjon idrett og fysisk aktivitet	Økt rammereduksjoner/økt innsparingskrav er innarbeidet med nye/økte innsparingstiltak på kommunalsjefområdene, og som ble vedtatt av Kultur- og idrettsutvalget 15.02.2024.	-140
Kultur og innbyggerdialog	Rammereduksjon Kirkelig fellesråd	Driftstilskuddet til Kirkelig fellesråd er redusert med 230 000 kr i 2024.	-230
Kultur og innbyggerdialog	Rammereduksjon kommunikasjon	Økt rammereduksjoner/økt innsparingskrav er innarbeidet med nye/økte innsparingstiltak på kommunalsjefområdene, og som ble vedtatt av Kultur- og idrettsutvalget 15.02.2024.	-290
Kultur og innbyggerdialog	Rammereduksjon kultur og fritid	Økt rammereduksjoner/økt innsparingskrav er innarbeidet med nye/økte innsparingstiltak på kommunalsjefområdene, og som ble vedtatt av Kultur- og idrettsutvalget 15.02.2024.	-290
Kultur og innbyggerdialog	Rammereduksjon kultur stab	Økt rammereduksjoner/økt innsparingskrav er innarbeidet med nye/økte innsparingstiltak på kommunalsjefområdene, og som ble vedtatt av Kultur- og idrettsutvalget 15.02.2024.	-410
Kultur og innbyggerdialog	Reise, hovedutvalg - Kultur og innbyggerdialog	Rammereduksjonen er lagt til kulturstabens budsjett, der dette tidligere ble prioritert. Utfra bystyrets budsjettreduksjon er det ikke lagt opp til studietur for Kultur- og idrettsutvalget i 2024 eller 2025. Det vurderes kun en dagstur til Arendal i 2024, for å befare anlegg og drøfte regional utvikling.	-150
Kultur og innbyggerdialog	Utsettelse oppstart Voie kirkegård til 2026 -	Utsatt i henhold til bystyrets vedtak. Arbeidet følges opp i samarbeid med Kirkelig fellesråd.	-3 735

Status økonomiske tiltak fra bystyrebehandlingen

	investering		
By- og stedsutvikling	Bortfall av inntekt P-hus	Ingeniørvesenet; Prosess for salg pågår - bortfall aktuelt først i 2025.	0
By- og stedsutvikling	Fjernvarme Skippergata - investering	Tiltaket gjennomføres i forbindelse med opparbeiding av gågaten. Noe forsinkelser på VA gjør at oppstart fjernvarme blir i oktober/november.	1 372
By- og stedsutvikling	Fjernvarme, Skippergata	Kommer i 2025 - tiltaket gjennomføres i 2024.	0
By- og stedsutvikling	Mulighetsstudie, Øvre Slettheia	Arbeidet er godt i gang med hensyn til analyse av levekårsdata for hele Slettheia. Det er avholdt informasjonsmøte for befolkningen i mai 2024. Arbeidet med mulighetsstudie er påbegynt, og er i planleggingsfasen. Mulighetsstudie vil ta for seg hele Slettheia, med særlig fokus i området fra Slettheia skole og opp til øvre Slettheia. Viktige avklaringer i planleggingsfasen er knyttet til hvordan samhandle med innbyggerne på Slettheia og hvilke kartlegginger som må gjøres i arbeidet med mulighetsstudie. Første medvirkningsmøte vil avholdes på Slettheia i oktober 2024.	250
By- og stedsutvikling	Nærmiljøpark - investering	Fornyingen av rulleparken i Nybyen er i full gang, detaljprosjektering er igangsatt.	5 000
By- og stedsutvikling	Områdemidler, Øvre Slettheia	Tekst knyttet til "Mulighetsstudie, Øvre Slettheia" er også gjeldende for områdemidlene.	1 000
By- og stedsutvikling	Plan for nedsalg av offentlige eiendommer - investering	Orienteringssak til kommunalutvalget legges frem ila høsten 2024.	0
By- og stedsutvikling	Rammereduksjon Eiendom	Rammereduksjon er fordelt på områdets enheter og innarbeidet i budsjettet for 2024.	-990
By- og stedsutvikling	Rammereduksjon ingeniørvesenet ekskl. VA	Reduksjonen ligger hos stab. En ansatt sluttet, og det er leid inn en person i 40 % fra Regnskap for å effektivisere faktura behandling.	-290
By- og stedsutvikling	Rammereduksjon Klima og arealutvikling	Rammereduksjon er fordelt på områdets enheter og innarbeidet i budsjettet for 2024.	-120
By- og stedsutvikling	Rammereduksjon Parkvesenet	Rammereduksjon er fordelt på områdets enheter og innarbeidet i budsjettet for 2024.	-220
By- og stedsutvikling	Rammereduksjon Plan og bygg	Reduserte lønnskostnader knyttet til AFP.	-80
By- og stedsutvikling	Rammereduksjon stab	Håndteres ved lavere bemanning.	-470
By- og stedsutvikling	Reise, hovedutvalg - By- og stedsutvikling	Budsjettmidler overført til Organisasjon i 2020. Reduksjon håndteres av Organisasjon.	-150
By- og stedsutvikling	Salg av eiendom - investering	Er i prosess. Inntekter knyttet til Kilden forventes i slutten av 2024.	-
By- og stedsutvikling	Sykkelvei, Flekkerøya	Gjelder også 2 mill. kr som ble overført til fond i forbindelse med årsoppgjøret 2023. Ferdig regulert. Kommunen har anmodet fylkeskommunen om å prioritere grunnerverv og gjennomføring høyt. Bør ikke overføres til fylkeskommunen før prosjektet har kommet lenger.	169 500
By- og stedsutvikling	Tilskudd Kilenparken - investering	Opparbeidelse av parken er i full gang, og vil være ferdigstilt i løpet av høsten.	500
By- og stedsutvikling	Urbant landbruk	Strategien for urbant landbruk er igangsatt og følges opp av en prosjektansatt.	2 000
By- og stedsutvikling	Uteareal, Hellemyr - investering	Nørmiljøparken vil være ferdigstilt i løpet av høsten.	150
Utenomsektorielt	Bruk av lån - investering	Redusert låneopptak.	166 213
Utenomsektorielt	Eiendomsskatt	Gjennomført ved at promillesatsen ble nedjustert.	4 000
Utenomsektorielt	Klima- og omstillingsfondet	Hele beløpet forventes tildelt til søkere i år.	2 500
Utenomsektorielt	Legge ned næringsfondet	Er gjennomført.	-11 223
Utenomsektorielt	Sektorenes disposisjonsfond	Er gjennomført - fordelt i 1. tertialrapport.	-13 683
Utenomsektorielt	Slå sammen områder, og redusere antall kommunalsjefer	Tiltak fra 2025. Ses i sammenheng med pågående organisasjonsutviklingsprosess som besluttet november 2024.	0
Totalsum			-3 611

Innhold

Om tertialrapporten.....	
Kommunedirektørens forslag til vedtak.....	
Sammendrag.....	
Status økonomiske tiltak fra bystyrebehandlingen.....	
1 Innledning.....	1
2 Økonomiske rammebetingelser	1
2.1 Årsresultat 2023	1
2.2 Økonomiplan 2024-2027	2
2.3 Områdenes netto driftsbudsjett 2024	3
2.4 Innsparingskrav.....	3
3 Sentrale økonomiske forhold	4
3.1 Skatt, eiendomsskatt og rammetilskudd	4
3.2 Netto finans	5
3.3 Andre overordnede forhold.....	6
3.4 Sentralt disposisjonsfond	9
3.5 Oppsummering budsjettendringer	10
4 Økonomiske måltall og handlingsregler	10
5 Kommunens tjenesteområder.....	11
5.1 Organisasjon	11
5.2 Økonomi	14
5.3 Samhandling og innovasjon.....	15
5.4 Oppvekst.....	18
5.5 Helse og mestring	23
5.6 Kultur og innbyggerdialog.....	39
5.7 By- og stedsutvikling.....	43
6 Budsjettendringer drift.....	53
7 En attraktiv arbeidsgiver og inkluderende arbeidsplass.....	56
8 Finansforvaltning	58
9 Flyktnings situasjonen ifm. krigen i Ukraina	65
10 Internkontroll, avvik og tilsyn	66
11 Klimatiltak.....	66
12 Investeringer.....	67

1 Innledning

Tertialrapporten er en rapport til bystyret som skal vise i hvilken grad budsjettvedtaket realiseres. I henhold til kommunelovens §14-5 om årsbudsjettets bindende virkning er kommunedirektøren pliktig til å fremme forslag om budsjettendringer dersom det skjer endringer i grunnlaget for budsjettet. Endret aktivitetsnivå skal først og fremst vurderes i økonomiplansammenheng da det langsiktige beslutningsgrunnlaget er langt bedre.

I 2. tertialrapport foretas en gjennomgang av hele budsjettet. Tertialrapporten inneholder både driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Status på områdene pr. 31. august, samt andre overordnede forhold (utenomsektorielle), danner grunnlaget for den samlede vurderingen.

Rapportering på fokusområder innenfor arbeidsgiversiden, internkontroll, status på økonomiske tiltak fra bystyrebehandlingen og status på verbalvedtak inngår også i denne rapporten.

2 Økonomiske rammebetingelser

I dette kapittelet gir kommunedirektøren en liten oppsummering av resultatet for 2023 og vedtatt økonomiplan for 2024-2027. Dette er viktig bakgrunninformasjon for å kunne foreta beslutninger i 1. tertialrapport 2024.

2.1 Årsresultat 2023

Resultatet for 2023 viser et korrigert netto driftsresultat (korrigert for bruk/avsetning bundne fond) på 7,7 mill. kr. Dette utgjør 0,1% mot måltall på 2,5 %. Korrigert netto driftsresultat er 181,7 mill. kr høyere enn revidert budsjett som skyldes:

- økning av skatt og rammetilskudd med 39,2 mill. kr
- merutgifter på pensjon med -21,2 mill. kr
- økt integreringstilskudd på 42 mill. kr
- reduserte kostnader knyttet til mottak av flyktninger i 2023 på 48,4 mill. kr
- positivt samlet netto finans på 66,4 mill. kr
- merutgifter på områdene på -124 mill. kr
- områdene inkl. selvkost samlet mindreforbruk med 6,2 mill. kr

Områdenes resultat 2023

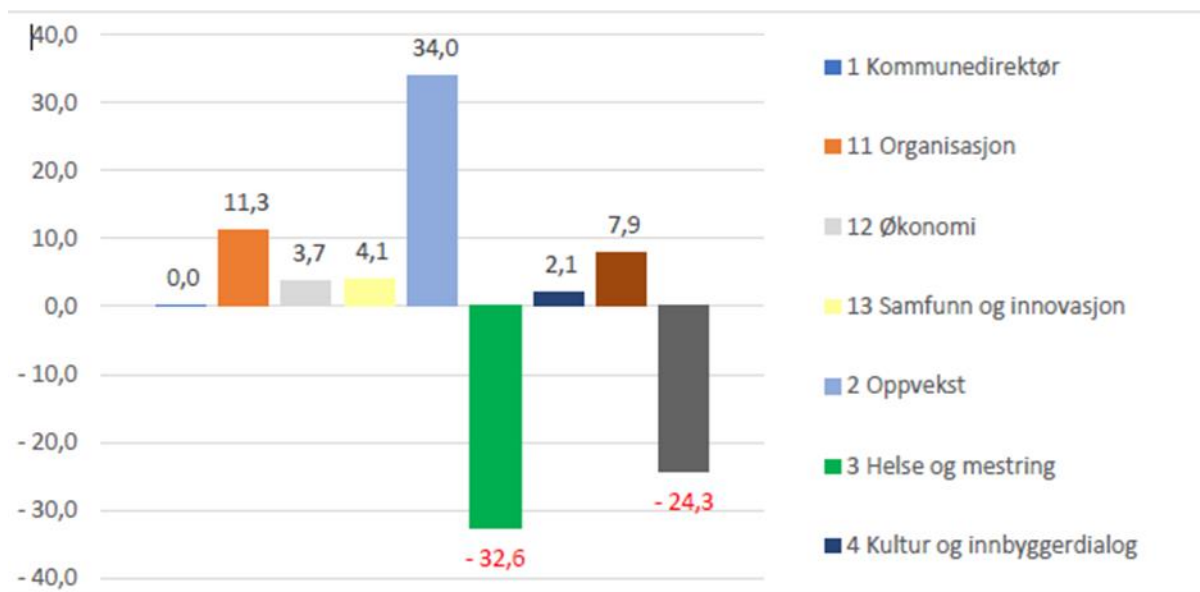
Områdenes drift viser et samlet mindreforbruk på 6,2 mill. kr som utgjør 0,1% etter avsetning til og bruk av bundne fond.

Alle områdene utenom Helse- og mestring hadde et mindreforbruk i forhold til budsjett. Helse- og mestring hadde et merforbruk på 32,6 mill. kr (-0,1%).

I 1. tertialrapport 2023 ble Helse og mestring tilført 40 mill. kr, mens Oppvekst ble tilført 34 mill. kr (25 mill. kr på skole og 9 mill. kr på barnehage).

Resultat pr. område, budsjettavvik i mill. kr:

Økonomiske rammebetingelser

Det ble i 1. tertialrapport 2024 vedtatt omdisponeringer av områdenes disposisjonsfond.

Helse- og mestring har satt i gang omfattende innsparingstiltak i 2024 og videre for økonomiplan 2025-2028 for å tilstrebe budsjettbalanse.

Det samlede regnskapsmessige resultatet er kr 0 etter bruk av og avsetninger til sentralt disposisjonsfond.

Sentralt disposisjonsfond

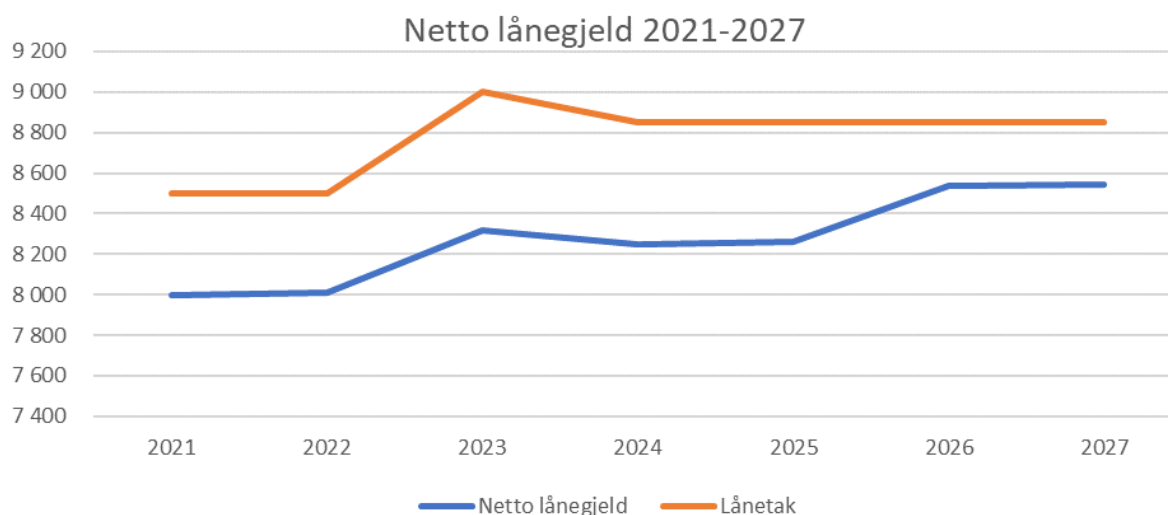
Sentralt disposisjonsfond er pr. 31.12.23 på 460 mill. kr. 90 mill. kr av disse er knyttet til integreringstilskudd og ble i 1. tertialrapport 2024 overført til eget fond. overført til eget fond. Bystyrets målsetting var at det generelle disposisjonsfondet skal utgjøre minimum 4% av brutto driftsinntekter. Fondet utgjør i 2023 4,2 % av brutto driftsinntekter som er over bystyrets målsetting.

Netto lånegjeld

Bystyret har vedtatt et tak på netto lånegjeld på 9 milliarder kr i 2023. Netto lånegjeld er pr. 31.12.2023 8,316 mrd. kr.

Det er tatt opp nye lån med 1,057 mill. kr i året (941 mill. kr med vilkår for grønn investering) og betalt avdrag med 530,5 mill. kr. Samlet lånegjeld knyttet til investeringer er økt med 572,1 mill. kr. Det er også tatt opp nye startlån i Husbanken med 160 mill. kr.

Netto lånegjeld 2021-2027 sett opp mot lånetaket i økonomiplanen:

Grønne lån på 942 mill. kr i 2023 knyttet til Søgne skole og oppvekstsenter, Wilds Minne skole og Vågsbygd skole.

Ikke alle Bystyrets måltall og handlingsregler ble nådd i 2023. Energiverksfondet ble ikke prisjustert og korrigert netto resultatgrad ble for 2023 lavere enn nasjonale anbefalinger. Viser til [årsrapport 2023](#) som ble behandlet i bystyret 29. mai 2024.

Sammenligninger med andre store kommuner (ASSS-nettverk)

KOSTRA tall pr. mars 2024 viser at Kristiansand hadde et netto driftsresultat i 2023 på 2 %, noe som er høyere enn snittet på 1,5% sammenlignet med de andre 11 storkommunene (Asker og Lillestrøm er kommet til) som utgjør ASSS (aggregerte styringsdata for samarbeidende storkommuner).

Hovedbildet er at Kristiansand ligger noe under snittet for ASSS kommunene på frie inntekter og under snittet på vekst i netto driftsutgifter i 2023 i forhold til 2022. Kristiansand har også høyere gjeld (90 914 kr pr. innbygger) enn snittet for ASSS kommunene (87 139 kr pr. innbygger), og en oppgang på 2,1 % i forhold til 2022.

Når det gjelder utgifter til administrasjon så gjorde Kristiansand kommune en ryddejobb i 2022 for å få lønnsutgifter på rett tjeneste i henhold til Kostraveilederen. Dette hang fortsatt igjen etter kommunesammenslåingen. Hele 150 mill. kr ble flyttet til korrekt tjeneste i regnskap for 2022. Dette har ført til at Kristiansand har mer sammenlignbare tall med de andre kommunene (eksl. Oslo) fra 2022. Administrasjonsutgiftene har for øvrig gått ned også i 2023.

Kristiansand hadde i 2023 netto driftsutgifter per innbygger til administrasjon og styring justert for utgiftsbehov (kommunekasse) på 4 839 kr mot 4 900 kr i 2022. Av ASSS-kommunene hadde Bærum høyest utgift per innbygger med 7 088 kr, mens Trondheim hadde lavest utgift med 4 639 kr. Snittet for ASSS-kommunen ekskl. Kristiansand var i 2023 på 5 666 kr, noe som er en økning på 401 kr i forhold til 2022 (5 265 kr).

Det vises til [årsrapport 2023](#) for å lese mer om de ulike nøkkeltallene og tall fra de største tjenesteområdene.

2.2 Økonomiplan 2024-2027

Netto driftsresultat

I økonomiplan 2024-2027 er det lagt opp til følgende korrigerte netto driftsresultat:

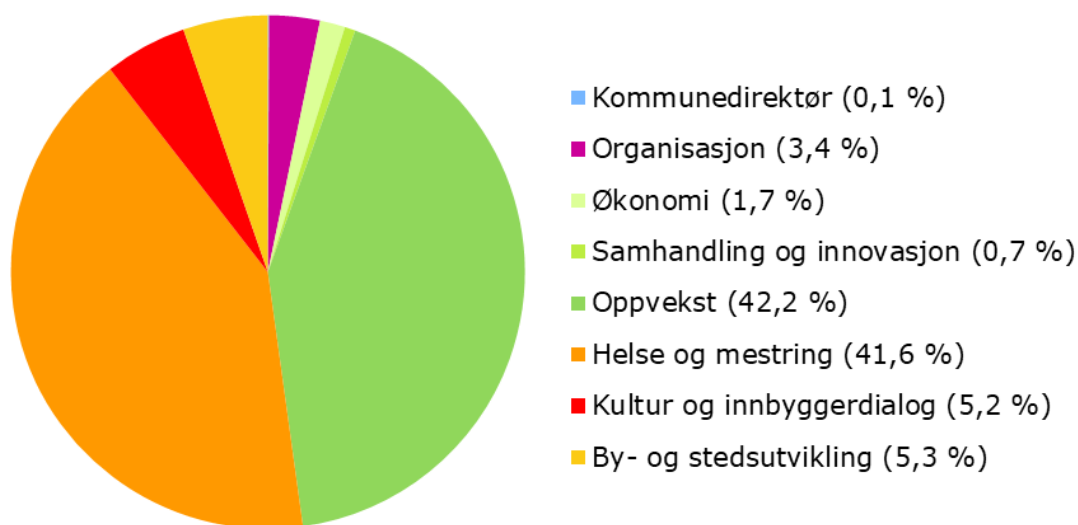
I mill. kr.	2024	2025	2026	2027	Sum
Korrigert netto driftsresultat*	-114,1	-25,9	7,4	21,4	-111,2

*Korrigert for netto premieavvik og bruk/avsetning bundne fond.

Det økonomiske opplegget er stramt, og det er forutsatt innsparingskrav i områdene. Økt press på omsorgstjenesten som følge av endret demografi, kompenseres ikke fullt ut i perioden.

2.3 Områdenes netto driftsbudsjett 2024

Kommunen har et netto driftsbudsjett på 8,204 milliarder kr (revidert budsjett pr. 1. tertial) fordelt på områdene slik:

Budsjettet til Kultur og innbyggerdialog inneholder mange tilskudd blant annet driftstilskudd til Kirkelig fellestilsråd (70,3 mill. kr) og tilskudd til Kilden teater og konserthus (34,2 mill. kr). Budsjettet til By- og stedsutvikling er netto inkl. VAR området.

2.4 Innsparingskrav

Kommunen arbeider kontinuerlig med å effektivisere driften. Områdene har spesifisert kravene på konkrete tiltak.

Bystyret vedtok i tillegg til kommunedirektørens forslag en rammereduksjon av områdene på -5 mill. kr i 2024, -6 mill. kr i 2025, -7 mill. kr i 2026 og -8 mill. kr fra 2027, der Oppvekst og Helse og mestring ble skjermet. Videre så vedtok bystyret et generelt trekk på 3 mill. kr i 2025, 4 mill. kr i 2026 og 5 mill. kr fra 2027 knyttet til sammenslåing av områder og reduksjon av kommunalsjefer. Kommunedirektøren skal se dette i sammenheng med organisasjonsutviklingsprosessen med tanke på ytterligere innsparinger av stab, støtte og ledelsesfunksjoner.

Det totale vedtatte innsparingskravet samlet for områdene utgjør 29,7 mill. kr i 2024 stigende til 57,3 mill. kr fra 2027 fordelt slik pr. område (avrundet):

Sentrale økonomiske forhold

	2024	2025	2026	2027
Organisasjon og Kommunedirektør	-5 600	-9 600	-10 300	-11 000
Økonomi	-1 600	-2 200	-2 800	-3 400
Samhandling og innovasjon	-700	-1 700	-2 800	-3 400
Oppvekst	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Helse og mestring	-2 400	-2 800	-3 200	-3 200
Kultur og innbyggerdialog	-5 500	-8 400	-9 100	-9 900
By- og stedsutvikling	-5 900	-7 900	-12 400	-13 400
Slå sammen områder, reduserte kommunalsjefer		-3 000	-4 000	-5 000
Sum	-29 700	-43 600	-52 600	-57 300

På bakgrunn av merforbruket i 2023 Helse- og mestring satt i gang omfattende innsparingstiltak i 2023, i tillegg til vedtatte krav som skissert ovenfor. Det har vært og er fortsatt en krevende situasjon for Helse- og mestring.

3 Sentrale økonomiske forhold

Sentrale økonomiske forhold omhandler frie inntekter som skatt og rammetilskudd, netto finans, pensjon og andre overordnede økonomiske forhold som ikke omhandler tjenesteområdene.

3.1 Skatt, eiendomsskatt og rammetilskudd

Skatteinngangen må ses i sammenheng med inntektsutjevningen i rammeoverføringene.

Skatteinngangen for Kristiansand kommune viser ved utgangen av august 2 430 mill. kr. Dette er ca. 7,5 mill. kr under justert periodisert budsjett. I forbindelse med nasjonalbudsjettet for 2025 ble prognosen for skatteinntektene for 2024 for kommunene redusert med 2 mrd. kr til 218,4 mrd kr. Dette tilsvarer en skattevekst på 3,8 %, som er ned fra 4,7 % i Revidert nasjonalbudsjett (RNB). Reduserte skatteinntekter vil bare påvirke kommunenes inntektsnivå i 2024, men ikke de kommende årene.

Skattetallene som SSB publiserte 18. september viser at kommunene har fått inn 135,5 mrd. kroner, eller 3,7 % mer enn tilsvarende periode i fjor. Veksten er noe lavere enn de siste prognosene fra Finansdepartementet på 3,8 %. Så lenge Kristiansand er en minsteinntektskommune (under 90 % av landssnittet) er det aller viktigste at landet totalt opprettholder planlagt skatteinngang. Det er imidlertid store avvik i anslagene fra KS og Finansdepartementet. Dersom anslagene fra KS blir en realitet betyr det 6 mrd. kr mindre for kommunene i skatteinntekter enn i RNB, som tilsvarer en skattevekst på kun 1,9 %. For Kristiansand kommune ville dette utgjort ca.120 mill. kr mindre i skatteinntekter.

Kommunedirektøren har lagt til grunn prognosen fra Finansdepartementet og derfor lagt inn 50 mill. kr mindre i skatteinntekter i 2. Tertial 2024.

Det er en flat utvikling i kommunenes skatteinngang og kan skyldes til dels en liten nedgang i innbetalt restskatt.

Per august for Kristiansand kommune er skatteveksten 4,5 %, som er 0,8 % høyere enn landet på 3,7 %.

Kristiansand kommune

Endringene i prognosene som kom i forbindelse med nasjonalbudsjettet medfører at skatteanslaget for kommunen må nedjusteres med til sammen 50 mill. kr for 2024. Dersom dette blir årsresultatet, vil Kristiansand ligge på 85,1 % av landssnittet pr innbygger i 2024. Så lenge Kristiansand er en minsteinntektskommune (under 90 % av landssnittet) er det aller viktigste at landet totalt opprettholder planlagt skatteinngang. Så lenge kommunen ligger under 90 % av landssnittet vil inntektsutjevningen dekke 95 % av eventuell skattesvikt og vi vil trekkes like mye av eventuell merinntekt.

Reduksjon i frie inntekter lagt inn i 2. tertial blir derfor på 50 mill. kr for Kristiansand kommune i 2024.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatten ble i økonomiplan 2024-2027 nedjustert fra en promillesats på 2,1 promille til 2,07 promille, som utgjør et budsjett på 328,7 mill. kr. Som igjen ble oppjustert med 11,2 mill. kr i 1. Tertial rapport. Basert på årets innkreving av eiendomsskatt ser dette anslaget litt lavere ut enn realiteten vil bli. Kommunedirektøren foreslår derfor å justere opp eiendomsskatten med 2,5 mill. kr basert på årets innkreving.

3.2 Netto finans

Her gis en kort omtale av finansområdet og finansforvaltningen. Mer utfyllende informasjon gis i kapittel om finansforvaltning, hvor det også gis en kort beskrivelse av de bestemmelser som gjelder innenfor temaet ansvarlige investeringer og ESG rapportering.

Utbytte, gjeld, renter og avdrag

Det ble i 1. tertialrapport budsjettet en netto økning på 0,3 mill. for kommunens andel av utbytte fra kommunalt eide selskaper. Det foreslås ingen ytterligere endringer knyttet til utbytte nå i 2. tertialrapport.

Bykassens lånegjeld utgjør 11.739,9 mill. kr pr 31.08.2024. Dette er en reduksjon på 43,1 mill. kr sammenlignet med 31.12.2023. Det er så langt i år ikke tatt opp nye lån til investeringer, men det er tatt opp startlån på 240 mill. kr i Husbanken. I tillegg kommer refinansiering av lån. Betaling av avdrag i henhold til avdragsplanene har redusert lånegjelden med 283,1 mill. kr.

Budsjetterte avdrag, som skal betales på investeringslån, må ikke være lavere enn lovpålagt minimumsavdrag. Avdragene ble økt med 25 mill. kr i 1. tertialrapport, og det foreslås ingen ytterligere endringer i 2.tertial.

Den flytende renten på lån i Kommunalbanken har vært uendret på 5,5 % gjennom hele tertialet. Styringsrenten fra Norges Bank ble hevet til 4,5 % i desember 2023, og har vært uendret siden. Signalene fra Norges Bank er at første rentekutt mest sannsynlig kommer i løpet av første kvartal 2025. Gjennomsnittlig rente for gjeldsporteføljen totalt sett, inkludert rentebinding, ventes å bli 4 % i 2024 sett under ett. Dette er en økning på 0,52 prosentenheter sammenlignet med 2023. I forhold til vedtatt budsjett reduseres låneopptaket med 60,6 mill. kr, som i hovedsak skyldes forskyvninger, salg og økt tilskudd. Kommunedirektøren foreslår derfor å redusere renteutgifter med 13,7 mill. kr i 2. tertial 2024.

Likviditet

Likviditeten i kommunen er god, og rentenivået har holdt seg på samme nivå gjennom tertialet. Renteinntektene foreslås likevel økt med 4,6 mill. kr. Dette skyldes delvis bedre avkastning på likviditetsplasseringer på 2,5 mill. kr, og inntekter fra utlån på 2,1 mill. kr, hovedsakelig knyttet til Fullriggeren Sørlandet som ikke var med i opprinnelig budsjett.

Energiverksfondet – langsiktig forvaltning

Totalporteføljen har i årets åtte første måneder gitt en avkastning på 7,6 %. I kroner utgjør avkastningen 84,4 mill. Den positive utviklingen i aksjemarkedene fra starten av året har fortsatt i andre tertial, godt hjulpet av fallende lange renter. Rentedelen av porteføljen har også nytt godt av rentefallet i andre tertial, som knyttes til økte forventninger om rentenedsettelse fra sentralbankene. Negativ avkastning i første tertial er snudd til moderat positiv renteavkastning hittil i år.

Avkastningen er 24,4 mill. kr høyere enn årsbudsjettet, som er på 60 mill. kr. Det budsjetterte kronebeløpet tilsvarer en forventet langsiktig årlig avkastning på 5,0 %. Som følge av den gode

utviklingen hittil i år, foreslår kommunedirektøren å øke budsjettert avkastning med 20 mill. kr til 80 mill. kr i 2024. I forslag til økonomiplan for 2025-2028 økes langsiktig forventet årlig avkastning til 5,5 %.

3.3 Andre overordnede forhold

Pensjonsutgifter

Reguleringspremien estimeres basert på de seneste prognoser om lønnsvekst fra Statistisk sentralbyrå og Norges Bank. Rapportene fra mars og april som ble lagt til grunn i 1. Tertial 2024 ga lavere anslag på årets trygdeoppgjør enn anslått i fjor høst. Dette betyr at årets reguleringspremiesatser blir lavere enn tidligere prognoseestimer brukt i økonomiplanen. Tilsvarende vil en vekst eller reduksjon i antall ansatte kunne gi utslag på samlet pensjonskostnad.

Det er kun mindre endringer i pensjonspremien knyttet til to av de tre pensjonsordningene, etter de siste prognosene mottatt nå i 2. Tertial

Det er imidlertid forventet en økning av pensjonspremien i økonomiplanperioden 2025-2028. Dette har blant annet sammenheng med ny offentlig AFP som isolert sett gir betydelig høyere pensjonskostnad.

KLP

Ettersom det forventes en økning av pensjonspremien i økonomiplanperioden 2025-2028, anbefaler kommunedirektøren å ta ned bruken av premiefondet i KLP i 2024 med 15 mill. kr til totalt 25 mill. kr.

Det forventes at beregnet arbeidsgivers andel på 15 %, hovedsakelig budsjettert på området helse og mestring, vil medføre en underdekning på om lag 8,6 mill. kr som er 9 mill. kr høyere enn hva som er budsjettert på område 9, dette grunnet redusert bruk av premiefond.

Premieavviket medregnet arbeidsgiveravgift knyttet til KLP ventes å bli 9,3 mill. kr høyere enn budsjettert, som igjen henger sammen med redusert bruk av premiefond. I disse beregningene er det forutsatt benyttet av premiefondet i KLP med 25 mill. kr som er 15 mill. kr lavere enn i revidert budsjett. Rest premiefond i KLP vil etter dette være ca. 68,3 mill. kr ved utgangen av året før årets avkastning på kundemidlene.

KKP

I revidert budsjett for 2024 (1. Tertial 2024) var det forutsatt å finansiere premie (ekskl. AFP-kostnader) ut over 13 % fra opparbeidet premiefond i KKP. Tjenesteområdene belastes som tidligere med 15 % premie, mens differansen på 2 %-poeng som utgjorde 76,7 mill. kr, ble ført til inntekt i område 9 og anslag på bruk av premiefondet var for 2024 ca. 197,4 mill. kr. Kommunedirektøren anbefaler i 2. Tertial 2024 å beholde forutsetningen om lik premie på 13 % som gjør at anslaget for bruk av premiefond kan reduseres med ca. 13 mill. kr nå i 2. tertial.

KKP har i løpet av 2. Tertial byttet aktuar for beregning av pensjonspremie og pensjonskostnader.

Bruk av premiefond utgjør nå totalt 184,5 mill. kr i 2024. Saldo på premiefondet i KKP var ved inngangen av året på ca. 301,5 mill. kr. Det er forventet at restbeløp på dette fondet i KKP vil være ca. 117 mill. kr ved utgangen av året før årets avkastning på kundemidlene, dersom bruken av premiefond reduseres med 13 mill. kr i 2024

Basert på forutsetningene over, vil premieavviket i KKP bli 40,8 mill. kr høyere enn revidert budsjett. Differansen på 2 %-poeng utgjør nå 77,4 mill. kr, som er en økning på 0,7 mill. kr i forhold til revidert budsjett som føres til inntekt i område 9.

SPK

Når det gjelder SPK, viser ny prognose ingen endringer i forhold til revidert budsjett.

Premieavvik

Oversikt over premieavviket og inndekning av tidligere premieavvik (med arbeidsgiveravgift):

I hele 1000 kr	Beløp 1. tertial 2024	Beløp 2. tertial 2024
Kristiansand kommunale pensjonskasse KKP	-232 204	-273 012
Kommunal Landspensjonskasse KLP	-45 200	-54 454
Statens Pensjonskasse SPK	-13 860	-13 860
Inndekning av tidligere premieavvik	232 624	232 624
Netto avsetning til premieavviksfond	-58 640	-108 702

Tabellen viser at årets premieavvik er høyere enn årets inndekning av tidligere premieavvik som gjør at det totalt må avsettes ca. 108,7 mill. kr til premieavviksfondet i 2024 som er en økning på 50 mill. kr i forhold til revidert budsjett.

Pensjon oppsummert

Samlet viser pensjonspremie og premieavviksordningen en styrking av ordinært netto driftsresultat med ca. 41,7 mill. kr. Premieavvik isolert viser samlet merinntekt på ca. 50 mill. kr.

Den budsjetterte avsetningen til fond for inndekning av premieavvik foreslås økt med ca. 50 mill. kr til totalt 108,7 mill. kr. Underbalansen på premieavviksfondet var pr 01.01.2024 (akkumulert premieavvik minus fond) på 143,5 mill. kr som forutsatt i økonomiplanen for 2024-2027.

Økte kostnader 2024 og 2025

Anslaget på den kommunale deflatoren (lønns og prisveksten) økes fra 4,3 % til 4,4 %, det vil si en svekkelse på ca. 0,5 mrd. kr for kommunene som videreføres til 2025.

Anslaget for pensjonskostnader i 2024 er oppjustert med 2,5 mrd. kroner for kommunene sammenlignet med RNB, uten at dette er kompensert med tilsvarende inntektsvekst. Det er dette høyere nivået pensjonskostnadene i 2025 regnes ut fra. Ser man 2024 og 2025 i sammenheng ligger det dermed an til økte pensjonskostnader som reduserer det økonomiske handlingsrommet.

Netto driftsresultatet for kommunene samlet lå i 2023 under anbefalt grense fra Teknisk beregningsutvalg (TBU), og 2024 er enda mer krevende hvor flere kommuner opererte med negative driftsresultater.

Men regjeringen vil gå i dialog med KS angående kommunenes økonomi, og har uttalt at de vil komme tilbake til konkrete tiltak for kommunesektoren i nysaldering av budsjettet i desember 2024.

I statsbudsjettet for 2025 varsler også regjeringen at de i RNB i mai vil komme tilbake med oppdatert anslag for kommunesektorens pensjonskostnader i 2025 inkludert ny offentlig AFP.

Pris- og lønnsvekst

Anslaget på den kommunale deflatoren (lønns og prisveksten) økes fra 4,3 % i RNB til 4,4 % i 2024, det vil si en svekkelse på ca. 0,5 mrd. kr for kommunene som også videreføres i 2025. Dette utgjør ca. 10

mill. kr i 2024 for Kristiansand kommune som ikke er tildelt kommunen og dermed ikke delt ut til områdene.

Anslaget for pris- og lønnsveksten (deflatoren) var i RNB 2024 beregnet til 4,3 %. Lønn teller 2/3 av deflatoren og prisvekst 1/3, slik at lønnsveksten var anslått til 5,2 % og prisveksten 3,0 % (sammensetningen ble endret i RNB 24).

I områdenes rammer for 2024 er det lagt til grunn en samlet pris- og lønnsvekst på 2,5 %. Resterende er avsatt på område 9 som utgjør 145 mill. kr. Disse midlene ble delt ut i 1. tertialrapport 2024. Kommunedirektøren opplyste da om at beløpet ikke var tilstrekkelig til å dekke de faktiske kostnadene og varslet en ny gjennomgang til 2. tertialrapport.

I og med at avsatte midler er delt ut i sin helhet har kommunedirektøren konkludert med at fordelingen ligger fast. Bortsett fra at det rettes opp i en feil til Kultur og innbyggerdialog på bakgrunn av for liten kompensasjon til de store kulturinstitusjonene. Kommunedirektøren anbefaler at området tilføres 930 000 kr.

Integreringstilskudd

Kristiansand kommune har vedtatt anmodning om 595 bosettinger i 2024, hvorav 16 er forbeholdt enslige mindreårige i alder 0-18 år i kommunens egne omsorgsboliger. Kommunen har i tillegg 460 aktive plasser på asylmottak i 2024.

309 personer er bosatt i kommunen pr 2.tertial. Under vises aldersfordelingen av nye bosatte flyktninger pr år fra 2020 til 2.tertial 2024:

Prosentvis aldersfordeling pr år	2020	2021	2022	2023	2024	Endring
0-5 år Barnehage	5,3 %	11,9 %	7,7 %	6,3 %	6,5 %	
6-15 år Grunnskolealder	21,1 %	19,4 %	22,7 %	14,4 %	13,3 %	
16-17 år Videregående	3,9 %	6,0 %	4,6 %	3,7 %	5,8 %	
18-59 år	68,4 %	62,7 %	55,8 %	64,0 %	66,7 %	
60 år +	0,0 %	0,0 %	9,1 %	11,6 %	7,8 %	

De ulike tjenesteområdene samarbeider kontinuerlig for felles mål og koordinering av arbeid inn mot målgruppen.

Inntekt fra integreringstilskudd oppjusteres med 5,5 mill. kr i 2. tertial. Oppjusteringen gjelder et engangsbeløp, og er ikke en økning av forventet bosetting på 500 personer, som ble gjennomført i 1.tertial 2024.

Kommunedirektøren foreslår å overføre 19,8 mill. kr til Helse og mestring for å håndtere rapporterte merkostnader, særskilt innen sosialhjelp, i 2024. Disse finansieres av merinntekter på 5,5 mill. kr og 14,3 mill. kr av fond integreringstilskudd.

Tall i 1000 kr

Område	Tiltak	Beløp
32	Helse og mestring, Livsmestring	400
33	Helse og mestring, Helsefremming og inkludering	3 400
36	Helse og mestring, NAV	16 000
	Sum	19 800
	Merinntekter	-5 500
	Fra avsatt på fond	-14 300
	Sum	0

Konkrete tiltak er beskrevet under hver område.

Utviklingen av situasjonen i Ukraina er fortsatt usikker, og kommunen forholder seg til statlige prognoser for ankomst av flyktninger. Kommunedirektøren vil komme tilbake til oppdaterte bosettingstall i årsrapporten.

Bruk av fond til integrering

I opprinnelig budsjett for 2024 var det satt av 45,3 mill. kr til økte kostnader til flyktninger. Disse ble i 1. tertialrapport 2024 satt av på eget fond. I tillegg ble rest av merinntekter på 14,3 mill. kr satt av på dette fondet. Kommunedirektøren foreslår i 2. tertial at disse midlene benyttes allikevel og fondet belastes tilsvarende.

Overføring fra drift til investering

På enkelte områder er det forutsatt at investeringer skal dekkes av disposisjonsfond. Rent budsjett-teknisk må dette føres som bruk av disposisjonsfond i driften med tilsvarende utgiftspost; overføring til investering. Økt overføring fra drift til investering utgjør ca. 5,6 mill. kr.

Tilskudd til renter og avdrag

Tilskuddsordningene knyttet til skolebygg, kirker, omsorgsboliger og sykehjem er samlet budsjettert med 19,2 mill. kr. Det foreligger ny prognose fra Husbanken per 2. Tertial og Kommunedirektøren foreslår derfor å øke budsjettet med 3,169 mill. kr. til totalt 22,4 mill. kroner.

3.4 Sentralt disposisjonsfond

Det ble i 1. tertialrapport vedtatt en rekke justeringer på tilbakeleveringer og kompensasjoner mellom bykassa og områdene. Kommunedirektøren foreslår at omlag 80 mill. kr brukes av sentralt disposisjonsfond i 2. tertialrapport 2024.

Kommunedirektøren anslår at sentralt disposisjonsfond blir om lag 109 mill. kr ved årsslutt:

Tall i 1000 kr

Område	Tiltak	Beløp
9	1.1.2024 sentralt disposisjonsfond	460 048
13	Næringsfond overføring til bykassa	11 223
9	Overføring av merinntekter integreringstilskudd 2023 til eget fond	-90 000
10	Tilbakelevering til bykassa fra Kommunedirektør	114
11	Tilbakelevering til bykassa fra Organisasjon	2 821
12	Tilbakelevering til bykassa fra Økonomi	2 448
13	Tilbakelevering til bykassa fra Samhandling og innovasjon	2 118
2	Tilbakelevering til bykassa fra Oppvekst	3 700
2	Tilførsel fra sentralt disposisjonsfond til Oppvekst	-25 287
3	Tilførsel fra sentralt disposisjonsfond til Helse og mestring	-18 859
4	Tilbakelevering til bykassa fra Kultur og innbygggerdialog	2 081
5	Tilbakelevering til bykassa fra By- og stedsutvikling	31 921
5	Tilførsel fra sentralt disposisjonsfond til By- og stedsutvikling	-33 962
9	Vedtatt bruk av disposisjonsfond i 2024 økonomiplan 2024-2027	-114 082
9	Avsetning lavere rente vann og avløp	11 800
9	Bruk av disposisjonsfond 1. tertialrapport 2024	-56 115
9	Bruk av disposisjonsfond 2. tertialrapport 2024	-79 975
	Sum prognose sentralt disposisjonsfond pr. 31.12.2024	109 315

Det forutsettes her at eventuelt merforbruk i de områdene dekkes inn av områdefond og av andre fond.

3.5 Oppsummering budsjettendringer

Tall i 1000 kr

Område 9 - Frie inntekter, netto finans m.m.	Endring 2. tertial
Redusert skatt på formue og inntekt	50 000
Økt eiendomsskatt anslag	-2 500
Økt avkastning energiverksfondet	-20 000
Redusert renteutgift	-13 670
Økt renteinntekt likviditet	-2 476
Økt renteinntekt utlån	-2 097
Ikke mottatt Statstilskudd ekstremvær vintervedlikehold som budsjettet 1. tertialrapport 2024	16 000
Økt pensjonspremie KKP og KLP område 9	8 318
Økt premieavvik samlet KKP, KLP og SPK	-50 060
Avsetning til fond premieavvik	50 060
Økt rentekompensasjon Husbanken	-3 169
Økning integreringstilskudd	-5 500
Tapsføring kunder	598
Bruk av fond til kostnader integrering fordelt Helse og mestring	-14 300
Bruk av sentralt disposisjonsfond 2. tertial	-79 975
Sum område 9	-68 770

4 Økonomiske måltall og handlingsregler

Økonomisk handlefrihet sikres gjennom effektiv ressursbruk

En grunnleggende forutsetning i kommuneplanen er at kommunens økonomiske handlefrihet skal sikres gjennom effektiv ressursbruk. Kommunens innbyggere skal gis et så godt tjenestetilbud som mulig innenfor de økonomiske rammene.

Bystyret vedtok 17.06.20 følgende måltall og handlingsregler:

Måltall for økonomistyring:

1. Korrigert netto resultatgrad bør være minimum 2,5 prosent av brutto driftsinntekter.
2. Sentralt disposisjonsfond bør utgjøre minimum 4 prosent av brutto driftsinntekter.

Handlingsregler for økonomistyring

1. Korrigert netto lånegjeld skal være maksimalt 8,80 mrd. kroner nominelt.
2. Netto premieavvik skal hvert år avsettes til fond for dekning av premieavvik.
3. Energiverksfondet skal prisjusteres hvert år.
4. Utbytteinntekter skal kun benyttes til å finansiere varige driftsutgifter dersom utbyttet er stabilt over tid.

Måltallet om korrigert netto driftsresultat er ikke innfridd i budsjett for 2024. Justert budsjett i 2. tertial 2024 er et korrigert netto driftsresultat på -1,9 %. Prognosen pr. 31.12.24 er på -2,8 %.

Måltallet om sentralt disposisjonsfond er heller ikke innfridd og prognosen på dette pr. 31.12.24 er 1 %.

5 Kommunens tjenesteområder

5.1 Organisasjon

Årsprognose

Organisasjon melder om forventet mindreforbruk på 2 mill. kr 2024 etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond. Området bruker 4,5 mill. kr av disposisjonsfondet og 223 207 kr av bundne fond.

Tiltak som finansieres av fondsmidler er blant annet ERP prosjekt, prosjektet Bredbånd i distriktene, digitalisering, AFP utgifter og uløst innsparingskrav.

Prognose pr. kommunalsjefområde etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond:

Tall i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Regnskap pr. 31.08.24	Budsjett pr. 31.08.24	Avvik pr. 31.08.24	Årsbudsjett 2024	Årsprognose budsjettavvik 2024
1100 Organisasjonsdirektør	30 720	30 959	239	38 614	500
1101 Kommuneadvokaten	6 560	7 013	453	10 613	300
1102 HR	51 218	51 166	-52	78 629	300
1103 IT	54 266	52 279	-1 987	67 776	800
1106 Bedriftshelsetjenesten	6 449	5 904	-545	9 060	-500
1107 Politikk og administrasjon	49 366	50 649	1 283	75 950	600
Sum	198 579	197 970	-608	280 642	2 000

For Organisasjonsdirektør forventes det 500 000 kr i mindreforbruk ved årets slutt. Dette skyldes vakante stillinger hos beredskap og samfunnsikkerhet. Prognosen for forsikringer er 1 mill. kr i merforbruk. Kommunedirektøren foreslår at dette finansieres av bykassa.

Kommuneadvokaten melder om et forventet mindreforbruk ved årets slutt på 300 000 kr. Overskuddet skyldes at det ikke er tatt inn vikar ved sykefravær.

HR forventer et mindreforbruk på 300 000 kr ved årets slutt. Det er utestående refusjoner på Hovedverneombud/Hovedtillitsvalgt (HVO/HTV) der det skal tilføres midler fra Oppvekst og Helse og mestring.

IT melder et mindreforbruk ved årets slutt på 800 000 kr. Det hentes inn 1,6 mill. kr. av disp. fond til prosjektet bredbåndsutbygging i distriktene nå i 2. tertial, slik at prosjektet skal gå i balanse.

Bedriftshelsetjenesten forventer et merforbruk på 500 000 kr i 2024. Det settes av denne årsak ikke inn vikar ved fravær.

Politikk og administrasjon forventer et mindreforbruk på ca. 600 000 kr som i hovedsak skyldes vakanser.

Kommunedirektøren

Tall i 1000 kr	Regnskap pr. 31.08.24	Budsjett pr. 31.08.24	Avvik pr. 31.08.24	Årsbudsjett 2024	Årsprognose budsjettavvik 2024
Kommunedirektør	2 944	3 958	1 014	6 213	0
Sum	2 944	3 958	1 014	6 213	0

Kommunedirektøren har et mindreforbruk på 1 mill. kr per 2. tertial 2024 som skyldes lavere driftsutgifter sammenlignet med i fjor og budsjett. Det forventes balanse ved årets slutt.

Status politiske økonomiske tiltak

Beløp i 1000 kr

Tiltak	Status	2024
Rammereduksjon Kommunedirektør	Innarbeidet i budsjettet.	-30
Folkevalgtopplæring	Gjelder ikke før 2027.	0
Medlemskap	Nedtrekk fra og med 2025. Alle medlemskap er kartlagt og det planlegges nå med å kunne redusere kontingenten til Region Kristiansand. Disse budsjettmidlene ligger hos Samhandling og innovasjon.	0
Rammereduksjon Organisasjon	I 2024 tas 500 000 kr fra disposisjonsfond. Det resterende er innarbeidet i budsjettet.	-840
Totalsum		-870

Budsjettendringer

Flytting av midler til Hovedtillitsvalgt fra Oppvekst til Organisasjon

Kommunedirektøren foreslår at 559 000 kr for en hovedverneombudstilling i 100 % stilling, som tidligere var lønnet hos Oppvekst, men som fra 01.04.24 lønnes hos HR, flyttes til HR.

Økte kostnader forsikring

Forsikringspremiene for 2024 blir ca. 1 mill. kr høyere enn budsjettet og kommunedirektøren foreslår at dette finansieres av bykassa.

Overtakelse av ansvaret for studentutvalget samt rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Ansvaret for studentutvalget, samt rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne, ble fra høsten overført fra Kultur- og innbyggerdialog til Organisasjon, Politikk og administrasjon. Kommunedirektøren foreslår at 146 000 kr som er basert på 35 % stilling med halvårseffekt overføres til Organisasjon.

Aktivitetsbaserte arbeidsplasser

I henhold til finansieringsplan trekkes Organisasjon 100 000 kr som følge av redusert innkjøp av IT utstyr.

Kommunedirektøren foreslår følgende budsjettendringer:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
HR	Aktivitetsbasert arbeidsplass - redusert IT-behov	-100
HR	Overføre en stilling hovedverneombud fra Oppvekst til Organisasjon	559
Organisasjonsdirektør	Økte kostnader forsikringer	1 000
Politikk og administrasjon	Overtakelse av studentutvalget og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsnedsettelse	146
Totalsum		1 605

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av disposisjonsfond:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
IT	Bredbånd i dirstriktene, IT	1 600
Totalsum		1 600

Bundne fondAvslutning av prosjekt 6011001 BF Smart varslings flom

Prosjektet er ferdigstilt og avsluttes.

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av bundne fond:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Organisasjonsdirektør	Bruk av bundne fond 2. tertial 2024	223
Totalsum		223

Disposisjonsfond - prognose pr. 31.12.24

Organisasjonsrådets disposisjonsfond pr. 01.01.24 var på 18,966 mill. kr. Det ble levert tilbake 2,821 mill. kr til bykassa i 1. tertialrapport 2024. Det er planlagt å bruke til sammen 4,5 mill. kr av disposisjonsfondet i løpet av 2024. Det forventes et mindreforbruk på 2,0 mill. kr i 2024. Prognosen på disposisjonsfondet pr. 31.12.24 blir dermed 13,645 mill. kr.

Tall i 1000 kr

Disposisjonsfond Organisasjon	Beløp
Disposisjonsfond pr. 01.01.2024	18 966
Tilbakelevering til bykassa 1. tertial 2024	-2 821
Bruk av disp. fond ERP prosjekt	-900
Bruk av disp. fond Digitalisering/frikjøp	-900
Bruk av disp. fond til dekning av økte AFP kostnader	-600
Bruk av disp. fond til uløste innsparingskrav	-500
Bruk av disp. fond til prosjekt 3110301 Bredbånd i distriktene	-1 600
Årsprognose budsjetttavvik pr. 31.12.2024	2 000
Sum prognose disposisjonsfond pr. 31.12.2024	13 645

Kommunedirektørens disposisjonsfond

Kommunedirektørens disposisjonsfond var 514 000 kr pr. 01.01.24. I henhold til bystyres vedtak om trekk på 20 % av områdenes fond ble fondet trukket 114 000 kr i 1. tertialrapport 2024. Det planlegges ingen bruk av disposisjonsfondet i løpet av 2024. Det forventes balanse for 2024.

Prognosen på disposisjonsfondet pr. 31.12.24 blir 400 000 kr.

Tall i 1000 kr

Disposisjonsfond kommunedirektør	Beløp
Disposisjonsfond pr. 01.01.2024	514
Tilbakelevering til bykassa 1. tertial 2024	-114
Årsprognose budsjetttavvik pr. 31.12.2024	0
Sum prognose disposisjonsfond pr. 31.12.2024	400

5.2 Økonomi

Årsprognose

Økonomi melder om et forventet mindreforbruk på 1,2 mill. kr i 2024 etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond. Det er brukt 1,2 mill. kr av disposisjonsfondet i 2024. Området har ingen bundne fond.

Tall i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Regnskap pr. 31.08.24	Budsjett pr. 31.08.24	Avvik pr. 31.08.24	Årsbudsjett 2024	Årsprognose budsjettavvik 2024
1200 Virksomhetsstyring	4 943	5 272	329	7 996	300
1201 Økonomistyring	30 263	31 522	1 259	39 771	500
1201 Kontrollutvalget	6 747	7 064	317	11 276	0
1202 Innkjøp	6 757	6 251	-506	10 335	0
1203 Regnskap	12 097	12 469	372	20 941	400
1204 Lønn	7 317	7 283	-34	11 646	0
Sum	68 124	69 861	1 737	101 964	1 200

Hovedårsaken til mindreforbruket er vakante stillinger og sykepengerefusjon. Flere av kommunalsjefområdene har relativt høyt sykefravær hittil i år. Dette er områder hvor det er vanskelig å ta inn vikarer, noe som resulterer i et mindreforbruk knyttet til sykepengerefusjon. Det er i tillegg et mindreforbruk på eierskap og ordinær drift som ligger til grunn for årsprognosen på 1,2 mill. kr.

Status politiske økonomiske tiltak

Beløp i 1000 kr

Tiltak	Status	2024
Rammereduksjon Økonomi	Rammereduksjonen er håndtert i Økonomistyring for 2024.	-420
Totalsum		-420

Disposisjonsfond - prognose pr. 31.12.24

Økonomiområdets disposisjonsfond pr. 01.01.24 var på 7,6 mill. kr. Økonomiområdet leverte tilbake 2,4 mill. kr i 1. tertial 2024. I tillegg ble det i 1. tertial vedtatt at 900 000 kr av området disposisjonsfond brukes til å finansiere ERP-prosjektet i 2024, og kommunalsjefområdet Lønn bruker 300 000 kr til å finansiere merforbruk knyttet til innleie av vikarer i en periode med store utviklingsprosjekter som krever mye ressurser. Med et årsresultat på 1,2 mill. kr, blir prognosen på disposisjonsfondet pr. 31.12.24 på 5,17 mill. kr.

Tall i 1000 kr

Disposisjonsfond Økonomi	Beløp
Disposisjonsfond pr. 01.01.24	7 621
Tilbakelevering til bykassa 1. tertial 24	-2 448
Bruk av disposisjonsfond til ERP prosjekt	-900
Bruk av disposisjonsfond til vikarer, lønn	-300
Årsprognose budsjettavvik pr. 31.12.24	1 200
Sum prognose disposisjonsfond pr. 31.12.24	5 173

Disposisjonsfondet er hovedsakelig tenkt brukt til å finansiere AFP-utgifter og midlertidige utgifter som knytter seg til utviklingsarbeid.

5.3 Samhandling og innovasjon

Årsprognose

Samhandling og innovasjon melder pr 2. tertial 2024 et forventet mindreforbruk på 100 000 kr i 2024 etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond. Det er noe usikkerhet knyttet til prognosen da det er mye prosjektaktivitet i området som ikke følger et normalt budsjettår.

Området brukte 50 000 kr av disposisjonsfondet i 1. tertialrapport, men vil ikke bruke disposisjonsfondet i 2. tertialrapport. Området vil derimot bruke opp de resterende midlene på Næringsfondet, 2,47 mill. kr. Videre brukte området 6,5 mill. kr av bundet fond i 1. tertialrapport, herunder en teknisk korreksjon på 1,5 mill. kr og foreslår å bruke 2,9 mill. kr av bundet fond i 2. tertialrapport.

Kommunedirektøren foreslår å trekke inn 4 mill. kr av ubenyttede midler til bykassen for finansiering av ordinært driftsbudsjett i 2025 og 2026.

Prognose pr. kommunalsjefområde etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond vises i tabellen under. Avvik mellom regnskap og budsjett skyldes forskjøvet periodisering mellom utgifter og inntekter.

Tall i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Regnskap pr. 31.08.24	Budsjett pr. 31.08.24	Avvik pr. 31.08.24	Årsbudsjett 2024	Årsprognose budsjettavvik 2024
1300 Stab	1 236	5 629	4 393	12 036	250
1301 Strategi	11 172	17 286	6 114	15 656	0
1302 Business region Kristiansand	4 828	8 182	3 354	14 819	-250
1303 Forskning og innovasjon	2 801	4 533	1 731	7 157	100
1304 Digitalisering	4 418	2 761	-1 657	7 269	0
Sum	23 388	32 811	9 424	58 567	100

Strategi har et mindreforbruk på bærekraftarbeid og internasjonalt arbeid pga. omprioritering og innsparinger som slår inn i 2025. I tillegg er det merforbruk på planmidler knyttet til planmodul i Framsikt. Likevel et samlet mindreforbruk i kommunalsjefområdet som brukes til å finansiere trainee hos kommunedirektør i høst med 310 000 kr.

Business Region Kristiansand melder et forventet merforbruk på 250 000 kr knyttet til driften generelt. Det er noe usikkerhet knyttet til prognosen da det er mange mindre poster som kan endre resultatet, samt at prosjektaktiviteten ikke følger et normalt budsjettår. Et eventuelt merforbruk vil bli dekket av kommunalsjefområdets disposisjonsfond ved årssoppgjøret.

Forskning og innovasjon melder om et lite mindreforbruk ved årets slutt. Forskning har et internt mindreforbruk av ubrukte lønnsmidler etter avgang som inngår i innsparinger fra 2025. Disse midlene blir brukt i 2024 til å dekke kostnader til Offentlig PHD og finansiering av Bibliotekprosjekt. Meldt mindreforbruk på 100 000 kr er knyttet til inntekt fra frikjøp.

Digitalisering melder balanse, men internt mindreforbruk og refusjoner brukes på prosjekter. Dette finansierer eksempelvis et merforbruk på 190 000 kr på Tjenesteplattformen/Digitale eksterne tjenester, samt "Veikart Digitalisering". Det overføres også 460 000 kr fra "Egenandeler prosjekter" hos direktør til i hovedsak Agder KI og Lederopplæringsprogrammet.

Staben melder om et samlet mindreforbruk på 250 000 kr som skyldes sykefravær. Noe usikkerhet er knyttet til mulig leie av kontorplass for området pga. ombyggingsarbeid i Rådhuskvartalet i prosjektet aktivitetsbasert arbeidsplass. Ved eventuelle kostnader her må bruk av disposisjonsfond vurderes.

I programmet Flere i arbeid forventes det balanse eller et lite merforbruk i 2024. Prognosen er noe usikker da programmet ikke følger et normalt regnskapsår. Inndekning av evt. merforbruk vil bli håndtert gjennom bruk av disposisjonsfond.

Status politiske økonomiske tiltak

Beløp i 1000 kr

Tiltak	Status	2024
Rammereduksjon overføring til Hopeful	Rammereduksjon er innarbeidet i budsjettet for 2024.	-1 000
Rammereduksjon Samhandling og innovasjon	Rammereduksjon er innarbeidet i budsjettet for 2024.	-180
Tilskudd til næringsformål	Rammereduksjon er innarbeidet i budsjettet for 2024.	-500
Totalsum		-1 680

Budsjettendringer

Under følger kommentarer til endringene som foreslås i driftsregnskapet til Samhandling og innovasjon. I tabellen under vises budsjettendringene.

Aktivitetsbasert arbeidsplass - redusert IT-behov

Som en del av prosjektet aktivitetsbasert arbeidsplass foreslås det en oppgradering og investeringer av IT-utstyr for de involverte områdene. Som en følge av dette er det forventninger til at videre behov for nyinvesteringer av IT-utstyr reduseres i området. Kommunedirektøren foreslår derfor et trekk i rammen for Samhandling og Innovasjon på 100 000 kr i 2. tertial. Det samme foreslås for Organisasjon. Trekket vil bli foreslått videreført i 3 år (2025-2027) i økonomiplan 2025-2028.

Støtte til Agder Næringssselskap, Southwind og GCE Node

Det foreslås her å hente ut de resterende 2,47 mill. kr fra Næringsfondet for å dekke utbetalinger til Agder Næringssselskap, Southwind og GCE Node. Utbetalingene er forpliktet og i tråd med føringer for Næringsfondet. Med dette vil Næringsfondet være tømt for midler.

Trekk av midler i 2024

Området har flere poster som er ikke vil bli brukt i 2024. De er knyttet til vakante stillinger som inngår i innsparinger fra 2025 og som er delvis ubenyttet i år, inntekt fra deltagelse i prosjekter og reduserte kostnader på egenandeler av prosjekter. Kommunedirektøren foreslår at totalt 4 mill. kr leveres tilbake til bykassa i 2024 for å finansiere ordinært budsjett i 2025 og i 2026.

- 327 000 kr fra Forskning som en del av vakant stilling i 2024
- 593 000 kr fra Strategi, inntekter fra frikjøp og deltagelse i prosjekter i 2024
- 1,512 mill. kr fra deltagelse i ferdigstilte bundne fonds prosjekter, overført fra bundne fond i 1. tertial
- 712 000 kr som del av ubenyttet stilling i 2024 som skal spares inn i 2025
- 855 000 kr fra egenandeler prosjekter, begge fra direktør og stab

Kommunedirektøren foreslår følgende budsjettendringer:*Beløp i 1000 kr*

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Forskning og innovasjon	Til budsjett 2025 og 2026 fra Forskning	-327
Stab samhandling og innovasjon	Aktivitetesbasert arbeidsplass - redusert IT-behov	-100
Stab samhandling og innovasjon	Til budsjett 2025 og 2026 fra BF prosjekter	-1 512
Stab samhandling og innovasjon	Til budsjett 2025 og 2026 fra direktør	-1 567
Strategi og samhandling	Til budsjett 2025 og 2026 fra Strategi	-594
Totalsum		-4 100

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av disposisjonsfond:*Beløp i 1000 kr*

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Business region Kristiansand	Agder Næringssselskap, Southwind og GCE Node fra Næringsfond	2 470
Totalsum		2 470

Bundne fond

Bundne fond er midler som kommunen har mottatt fra andre og som kommunen ikke kan disponere fritt. Dette innebærer at det i lov, forskrift, eller i instruks fra giveren, er gitt klare føringer hva midlene kan anvendes til.

Samhandling og innovasjon hadde bundne driftsfond på 20,2 mill. kr ved årets start. Det ble foretatt en teknisk korrigerende fra bundne fond til disposisjonsfond på 1,5 mill. kr og i 1. tertial ble det ført inn 4,9 mill. kr i driftsregnskapet. Det foreslås å føre inn 2,9 mill. kr i 2. tertial. Av dette er 2,2 mill. kr knyttet til et statlig tilskudd til næringsformål fra sommeren 2020 som staten har bedt om tilbakebetaling av. Det er noe usikkerhet knyttet til størrelsen på denne tilbakebetalingen som området ser på.

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av bundne fond:*Beløp i 1000 kr*

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Digitalisering	Bundne fond T2-2024	420
Forskning og innovasjon	Bundne fond T2-2024	2 472
Totalsum		2 892

Etter justeringer over har området totalt 10,884 mill. kr i bundne driftsfond.

Disposisjonsfond - prognose pr. 31.12.24

Samhandling og innovasjon sitt disposisjonsfond var på 10,6 mill. kr ved starten av 2024. Det ble trukket inn 2,1 mill. kr til bykassen i henhold til bystyrets vedtak. I årsavslutningen ble to poster feilaktig avsatt til bundne fond og medførte en teknisk korrigerende i 1. tertial og det ble brukt 50 000 kr til Strukturell rasisme. Det foreslås ingen bruk av området disposisjonsfond i 2. tertial. Inkludert forventet årsprognose for området blir prognosen for disposisjonsfondet på 10 mill. kr pr. 31.12.24.

Tall i 1000 kr

Disposisjonsfond Samhandling og innovasjon	Beløp
Disposisjonsfond pr 01.01.2024	10 590
Tilbakelevering til bykassa	-2 118
Teknisk justering fra bundne fond	1 523
Bruk i 1. tertial 2024, Strukturell rasisme	-50
Forventet årsprognose budsjettavvik, avsatt til disposisjonsfond pr. 31.12.24	100
Sum prognose disposisjonsfond pr. 31.12.2024	10 045

Etter bruk av, og avsetning til disposisjonsfond som skissert over, ser området disposisjonsfond slik ut fordelt på kommunalsjefområdene:

Tall i 1000 kr	Beløp
Disposisjonsfond Samhandling og innovasjon	
Direktør/stab	3 397
Strategi	1 276
Business Region Kristiansand	4 166
Forskning	914
Digitalisering	192
Forventet årsprognose budsjettavvik, avsatt til disposisjonsfond pr. 31.12.24	100
Sum prognose disposisjonsfond pr. 31.12.24	10 045

Samhandling og innovasjon har en del prosjekter som ikke følger et normalt regnskapsår. Det avsettes derfor midler på disposisjonsfondet for å finansiere aktivitetene når de oppstår. Området planlegger bl.a. å bruke fondet til å finansiere Europakonferansen og Demokratiuken i 2025, programmet Flere i arbeid, pågående næringsprosjekter, samt kjøp av vikartjenester for vakant stilling som går til innsparing senere i perioden.

Næringsfond

Bystyret har vedtatt at næringsfondet skal legges ned. Ikke-forpliktete midler på totalt 11,223 mill. kr er trukket inn til bykassen. Resten av midlene på 3,070 mill. kr var lovet bort til formål. I 1. tertial ble 600 000 kr knyttet til kommunens andel til Studenttrivsel Agder for 2024 og 2025 hentet ut fra Næringsfondet. Det foreslås nå i 2. tertial å hente ut de resterende 2,47 mill. kr fra fondet for å dekke forpliktete og planlagte utbetalinger til Agder Næringssselskap, Southwind og GCE Node. Næringsfondet vil etter dette være tømt for midler.

Status på Næringsfondet vises under:

Tall i 1000 kr	Beløp
Næringsfond	
Næringsfond pr 01.01.24	3 070
Bruk i 1. tertial: Studenttrivsel Agder, Kristiansands andel for 2024 og 2025	-600
Bruk i 2. tertial: Agder Næringssselskap	-990
Bruk i 2. tertial: Southwind	-31
Bruk i 2. tertial: GCE Node	-1 449
Sum prognose næringsfond pr. 31.12.24	0

5.4 Oppvekst

Årsprognose

Oppvekst melder om et forventet merforbruk på 7 mill. kr i 2024 etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond.

Oppvekst planlegger totalt å bruke 28,8 mill. kr av bundne fond og 6,1 mill. kr av disposisjonsfond i 2024, hvor alt gjelder overføring til investering.

I Barnehage er merforbruket knyttet til styrket tilbud, mens merforbruket innen Barne- og familietjenester hovedsakelig skyldes institusjons- og akutt plasseringer i Barnevernet.

Prognose pr. kommunalsjefområde etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond:

Tall i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Regnskap pr. 31.08.24	Budsjett pr. 31.08.24	Avvik pr. 31.08.24	Årsbudsjett 2024	Årsprognose avvik 2024
20 Oppvekst stab	7 921	20 886	12 965	36 593	3 000
21 Skole	1 070 683	1 050 839	-19 843	1 694 367	0
22 Barnehage	824 290	821 004	-3 286	1 185 523	-2 000
23 Barne- og familietjenester	292 546	313 762	21 216	514 896	-8 000
Sum	2 195 441	2 206 491	11 051	3 431 379	-7 000

Oppvekststab

Oppvekst stab forventer et mindreforbruk av årets slutt på om lag 3 mill. kr. Dette skyldes sykefravær og andre vakanser.

Skole

Kommunalsjefområdet Skole melder om budsjettbalanse ved årets slutt.

Skole har betydelige underliggende økonomiske utfordringer som i 2023 og 2024 er delvis kompensert med bevilgninger som ikke er videreført. Regnskapet viser at bokførte lønnsutgifter per 2. tertial har noe lavere forbruchsprosent enn på samme tid i 2023. Økonomisk er dette positivt da lønnsbudsjettet utgjør 89 % av skoles nettobudsjett. Videre har antall faste og midlertidige årsverk blitt betydelig redusert i løpet av året.

Mange skoler står fortsatt i en anstrengt økonomisk situasjon. Dette skyldes i hovedsak lovpålagte tiltak rundt enkeltelever som krever særlig oppfølging og tilrettelegging. Innskjerpningen i forhold til § 9a i Opplæringsloven har ført til flere inngripende tiltak som krever økt bemanning. Det er også en økning i antall barn både med medisinske behov og innenfor autismespekteret. Kompetanseavdelingene er helt fulle og flere elever som tidligere ville fått sitt tilbud der må nå få sitt tilbud på nærskolen. Det er derfor også opprettet en egen avdeling tilknyttet Valsvikveien skole for å løse noe av utfordringen. Det forventes et mindreforbruk på SFO totalt sett, som omdisponeres til finansiering av økte merutgifter på skolene knyttet til lovpålagte tiltak relatert til § 9a i Opplæringsloven i inneværende år.

Barnehage

Kommunalsjefområdet Barnehage forventer totalt et merforbruk på 2 mill. kr i 2024.

Av merforbruket forventer sentrale ansvar et mindreforbruk på 500 000 kr, tilskudd og refusjoner til private barnehager har et mindreforbruk på 2,5 mill. kr og kommunale barnehager har et mindreforbruk på 1 mill. kr. For styrket tilbud forventes det et merforbruk på 6 mill. kr. Styrket tilbud har noe lavere ramme i 2024 enn det som ble regnskapsført i 2023. Men nivået på antall vedtakstimer for assistenter og fagarbeidere i august 2024 er noe lavere sammenlignet med samme periode i fjor, men det er usikkert hvordan dette utvikler seg frem til nyttår. Det er for våren 2024 utbetalt 6 mill. kr mer enn budsjettet, men det anslås at utbetalingen for høsten vil være i tråd med budsjettet.

Barne- og familietjenester

Kommunalsjefområdet Barne- og familietjenester forventer et merforbruk på rundt 8 mill. kr ved utgangen av 2024. De sentrale ansvarerne forventer om lag 2 mill. kr i mindreforbruk, samt at både Pedagogisk og psykologiske tjenester og Helse barn og unge forventer et lite mindreforbruk ved årets slutt.

Barnevernet forventer totalt et merforbruk på 10 mill. kr ved årets slutt. Hovedårsaken til merforbruket er økte kostnader knyttet til institusjonsplasseringer og akutt plasseringer i beredskapshjem, samt flere barn med behov for kostbare tiltak med rettigheter etter helselovgivningen. Barneverntjenestens kostnader er i stor grad basert på aktivitet, og vil variere med endrede behov knyttet til oppfølgingen av barn og unge. Vi ser en utvikling i saksomfang, og det er en vekst i tiltaksarbeid både i og utenfor hjemmet. Spesielt i sommer har det vært en stor økning med flere akutt plasseringer sammenlignet med i fjor. Det er utfordringer knyttet til overholdelse av bistandsplikten fra Bufetat. Dette betyr at barna blir værende i beredskapshjem eller i en akuttinstitusjon over en lengre periode. I 2024 har barnevernet budsjettert med 15 barn på institusjon, men har til nå hatt 27 plasseringer. Per 31.08.24 er det 24 barn som er plassert etter barnevernloven på barnevernsinstitusjon. En ser en tendens til at det er en økning av saker knyttet til rus og atferd. 6 av barna på institusjon er plassert etter kapittel 6 i barnevernloven, som gjelder atferd og rusproblematikk. Man ser en økning i antall barn som har tiltak etter barnevernloven, men som også har rettigheter etter helselovgivningen. Dette er kostbare tiltak som kan påvirke årsresultatet i stor grad.

Etablering av ny tilskuddsordning til fritidsordninger

Staten har de senere årene innført ordninger med betydelig betalingsreduksjon/betalingsfritak i skolefritidsordninger i form av inntektsgradert betaling. Fra 01.08. 24 er også ordningen med 12 timers gratis skolefritidsordning (SFO) utvidet til å gjelde for 3. trinn. Kommunene er kompensert for dette gjennom frie inntekter i inntektssystemet med «merkelapp» at det gjelder skolefritidsordninger. Som en konsekvens av at SFO-tilbudet er blitt billigere eller gratis for enkelte oppholdstider, har enkelte idrettsklubber meldt om frafall i deres etablerte idrettsfritidsordninger (IFO) fordi deres tilbud nå er blitt forholdsmessig dyrere. Som følge av dette har bystyret bedt administrasjonen vurdere hvorvidt midler som er kommet til kommunen også bør brukes inn mot disse tilbudene, slik enkelte andre kommuner har gjort.

I utgangspunktet er det blitt sondert muligheter for samarbeid mellom enkelte SFOer og en idrettsklubb, der IFO blir innholdsleverandør med de krav som stilles i opplæringsloven. Dette har vist seg komplisert. Administrasjonen har forståelse for at de statlige ordningene kan gi en uheldig vridning i forholdet mellom frivillige organisasjoners fritidstilbud og skolefritidsordningene. Selv om midlene fra staten er tydelig knyttet til SFO, mener kommunedirektøren likevel det bør gjøres tiltak for å opprettholde og stimulere til det mangfoldet IFO og lignende tilbud i frivillige organisasjoners regi representerer. På den bakgrunn signaliseres det at det i økonomiplan 2025-28 vil bli foreslått en ny tilskuddsordning som gjelder fritidsordninger der en ramme fra den statlige kompensasjonen for 12 timers gratis SFO legges inn med virkning fra 2025. Egen sak om kriterier for en slik ordning vil bli utarbeidet etter dialog og innspill fra idretten. I tillegg vil det i forbindelse med områdesatsingen i Kvadraturen bli prøvd ut samarbeidsmodeller mellom SFO og andre fritidstilbud, som kan være modell andre steder.

Status politiske økonomiske tiltak

Beløp i 1000 kr

Tiltak	Status	2024
Forbedringer, Vårt interne arbeidsmarked	Bystyresak om forbedringsarbeid VIA ferdigstilles og implementeres høsten 2024. Dette forenkler det administrative arbeidet innenfor arbeidsmiljølovens krav, og erstatter 11 prosedyrer/maler i kvalitetssystemet. Dette vil effektivisere samhandling og raskere saksbehandling i saker hvor arbeidsgiver må vurdere om det finnes annet passende arbeid. Endringer vil bli evaluert i dialog med tillitsvalgte og justert etter behov.	0

Kommunens tjenesteområder

Tiltak	Status	2024
Reise, hovedutvalg - Oppvekst	Oppvekstutvalget har ikke hatt reisebudsjett eller foretatt reiser siste valgperiode. Det vil heller ikke være rom for reise i innværende periode og innsparingen må derfor tas administrativt.	-150
Skolebøker (læremidler)	Midlene er fordelt til skolene pr elev. Det er gitt føringer om at midlene skal gå til lærebøker innen basisfag (norsk, engelsk, matematikk). Det er opprettet et driftsprosjekt for å holde kontroll med at midlene brukes i henhold til formålet.	2 500
Tilskudd, Kirkens Ungdomsprosjekt	Midlene er gitt som økt tilskudd til KUP innenfor eksisterende samarbeidsavtale. Midlene er utbetalt.	1 000
Ungdomskriminalitet, skolen	Midlene er disponert til egnede tiltak av arbeidsgruppen for «barn og unge i konflikt med loven» (j.f. verbalvedtak 2024-5) jf sak 35/24 i oppvekstutvalget i august 2024.	500
Øke fra halv til hel stilling for foreldrekontakt sentrumsbarnehagene	Stillingen er økt opp som angitt i vedtaket. Satsingen ses også i sammenheng med Områdesatsingen i Kvadraturen.	500
Totalsum		4 350

Budsjettendringer

K-20 Overføre stilling hovedverneombud fra Oppvekst til Organisasjon

En stillingen som hovedverneombud ble fra 01.04.2024 overført fra Oppvekst til Organisasjon.

K-20 Overføre stilling fra Oppvekst til Parkvesenet

En stilling overføres fra Oppvekst til Parkvesenet fra 01.08.2024.

K-20 Klimakonsekvensvurdering - skolebehovsplanen

Kommunedirektøren foreslår at Oppvekst tilføres 300 000 kr for å kunne foreta en klimakonsekvensvurdering av skolebehovsplanen.

K-21 Midlertidige løsninger Wilds Minne skole

Merutgifter på 1,5 mil. kr til midlertidige løsninger Wilds Minne skole. Gjelder tilbakeføring av brakkeområdet til slik området var før opprigging.

K-21 Midlertidige løsninger Slettheia skole

Resterende utgifter til Ingeniørvesenet for brakkemoduler på Slettheia skole i forbindelse med sammenslåing med Øvre Slettheia skole. Utgiftene er på 1,4 mill. kr knytter seg hovedsakelig til oppgradering av uteområdet.

K-23 Overføre barnekoordinator fra Helse og mestring til Oppvekst

Stillingen som 20% barnekoordinator overføres fra Helse og mestring til Oppvekst.

Kommunedirektøren foreslår følgende budsjettendringer:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Barne- og familietjenester	Overføre barnekoordinator fra Helse og mestring til Oppvekst	168
Oppvekststab	Overføre en stilling hovedverneombud fra Oppvekst til Organisasjon	-559
Oppvekststab	Overføre stilling fra Oppvekst til Parkvesenet	-442
Oppvekststab	Skolebehovsplanen - Klimakonsekvensvurdering	300
Skole	Midlertidige løsninger Slettheia skole	1 400
Skole	Midlertidige løsninger Wilds Minne skole	1 500
Totalsum		2 367

Interne budsjettendringer

“Sammen på vei” - budsjettering av inntekter og utgifter

Det har ikke vært budsjettert med inntekter og utgifter i prosjektet “Sammen på vei” til nå. Både inntekts- og utgiftssiden økes med 11,46 mill. kr.

Styrking av helsestasjon og skolehelsetjenesten- budsjettering av inntekter og utgifter

Det har ikke vært budsjettert med inntekter og utgifter i prosjektet Styrking av helsestasjon og skolehelsetjenesten til nå. Både inntekts- og utgiftssiden økes med 9 mill. kr.

Omgjøring av driftsmidler til investering

Investeringsprosjektene 4210007 Finsland skole opprusting og 4210008 Inventar Finsland skole er ferdige. Prosjektene kan ses i sammenheng og avsluttes. Netto avvik utgjør -70 957 kr som finansieres ved omgjøring av sentrale driftsmidler til investering.

Interne budsjettendringer inkludert overføring til investering:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Barne- og familietjenester	“Sammen på vei” - budsjettering av inntekter og utgifter	0
Barne- og familietjenester	Styrking av helsestasjon og skolehelsetjenesten- budsjettering av inntekter og utgifter	0
Skole	Overføring fra drift til investering	-71
Totalsum		-71

Bundne fond

I forbindelse med inntektsføringen av midler fra bundne fond, må budsjettendringene også vedtas. I forbindelse med 2. tertial inntektsføres det 1,6 mill. kr fra bundne fond på Oppvekstområdet. Totalt er det blitt inntektsført 28,8 mill. kr fra bundne fond i Oppvekstområdet i 2024.

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av bundne fond:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Barne- og familietjenester	Bruk av bundne fond 2024	1 516
Barne- og familietjenester	Bruk av bundne fond 2024	107
Totalsum		1 623

Disposisjonsfond - prognose pr. 31.12.24

Oppvekstområdet sitt disposisjonsfond pr. 1.1.2024 var på negative 20,52 mill. kr. I 1. tertial 2024 ble det totalt overført netto 22,3 mill. kr fra bykassa. Av dette gjelder 25 mill. kr reduksjon av negative disposisjonsfond Skole, samt at 679 000 kr ble tilbakeført til Oddemarka skole i forbindelse med mindreforbruk av avslutning av investeringsprosjektet skolekjøkken. Videre ble psykososialt kriseteam kompensert med 287 000 kr. Barnehage leverte tilbake 3,7 mill. kr på grunn av for høy demografitildeling. Oppvekst omfordelte 13,3 mill. kr fra enheter med større positive disposisjonsfond til enheter/sentrale ansvar med negative disposisjonsfond. Det ble overført totalt 6,1 mill. kr til investeringsprosjekt.

Det foreslås ikke noe bruk/avsetning til disposisjonsfond i 2. tertial.

Etter at dette er tatt hensyn til, og etter forventet budsjettavvik ved årets slutt forventer Oppvekst et negativt disposisjonsfond på 11,4 mill. kr.

Kommunens tjenesteområder

Tall i 1000 kr

Disp.fond	20 Stab	21 Skole	22 Barnehage	23 Barne- og familietjenester	Sum
Disposisjonsfond pr. 1.1.2023	2 562	-61 472	5 649	32 741	-20 520
Kompensasjon/tilbakelevering bykassa 1. tertial		25 679	-3 700	287	22 266
Interne omfordelinger 1. tertial	2 971	9 770	551	-13 292	0
Bruk/avsetning kommentert i 1. tertialrapport	-4 866		-1 244		-6 110
Bruk/avsetning i 2. tertialrapport					0
Sum disposisjonsfond etter 1. tertial 2024	667	-26 023	1 247	19 736	-4 373
Årsprognose budsjetavvik 31.12.24	3 000	0	-2 000	-8 000	-7 000
Sum prognose disp.fond 31.12.24	3 667	-26 023	-744	11 736	-11 364

5.5 Helse og mestring

Årsprognose

Helse og mestring melder om et forventet merforbruk på -62 mill. kr i 2024 etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond. Området budsjetterer med bruk av 1,33 mill. kr av disposisjonsfondet i 2. tertial. Det ble brukt 6,375 mill. kr i 1. tertial, og totalt utgjør bruk av disposisjonsfond 7,705 mill. kr i 2024.

Merforbruket skyldes volumøkning på mange tjenesteområder og utfordringer med tilpasning til budsjettamme. Området tilføres ytterligere 19,8 mill. kr fra integreringstilskuddet i 2. tertial, for å håndtere merkostnader knyttet til flyktninger og integreringsfeltet. Kommunedirektøren foreslår også at området tilføres 45 mill. kr til kompensering av reduserte inntekter på ressurskrevende brukere.

Det foreslås å budsjettere med 2,215 mill. kr av bundne fond i 2.tertial. Det ble også overført 8,4 mill. kr i 1.tertial, og totalt bruk av bundne fond utgjør 10,62 mill. kr hittil i år.

Prognose pr. kommunalsjefområde etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond:

Tall i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Regnskap pr. 31.08.24	Budsjett pr. 31.08.24	Avvik pr. 31.08.24	Årsbudsjett 2024	Årsprognose avvik 2024
30 Helse og mestring administrasjon	67 598	88 287	20 689	141 240	5 900
31 Forvaltning og koordinering	1 133 123	1 101 863	-31 260	1 472 884	-18 400
32 Livsmestring	340 583	307 767	-32 816	510 039	-25 000
33 Helsefremming og inkludering	199 291	203 976	4 685	317 978	6 500
34 Hjemmetjenester og rehabilitering	261 848	252 079	-9 769	387 716	-1 000
35 Omsorgssenter	138 893	112 131	-26 762	188 991	-13 500
36 NAV kommune	276 382	260 567	-15 815	386 780	-16 500
Sum	2 417 719	2 326 672	-91 047	3 405 629	-62 000

Driftsutfordringene i Helse og mestring er fortsatt store, og det har oppstått nye utfordringer med økt press på tjenestene og tapte inntekter, samtidig som området skal løse driftsutfordringer.

Det ble iverksatt flere tiltak i 2023, som har gitt effekter inn i 2024, samtidig som det er større aktivitetsvekst i flere tjenesteområder enn det som ligger til vedtatt budsjett. I 2024 er ytterligere tiltak iverksatt, og området vurderer kontinuerlig hvilke nye tiltak som kan bidra til å oppnå drift tilpasset budsjetttrammene i 2025. De største effektene forventes innen habilitering, rus og psykiskhelsefeltet, samt midlertidig stenging av Randesund omsorgssenter.

Presset på avlastning i institusjon for barn/unge er høyt, hvor det er flere familier som pr. nå venter på avlastningstjeneste og som ikke får ivaretatt sine behov. Det jobbes med å finne løsninger for familier som i dag står uten et tilfredsstillende avlastningstilbud i institusjon, men det har foreløpig ikke vært mulig å omprioritere ressurser for å utvide kapasiteten innenfor budsjetttrammene. Det må jobbes med utvikling og nivå på denne type tjenesten, blant annet med hensyn til når botilbudet er å anse som avlastning eller et botilbud.

Kommunen har fått pålegg om å etablere tilbud til ungdommer som har behov for heldøgns botilbud. Dette er behov som ikke tidligere er blitt etterspurt fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten. I forbindelse med pålegget er det etablert et midlertidig tilbud på Langenes Kommunen må utrede og vurdere hvilket tilbud som skal gis til målgruppen, enten i form av «barnebolig» eller andre tjenesteformer.

For 2025 er det foreslått endringer i toppfinansieringsordningen for særlig ressurskrevende tjenester hvor det innføres en ny egenandel pr. innbygger. Dette vil slå inn allerede i 2024. Helse og mestring også utfordringer fra 2023, som følge av endringer i beregningsgrunnlaget etter endelig opptelling av refusjonskravet og gjennomgang av revisor våren 2024. Kommunedirektøren foreslår å kompensere Helse og mestring med 45 mill. kr.

Porteføljen av kommunale boliger for utleie til vanskeligstilte på boligmarkedet er verken tilstrekkelig differensiert eller tilpasset de ulike målgruppene. Dette gjelder særlig boligtilbud til innbyggere med rus- og psykiske lidelser, samt barnefamilier. Det er få boliger ledige for tildeling fra uke til uke. Det medfører at Forvaltning og koordinering får en økende venteliste på personer som har fått innvilget kommunal hjelp til å skaffe seg en egnet bolig. Det medfører at kommunen må etablere kostbare enetiltak. I tillegg medfører det et vedvarende høyt press på nødboliger som medfører at kommunen må etablere alternativ nødovernatting for å overholde lovkrav.

Utbetaling av stønadsytelser fra NAV øker, både som følge av vekst i antall personer med behov for økonomisk bistand, og høyere utbetalinger per husholdning som følge av "dyrtid".

Helse- og mestring administrasjon og stab

Overordnede ansvar forventer et mindre forbruk på 4,7 mill. kr.

Helse og Mestring Stabs forventer et mindreforbruk på 1,25 mill.kr. Det er noe usikkerhet knyttet til midlertidig vakante stillinger og tidspunkt for ansettelser. Det vil være sentralt å sikre noe av overskuddet til allerede ansatte i midlertidige stillinger som varer ut 2025. Dette er stillinger som er knyttet til direktørens innsatsområder på arbeidsgiverfeltet og e-helse.

Direktør for Helse og mestring melder om et merforbruk på AFP, økende fra 1. tertial. Dette som følge av flere år med høy lønnsvekst og vekst av antall mottakere av ordningen. Kostnader utover budsjett er

estimert til 2,5 mill. kr i 2024. Det er anslått at Helse og mestring vil bruke i overkant av 37,5 mill. kr på AFP ordningen i 2024.

Forvaltning og koordinering

Forvaltning og koordinering forventer et merforbruk på 18,4 mill. kr. Merforbruket er i hovedsak knyttet til økt aktivitet i helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende. De største avvikene er knyttet til tjenester innen habilitering- og ROP-feltet.

Inkludert i prognosen inngår demografimidler på totalt 14,9 mill. kr som er fordelt på de ulike tjenestene, samt ubrukte midler knyttet til utsatt åpning av Harald Gilles vei, som forventes åpnes før jul 2024.

Som omtalt innledningsvis gir reduserte inntekter på ressurskrevende tjenester en merkostnad på 45 mill. kr som blir kompensert.

Hjemmetjenester, barn med tilsyn på natt og praktisk bistand

Det forventes et mindreforbruk på 11 mill. kr i 2024 for hjemmesykepleie, barn med behov for tilsyn på natt og egenbetaling for trykghetsalarm.

Det forventes en besparelse innen praktisk bistand på 3,9 mill. kr i 2024. En har over tid sett nedgang i etterspørsel etter denne tjenesten. Dette kan skyldes at flere innbyggere kjøper denne tjenesten privat. Det ble i 2023 politisk vedtatt at frekvens på tjenesten som hovedregel skal være hver 4. uke.

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA), Omsorgsstønad og Etter skoletidsordning (ESO)

Budsjettet til BPA-tjenesten ble styrket med 10 mill. kr av demografimidler i 1. Tertial. Det forventes likevel et merforbruk på 11. mill. kr i 2024. Merforbruket på BPA må ses i sammenheng med mindreforbruket på tjenester levert av hjemmetjenesten, da praktisk og personlig bistand inngår i BPA.

Det estimeres merkostnader av omsorgsstønad på 3,1 mill. kr i 2024. Dette er knyttet til barn med store hjelpebehov, der familie har rett på avlastning og/eller omsorgsstønad for å kunne håndtere særlig tyngende omsorgsoppgaver.

I skoleåret 2023/24 kom det inn flere nye elever som trenger et ESO (etter skoletid)-tilbud i Søgne. Elevene har behov for tett oppfølging og skadeavvergende tiltak. Kommunen måtte etablere et eget tilbud til disse. Kostnadene dekkes av Forvaltning, og forventes å bli 1,9 mill. kr. i skoleåret 2024/2025. Det har i tillegg vært behov for å øke kapasiteten på ESO ved Kvadraturen videregående skole med en kostnad på 400 000 kr for å kunne yte en forsvarlig tjeneste.

Habilitering (avlastningstjenester, boliger og aktivisering)

Det estimeres en merkostnad på habiliteringsfeltet på 20,9 mill. kr i 2024. Merforbruket er i stor grad knyttet til avlastningstjenester og botilbud barn og unge. Etter pålegg fra Statsforvalter har kommunen opprettet midlertidig barnebolig, for barn/ungdom som ikke kan bo hjemme i deler eller hele uken. Det er forventet utgift på 9 mill. kr til dette.

Det er også merforbruk knyttet til bolig-tjenesten i habilitering. Det pågår et arbeid for å vurdere om flere som i dag har et tilbud i døgnbemannet bolig kan få ambulans oppfølging. Dette forventes å gi mer effektiv utnyttelse av dagens kapasitet og bidra til budsjettbalanse.

Omsorgsboliger og sykehjem

Innenfor helsehjelp i omsorgsboliger i leilighet forventes det et merforbruk på 6,84 mill. kr. Dette skyldes stort hjelpebehov hos beboerne. Samlet for institusjonstjenestene forventes det likevel et

mindreforbruk på 9,5 mill. kr. Mindreforbruket skyldes hovedsakelig økte inntekter knyttet til vederlagsbetaling

Rus og psykisk helse

Samlet forventes det et merforbruk på 5,6 mill. kr i 2024 til brukere innen rus og psykisk helse. Det er en halvering av fjorårets merforbruk. Flere av brukerne har behov for tilpassede og omfattende kommunale tjenester etter sykehus- og behandlingsopphold, og noen etter soning. Tiltakene evalueres fortløpende i et samarbeid mellom Forvaltning og Livsmestring. Dette medfører kostnader utover budsjett.

Press på kommunale boliger

Porteføljen av kommunale boliger for utleie til vanskeligstilte på boligmarkedet er verken tilstrekkelig differensiert eller tilpasset de ulike målgruppene. Dette gjelder særlig boligtilbud til innbyggere med rus- og psykiske lidelser, samt barnefamilier. Det er få boliger ledige for tildeling fra uke til uke. Det medfører at Forvaltning og koordinering får en økende venteliste på personer som har fått innvilget kommunal hjelp til å skaffe seg en egnet bolig. Per 01.08.24 er det 82 husstander på venteliste, 11 av disse er barnefamilier der 2 av dem igjen bor på nødbolig. 26 personer står på venteliste for bolig med bemanning med Rus- og psykisk helsefeltet per 01.08.2024. Alle som søker kommunal bolig vurderes med tanke på lån og tilskudd fra Husbanken og mulighet for å kjøpe egen bolig.

Bolig og startlån

Boligmarkedet har pr. 2. tertial 2024 hatt en prisvekst på 10,2 % i Kristiansand. Økningen siste 5 år er nå på 36,3 %, og er størst i landet, også foran Oslo med 27,2 %. Per august har området hatt rundt 9 % økning på søknaden om startlån og tilskudd sammenlignet med samme periode i 2023. Startlånene er utbetalt til barnefamilier i 55 % av sakene. Kommunen har foretatt et ekstraordinært lån fra Husbanken, som vedtatt i 2024, og forventer derfor å ha tilstrekkelig tilgjengelige startlånsmidler.

Livsmestring

Området forventer et merforbruk på 25 mill. kr. Hvorav ca. 19 mill. kr relaterer seg til driftsutfordringene området tok med seg fra 2023. Det har i 2024 vært en aktivitetsøkning på 5,5 mill. kr innenfor enhet habilitering Barn og unge som fremkommer som et merforbruk hos Livsmestring. Det jobbes med løsninger slik at enheten kommer i budsjettbalanse i løpet av 2025.

I forbindelse med gjennomgang av ny finansieringsmodell for habilitering ble det avdekket at ISF-satsene for nattevakter er for lav. Årsaken er høyere ansiennitet i tjenesten enn det satsene dekker. Tilsvarende gjelder for nattevaktene innenfor rus og psykisk helse. Gitt dagens aktivitetsnivå utgjør dette i overkant av 3 mill. kr for Livsmestring i 2024.

Det er i 2024 innført ny finansieringsmodell for habiliteringstjenesten og tilpasning av ny modell må følges nøye og det må gjøres justeringer underveis. Dette krever et tett samarbeid med Forvaltning og koordinering

5 boliger innen rus og psykisk helse har endret organisering fra fast bemanning til ambulante tjenester i 2023. Dette har gitt en innsparing på 6,5 mill.kr som tjenesten har fått tilbakeført for å håndtere merkostnader på habiliteringsfeltet. Prognosen på administrasjon og overordnede ansvar i Livsmestring er 5 mill. kr i mindreforbruk.

Habilitering

Livsmestring forventer et merforbruk på om lag 26 mill. kr i 2024, som er utfordringen i 2025. Besparelsen på rus og psykisk helse er overført til habilitering slik at merforbruket i 2024 da er på om lag 19 mill. kr. Merforbruket på habiliteringsfeltet har vært en utfordring over flere år. I 2023 gjennomførte

området tiltak som reduserte driftskostnadene med 14 mill. kr, samtidig som oppdragsgrupper har kartlagt tilpasningsbehov av finansieringsmodell og utarbeidelse av nye tiltak for fremtidig kostnadsreduksjon. En prosjektleder koordinerer videre arbeid med tiltak som skal bidra til å tilpasse drift til vedtatte budsjetttrammer.

Enkelte avdelinger melder om høyt sykefravær og bruk av overtid.

Det vil være behov for ytterligere tiltak som sikrer en bærekraftig tjeneste og budsjettbalanse. Det sees også på muligheter for bedre ressursutnyttelse og økt bruk av teknologi på natt.

Rus og psykisk helse

Livsmestring forventer et merforbruk på omlag 3,7 mill. kr i 2024.

Forvaltning og Livsmestring har hatt en gjennomgang av vedtak og praksis ved ambulerende oppfølgingstjenester. Nivå på tjenesten er redusert og enkelte vedtak er avsluttet og/eller endret.

Omstillingen er tidkrevende og gir usikkerhet knyttet til prognosen. Arbeidet startet i 2023 og ved inngangen av året var bemanningen for høy ifht- gjeldende aktivitet. Pr august har tjenesten lyktes med å omstille 5 av 6 stillinger. Det planlegges ytterligere nedtrekk innen rus og psykisk helsetjenestene.

Enkelte av Mestringsteamene har utfordringer med å nå mål om balanse. Mestringsteamene som har tilknytning til en base med rammefinansiering, har større grad av fleksibilitet.

Det vil være nødvendig med videre tiltak som sikrer en bærekraftig tjenesteutvikling og budsjettbalanse innen fagfeltet rus og psykisk helse. Dette innebærer å identifisere nye måter å arbeide, forvalte og organisere tilbudene på. Direktør for Helse og mestring vil nedsette et arbeid for å se nærmere på dette.

Jegersberg gård

Jegersberg gård har redusert ett årsverk fra mai, og har gjort endringer i stalldrift.

Ungdomstjenesten

I 2024 har helårs- og sommerjobbprosjekt blitt styrket med midler fra integreringstilskuddet. Hittil i år har totalt 130 ungdommer, mellom 14 og 22 år, fått verdifull arbeidserfaring.

Helsefremming og inkludering

Området forventer et mindreforbruk på 6,5 mill. kr etter bruk av næringsfond.

Det er forventet et netto årsresultat på 6,5 mill. kr som følge av direkte statlige tilskudd, refusjoner og inntekter til området. Brutto budsjetttramme øker med 6 mill. kr i 2. tertial knyttet til statlige tilskudd for enslige mindreårige, og vil finansiere økt kapasitet i denne avdelingen. Økningen kommer i tillegg til endret brutto budsjetttramme på 26,7 mill. kr som ble meldt i 1.tertial.

Forventet budsjettavvik er under forutsetning at merkostnad til vaksinasjon covid-19, samt finansiering til uforutsette kostnader knyttet til flyktninger som påløper i 2024 dekkes fra Bykassa.

Bosetting og asyl

Det er et stort behov for å finne egnede lokaler til flere avdelinger ved Integreringsenheten på grunn av økt bemanning knyttet til høye bosettingstall av flyktninger over flere år.

Igangsettelsen av vedlikeholdet og oppgradering av omsorgsboligene i Strømsdalen er forsinket, og det er usikkerhet knyttet til hvor mye av kostnadene som vil påløpe i 2024. Området har nylig kjøpt en bolig i samme området, som vil gi utvidet kapasitet i bosetting av enslige mindreårige flyktninger. Boligen tas i bruk i 2025, men det vil være behov for en oppgradering av denne i 2024 med tilhørende kostnader. Kostnaden dekkes av statlige tilskudd for enslige mindreårige.

Samtidig som området nå øker sin kapasitet i kommunal omsorgsbolig, bor fortsatt mange barn og unge i private hjem. Omsorgsmodell Familiehjem er iverksatt i august. Barn og familiemor bor sammen i en bolig leid av kommunen, og erfaringene er foreløpig svært positive. Det oppleves trygt, stabilt og forutsigbart, med fokus på omsorg og nærhet. Tjenesten vil gjennomføre en evaluering av prosjektet innen rapportering av 1. tertial 2025.

Statlig regelverk ivaretar ikke bosatte barn som blir igjen i Norge mens foresatte reiser tilbake til hjemlandet. Det er utarbeidet foreløpige, interne retningslinjer for hvordan barna følges opp av kommunen i påvente av en statlig føring.

Behovet for språkpraksis og arbeidspraksis for en bærekraftig integrering er økende. Tjenesteområdene samarbeider tett sammen for å løse utfordringer og flaskehalsen som oppstår. Det er stadig et fokus på involvering fra hele kommunen, og hvilke mulighet som er for å finne praksisplasser innen ulike fagfelt. Dette er et krevende, men helt nødvendig arbeid for å redusere langvarige kommunale kostnader som for eksempel sosiale ytelser.

Den statlige finansieringen til Heldagstilbudet er ikke tilstrekkelig for å opprettholde dagens tilbud for en rask integrering gjennom tidlig kartlegging av kompetanse og karrieremuligheter. Merkostnader i 2024 er estimert til å utgjøre ca. 3 mill. kr, og det foreslås at dette dekkes av integreringstilskudd i år. Det må vurderes om tilbudet skal legges ned, dersom statens ikke løser den økonomiske utfordringen fra 2025.

Rask psykisk helsehjelp (RPH)

Den økende henvendelsen i flere år hos RPH er delvis håndtert med 2 nye årsverk. Det er ikke avklart langvarig finansiering av disse, men området vil kunne omfordele finansiering fra andre tjenester, eller benytte avsatt disposisjonsfond for å håndtere oppbemanningen for i 2024. Det er trolig behov for en ytterligere styrking av tjenesten.

Vaksinasjon covid

Kommunens vaksinasjonskontor håndterer nåværende etterspørsel av covid-vaksinering, og øker kapasitet i lokaler på Kongens senter fra og med oktober og ut året. Dette for å møte FHI sin anbefaling om høstvaksinering, og den økte etterspørsel fra innbyggerne i perioden, og tilbudet vil også inkludere mulighet for samvaksinering av covid-, influensa- og pneumovaxvaksine.

Fastlegjetjenesten

Ditt legesenter og Vågsbygd legesenter er i drift, og nye hjemler i oppstart. Dette har gitt økt kapasitet i pasientlister. Kommunen har pr. 27.08.2024 1600 ledige plasser på fastlegelistene i Kristiansand.

Statlige sats for basistilskudd til fastleger økte fra 01.juli. Kostnadsfordeling mellom kommunalt og statlig basistilskudd endres som følge av modellen, men det utgjør ingen økning i økonomisk handlingsrom for kommunen knyttet til endringen.

Særavtalen SFS 2305 er avklart, og lønnsøkning utgjorde ca. 5,1% for kommunens LIS1 leger.

Hjemmetjenester og rehabilitering

Området forventer et merforbruk på 1 mill. kr.

Området har fått tilført midler til bilhold, parallelt med et innsparingskrav knyttet til overgang til EL-biler. Drift, vedlikehold, nyanskaffelser og utskifting av kjøretøy medfører nye økte kostnader.

Hjemmetjenester og dagsenter for eldre:

Det har i 2024 vært store variasjoner i antall vedtakstimer i flere av avdelingene, og behov for bemanningsendringer påvirker muligheten til å drive tjenesten i balanse. Bemanningen blir tilpasset til oppdragsmengden, men omstilling tar ofte lengre tid enn hva ISF-inntekter kompenserer for.

Sommeravviklingen har vært krevende i flere avdelinger. Ferieavvikling planlegges i års-turnus høsten året før, og svingninger i vedtakstimer som endrer bemanningsbehovet betydelig er noe som ikke kan håndteres med nedtrekk i bemanning like før ferieavviklingen.

Hjemmetjenester natt har som tidligere i år et merforbruk, som skyldes dagens aktivitetsnivå og budsjetttramme. Personellkostnader har økt betydelig med ny tariffavtale. Tildelt budsjett er styrket med 1 mill. kr med intern omdisponering i inneværende år, men det er fortsatt et merforbruk.

Dagsentertjenesten er noe i pluss så langt i år, hovedsakelig knyttet til ledig kapasitet, men fortsatt høye matkostnader vil redusere dette og det forventes balanse ved årets slutt.

Hjemmetjenestene har samlet et større merforbruk så langt i år, det jobbes med å bedre dette noe mot slutten av året.

Korttidsopphold

Enheten har et større merforbruk i alle avdelinger, i hovedsak knyttet til høye personellkostnader for å dekke et høyt sykefravær over tid, og for å sikre kompetanse i tjenesten. Sommeravvikling med høye bonusutbetalinger bidrar også til merforbruket.

Flytting av Kløvertun døgnrehabilitering til Valhalla helsesenter er gjennomført fra 6. mai i år, og det er i 2024 innført flere større bemanningsendringer etter TØRN-prosesser. Driften er enda ikke helt tilpasset nye bemanningsplaner og kompetansebehov i alle avdelinger. Videre omstilling vil pågå i 2024. Flyttingen gjør det mulig å gjennomføre en større innsparing, som ikke vil få full virkning før i 2025.

Kommunale akuttmedisinske tjenester

Responssenter har et forventet mindreforbruk til nå i 2024. I løpet av høsten legges tjenesten over på ny teknisk plattform, noe som medfører noe omstillingskostnader.

Legevakta har utfordringer med å sikre bemanning i ledige legestillinger og må derfor benytte kostbare løsninger med bruk av vikarbyrå. Dette har vært situasjonen i hele 2024, med stor bruk av vikarbyrå, spesielt i sommer, og forventes ikke å bli løst på kort sikt. Legevaktstasjonen på Tangvall er krevende å bemanne når det er fravær ved kort varsel, og stenges de ganger dette er aktuelt. Pasienter følges da opp fra hovedlegevakt på Eg.

Legevakt og legevaktsentral har fortsatt noe mer sykepleierbemanning enn rammene tillater, dette skyldes stillingskrav og stort personellbehov i helger. Noe av dette søkes løst når stillinger blir ledige.

Rekrutteringssituasjonen med leger på legevakt er fortsatt krevende, men etter en periode i starten av året med vakanser i administrativ stilling hvor en har holdt av lønnsmidler, forventes det at legevaktstjenestene vil være i balanse ved årsslutt i 2024.

Enhet for rehabilitering:

Kostnader til velferdsteknologi har økt kraftig fra april 2024 som følge av at nåværende innkjøpsavtale er utløpt. Ny avtale er inngått, og området er kompensert for de økte kostnadene.

Sentrale takstforhandlinger med virkning fra 1. juli for private fysioterapeuter med kommunal driftsavtale, har gitt noe lavere kostnader til drift av tjenesten enn forventet, og bidrar sammen med mindreforbruk i transporttjenesten og redusert innleie ved fravær til at enheten så langt i år har et positivt resultat.

Omsorgssenter

Området forventer et merforbruk på 13,5 mill. kr. Det er krevende å drifte innenfor dagens ISF-priser både innenfor omsorgsbolig, sykehjem, hovedsakelig ordinære langtidsplasser og på natt. Området er tilført midler i 1. tertial som reduserer prognosen.

Randesund omsorgssenter stengte sykehjemsavdelingene 31.05.24 som følge av at bygget skal rives og det skal bygges nytt. Kommunedirektøren foreslår å kompensere for merkostnader knyttet til smådriftsulempe.

Andre forhold som påvirker resultatet

Det er krevende å rekruttere vikarer, særlig til natt både til ambulerende natt-team og til omsorgssentrene. Dette er bekymringsfullt i forhold til kostbare løsninger fremover for å sikre forsvarlig drift. Omsorgssenter har satt inn tiltak for å ha en beredskap i forhold til å bemanne med sykepleier på natt. Det ambulerende sykepleierteamet på natt som tidligere er opprettet er videreført. Dette gir en økning i antall nattevakter som det ikke er dekning for. Dette teamet sikrer faglig forsvarlig drift når det ikke er mulig å få tak i sykepleiere på de enkelte omsorgssentrene og innleie via vikarbyrå unngås. I tillegg er dagens finansiering av nattevakter lavere enn de faktiske kostnadene, og gir dermed større merforbruk totalt sett. Dette skyldes blant annet at det er lagt til grunn en lavere gjennomsnitts ansiennitet enn det som er dagens situasjon.

Omsorgssentrene har gjennom ny ansvars- og oppgavedeling startet ansettelse av avdelingsverter(husassistenter) i omsorgssentrene. Dette inngår som en del av TØRN- satsingen som jobber mot hensiktsmessig fordeling av oppgavene, organisering av arbeidstiden som bidrar til kontinuitet i tjenestene og sikrer riktig kompetanse til rett oppgave. Dette er et omstillings/endringsarbeid som krever langsiktighet, tålmodighet og god involvering av ansatte og tillitsvalgte. Omsorgssentre planlegger å videreføre arbeidet med ny ansvars- og oppgavedeling og samtidig koble arbeidet med pågående helsefagprosjektet/arbeidsledermodellen i programmet Flere i arbeid. Helsefagprosjektet har gitt gode resultater som har bidradd til at flere som står utenfor arbeidslivet er under kvalifisering til å bli helsefagarbeidere eller til stillinger som avdelingsvert (husassistenter).

Ledige omsorgsboliger i leilighet gir utfordringer knyttet til effektiv utnyttelse av personalet flere steder. Når leilighetene blir stående tomme mister tjenesten inntekter som følge av fall i timer. Det er krevende å tilpasse bemanningen ved store svingninger i timeantallet. Det meldes fortsatt om økende antall ledige leiligheter og vedvarende lave/ingen venteliste knyttet til denne tjenesten. Om lag 20 % av leiligheten er ikke bebodd. Fremtidig kapasitetsbehov for omsorgsbolig i leilighet for eldre må vurderes i forbindelse med plan for helse- og omsorgstjenester.

Området har fortsatt utfordringer med høyt sykefravær (13,8 % per juli) og området har ikke sett den normale nedgangen i forhold til årstider. Dette gir økte kostnader, i tillegg til andre negative konsekvenser som stort tidsbruk for ledere i forbindelse med innleie av vikarer, slitasje på ansatte som er på jobb, dyre løsninger, samt krav om økt stilling, lite kontinuitet for beboerne og lavere kompetanse

tilgjengelig. Med dagens grunnbemanning må i hovedsak alt fravær dekkes inn med vikar. Dette bidrar til å øke kostnadene som fører til budsjettavvik.

Flere av omsorgssenterbyggene er eldre, og det kommer stadig behov for utskiftning av inventar og utstyr, dette er for eksempel senger, nattbord, oppvaskmaskiner, bekkenspyler, kopper og kar osv. Videre kommer det også kostnader knyttet til bære og kjølerom som følge av alderen på byggene som det ikke er dekning for.

På Kjøkkenservice er det gjort en utredning som belyser kostnader og inntekter. Det er en bedring i resultatet på kjøkkenservice. De har redusert bemanningen ved naturlig avgang samt jobbet med varekjøp. Mulige endringer som vil gi ytterligere innsparinger, samt reduserte kostnader for kundene vurderes fortløpende.

NAV

Området forventer et merforbruk på 16,5 mill. kr etter bruk av disposisjonsfond. Området planlegger å bruke 1 mill. kr av disposisjonsfond.

Estimert årsavvik er under forutsetning av at området for tilført nødvendig finansiering til flyktninger.

Natthjem til bostedsløse

Kommunen vil inn mot vinteren, risikere å ikke kunne overholde sin lovmessige plikt til å skaffe tak over hodet neste natt til de som ikke klarer dette selv. Nødboligtilbudene er fulle og det er så og si ikke sirkulasjon i disse. En får ikke bosatt bostedsløse med rus- og psykisk helseutfordringer siden den kommunale boligmassen er dårlig tilpasset denne målgruppen. Boliger som er planlagt spesielt for målgruppen er utsatt flere ganger og en har ikke andre tiltak som vil avhjelpe nødboligsituasjonen i nær framtid. Det er derfor nødvendig å etablere et tilbud om overnatting - natthjem. Kommunen etablerte et slikt tilbud sammen med ideelle organisasjoner i fjor vinter. Tilbudet denne gangen må imidlertid påregnes å vare lenger, siden situasjonen er blitt forverret og mer fastlåst. Det settes i gang et arbeid for å etablere et tilbud før vinteren. Saken må følges opp i rulleringen av økonomiplanen for neste periode.

Utbetaling til brukere; Sosialhjelp og Kvalifiseringsprogrammet (KVP)

Den meldte trenden av økt antall sosialhjelpsmottakere fortsetter videre i 2024, og per 2. tertial er økningen på 7 % sammenlignet med utgangen av 2023. Flyktninger er ikke inkludert i prosenten. Husholdningsutgifter viser at utbetaling pr husholdning er høyere enn tidligere, noe som kan antas å blant annet ha sammenheng med høye leiekostnader i boligmarkedet og dyre matpriser. Flere får supplerende sosialhjelp da de ikke har nok inntekt til å dekke nødvendige levekostnader. Vi ser at behov for økt råd og bistand inn mot privat økonomi kan bli aktuelt fremover. Over flere år har budsjettene for utbetaling til brukere vært nedjustert, noe som har gitt området utfordringer med å oppnå budsjettbalanse i 2024. Blant annet fordi behov for sosialhjelp hos innbyggerne øker kraftig. Området har en kontinuerlig gjennomgang av deltakere og hvorvidt de oppfyller kravene som ligger til grunn for det rettighetsbaserte, virkningsfulle tiltaket KVP. Samtidig treffer programmet flere og flere innbyggere, blant annet ungdom, som oppfyller de nasjonale kravene. Av den grunn er antall deltakere allikevel økende. KVP gir store samfunnsøkonomiske gevinster ved å redusere antall langvarige sosialhjelpsmottakere. Årsprognosen er i hovedsak knyttet til dette tiltaket.

Kvalifiseringsprogrammet (KVP) Jobbskolen og Ungdomsgarantien

Ungdom prioriteres inn i KVP, spesielt som følge av ungdomsgarantien hvor målet er tett oppfølging for å hjelpe unge i alder 16-30 år til å komme i jobb eller fullføre utdanning. I samarbeid med Fylkeskommunen benyttes også Jobbskolen som et effektivt tiltak til ungdom som har "droppet ut av skolen".

Flyktninger

Sosialhjelpsutbetalinger, etableringskostnader og lignende ytelser til flyktninger er økende både nasjonalt og lokalt i Kristiansand kommune. Helse og mestring estimerer en utbetaling på ca. 75 mill. kr i 2024 til denne gruppen. Kostnaden dekkes av integreringstilskuddet, men det er knyttet bekymring til langvarige, fremtidige konsekvenser dersom kommunen ikke finner bærekraftige og aktivitetsrettede tiltak for integrering av nye borgere i arbeidsfør alder. Statens midlertidige endring av integreringsloven, som regulerer innhold i introprogrammet og forkorter programmets varighet til 6 måneder for deltakere med kollektiv beskyttelse, utfordrer språkkompetansen hos denne flyktninggruppen. Mange søker sosialhjelp i ettertid av introprogrammet og dette gir økte langvarige kostnader for området. I løpet av høsten skal det vurderes alternative løsninger for utbetalinger av stønader i påvente av oppstart på introduksjonsprogram for bosatte flyktninger. Målet er å håndtere ytelser effektivt utenfor Lov om sosialhjelp, dersom dette ikke er et krav.

KVP kan være et alternativ for å løse deler av utfordringen med langvarig sosialhjelpsutbetaling, men behovet for arbeidspraksis og språkpraksis i ulike yrkesgrupper er stor, både internt i kommunal organisasjon, ut i næringsliv, hos andre offentlige arbeidsgivere og i frivillige/ideelle organisasjoner. Det økende behovet rundt praksis- og kompetansekartlegging er et kontinuerlig samarbeid med Integreringsenheten og Kongsgård skolesenter.

Flere i arbeid

NAV er i kontinuerlig samarbeid for tiltak og deltakelse i Flere i arbeid og næringsforeningen. Sysselsettingsprosjekt som vedlikehold av kommunale bygg og egne tiltak sammen med kommunens arbeidsmarkedsbedrifter har gitt gode resultat.

Innbyggertorg Tangvall og Nodeland

Ved kommunesammenslåing i 2020, vedtok politikerne lokalt at NAV skulle bemanne innbyggertorg på Nodeland og Tangvall. Statlig styringslinje i NAV var tydelig på at det ikke var behov for å opprettholde statlige tjenester på Tangvall og Nodeland. Ved å opprettholde NAV-tjenester i innbyggertorg på Tangvall og Nodeland, må kommunen finansiere kostnadene. Kostnaden utgjør ca. 3 mill. kr pr år, og området har ikke budsjetttramme til å håndtere dette. Tjenestetilbudet vil bli ivaretatt NAV Kristiansand. Området vil komme tilbake til saken i rullering av Økonomiplan.

Tiltak for å oppnå budsjettbalanse

Nye tiltak

- Vurdere om stønadsytelser til bosatte flyktninger som venter på oppstart på introduksjonsprogram, ikke skal saksbehandles som vedtak i Lov om sosiale tjenester (omtales som "ventestønad" av andre kommuner som har denne ordningen).
- Sikre ytterligere samarbeid mellom Helse og mestring og Oppvekst for felles mål og koordinering av arbeid- og språkpraksis til bosatte flyktninger.
- Innføre kamerateknologi flere steder

Tidligere vedtatte og iverksatte tiltak (omtalt i 1. tertial)

- Redusert kapasitet knyttet til omsorgsbolig i leilighet fra 01.01.24 - 10 leiligheter som sto ledige ble stengt ved Songdalstunet.
- Midlertidig stengt sykehjemsavdelingen ved Rangesund omsorgssenter fra 01.06.24 i forbindelse med byggeriet av nye Rangesund sykehjem.
- Rehabiliteringsplasser på Kløvertun er flyttet til Valhalla fra 06.05.24.
- Avviklet tjenesten seniorveileder.
- Forvaltning og koordinering gjennomgår vedtak knyttet til oppfølgings- og mestringsteam på rus og psykisk helsefeltet. Dette gjøres i samarbeid med Livsmestring for å vurdere om det er

brukere som kan få mer hensiktsmessig og nødvendige helsehjelp i form av lavterskeltilbud for å redusere aktivitetsavvik på tjenesten.

- Prøveprosjekt «Familiehjemmodellen» etter modell fra SOS barnebyer knyttet til bosetting av enslige mindreårige, evalueres før 1. tertial rapport 2025
- Vurdere fremtidig behov for omsorgsbolig i leilighet. Det er per i dag mange ledige omsorgsboliger i leilighet for eldre
- Kontinuerlig vurdering av deltakere til Kvalifiseringsprogrammet
- Videre arbeid med effektivisering og organisering av Kjøkkenservice. Dette arbeidet vil bli omtalt i egen politisk sak i forbindelse med økonomiplanen
- Det vurderes om flere boliger med stedlig bemanning kan leveres som ambulante tjenester innenfor Rus- og psykisk helsefeltet.
- Vurdere samlokalisering av forebyggende tjenester til ungdom i et samarbeid med oppvekst
- Innført ny finansieringsmodell knyttet til habiliteringsfeltet
- Vurdere lokalisering av innbyggertjenester i NAV i lys av den pågående statlige strategiprosess
- Vurdere samorganisering av nattjenester på tvers av tjenester til ulike målgrupper
- Endre innretning på arbeidet med nærværarbeid og sykefraværsoppfølging slik at ledere får større mulighet til å jobbe med nærvær i egen avdeling
- Direktør for Helse og mestring har fremlagt en sak knyttet "Tiltak for økonomisk budsjetttilpasning i habilitering" i Bystyret sak 90/24, hvor det redegjøres for et eget arbeid med en dedikert prosjektleder, som skal gjennomføre følgende tiltak på habiliteringsfeltet

Tilpasset bemanning til økonomiske rammer og mer ressurseffektive arbeidsprosesser

- Arbeidet med tilpasning av turnus er kontinuerlig, samtidig som det fortsatt er høyt søkelys på overtid, merarbeid og vikarbruk. I turnusen for 2024 er det flere steder gjort endringer sammenlignet med 2023 for å tilpasse seg rammene. Det er redusert på fagsykepleier, redusert med ansatte på kveld, reduserte vaktlengder med 15-30 min på enkelte vakter, redusert turnuskoordinator og lederstøtte, (gjelder både Livsmestring og OMS). Det vil også jobbes for at ansatte i større grad samhandler på tvers av avdelinger.
- Kamerateknologi på Valhalla er tatt i bruk hvor det har gitt mulighet for å redusere bemanning på natt ved fravær. Ved innføring av teknologi krever det at ansatte har tillit til at teknologien virker før en kan få en fullstendig effekt av virkemiddelet. Reduserer med 1 nattevakt fast fra 2025.
- Det holdes stillinger vakante der det er mulig med hensyn på forsvarlig drift i forbindelse med fravær eller dersom ansatte slutter.
- Gjennomgang av ledelsesstruktur i området Livsmestring for å se etter mulige effektivitetsgevinster, både faglig og økonomisk.

Enkelte tiltak har gitt effekt som er foreslått omprioritert til andre tjenester med driftsutfordringer. Utfordringene i Helse og mestring er estimert til å være større enn effekten av allerede iverksatte tiltak for 2024 da en ikke oppnår helårseffekt av tiltakene. Utisiktet vekst ut over det som er forventet vil kunne innebære endringer knyttet til forventet effekt av tiltakene.

Status politiske økonomiske tiltak

Beløp i 1000 kr

Tiltak	Status	2024
Amathea	Utbetalt i 2024. Budsjett for 2025 og videre oppfølging av Amathea overføres til Oppvekst.	1 000
Utvikle ikke lov-pålagte tjenester hos vaksinasjonskontoret	Tiltak gjeldende fra 2025 . Politisk sak til Formannskapet andre halvår 2024	0

Kommunens tjenesteområder

Forbedringer, Vårt interne arbeidsmarked	Bystyresak om forbedringsarbeid VIA ferdigstilles og implementeres høsten 2024. Dette forenkler det administrative arbeidet innenfor arbeidsmiljølovens krav, og erstatter 11 prosedyrer/maler i kvalitetssystemet. Dette vil effektivisere samhandling og raskere saksbehandling i saker hvor arbeidsgiver må vurdere om det finnes annet passende arbeid. Endringer vil bli evaluert i dialog med tillitsvalgte og justert etter behov.	0
Husassistent	<p>Omsorgssentrene har gjennom ny ansvars- og oppgavedeling startet ansettelse av avdelingsverter (husassistenter) i omsorgssentrene. Dette inngår som en del av TØRN-satsingen som jobber mot hensiktsmessig fordeling av oppgavene, organisering av arbeidstiden som bidrar til kontinuitet i tjenestene og sikrer riktig kompetanse til rett oppgave. Dette er et omstillingsarbeid som krever langsiktighet, tålmodighet og god involvering av ansatte og tillitsvalgte.</p> <p>Omsorgssentrene planlegger å videreføre arbeidet med ny ansvars- og oppgavedeling og samtidig koble arbeidet med pågående helsefagprosjektet/arbeidsledermodellen i programmet Flere i arbeid. Helsefagprosjektet har gitt gode resultater som har bidradd til at flere som står utenfor arbeidslivet er under kvalifisering til å bli helsefagarbeidere eller til stillinger som avdelingsvert (husassistenter). Kristiansand kommune med Helse og mestring, Organisasjon og Samhandling og Innovasjon samarbeider om en søknad til Norsk forskningsråd. I søknaden er det inngått samarbeid med NORCE, Universitet i Agder, Senter for yrkesfag og opplæring i arbeidslivet og USHT (Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester) som skal bidra til å viktig kunnskap om sentrale forutsetninger for å lykkes med å utvikle bærekraft i tjenestene fremover.</p> <p>Kommunedirektøren kommer på denne bakgrunn til å foreslå i budsjett for 2025 – 2028, at de toårige midlene inngår i dette arbeidet. Hensikten er å øke muligheten for varig effekt i form av ny ansvar- og oppgavedeling, noe som igjen vil gi rom for økt inkludering i arbeidslivet.</p>	0
Muslimsk union Agders arbeid med forebygging av radikalisering i fengsel	Tilskudd utbetalt 20.01.24	50
Reise, hovedutvalg - Helse og mestring	Innarbeidet i budsjettet på overordnet nivå	-150
Styrke rammen, hjemmetjenester	Helse og mestring har en bestiller- utførermodell. Forvaltning og koordinering er bestiller og har økonomisk ansvar knyttet til volum og nivå på tjenestene. Store deler av budsjettet innen somatikk, rus og psykisk helse samt tjenester innen habiliteringsfeltet er knyttet opp til innsatsstyrt finansiering (ISF). Ressursene fordeles ut til utførerne ut fra type tjeneste og volumet på tjenesten. Utførerenhetene blir tildelt midler fortløpende når det fattes enkeltvedtak til brukerne og tjenesten iverksettes. Disse midlene som utgjør 2 mill. kr i 2024 - deretter en årlig økning på 1 mill. kr fra 2024 til 2027 - altså en styrkning på 5 mill. kr årlig fra 2027, er benyttet til aktivitetsvekst som er forventet i perioden. Midlene skal underbygge strategier om dreining av tjenestene slik at flere innbyggere kan bo trygt i eget hjem lengre. Dette er som kjent relatert til befolkningsvekst, endret sykdomsbilde og økte omsorgsbehov i befolkningen. I dag leverer hjemmesykepleien 37 000 timer pr. måned pr september 2024. Styrkingen på 5 mill. kr årlig fra 2027 vil da utgjøre en årlig økning på 7 000 timer med utgangspunkt i 2024 nivå.	2 000
Søkbar pott, Samlivskurs	Tiltaket er overført til Oppvekst i 1. tertial 2024 (varig). I sak 89/24 i formannskapet ble 230 000 kr fordelt på tre organisasjoner; Den evangeliske Lutherske frikirke (70 000 kr), Randesund Misjonsmenighet (60 000 kr) og Polsk-Norsk forening (100 000 kr). Ubrukte midler på 45 000 kr overføres til 2025.	275
Tilskudd, Helt med	Styrkning av samarbeid mellom Stiftelsen Helt med, Varodd og Kristiansand kommune. Det er fire arbeidstakere under denne ordningen hvor to er ansatt i kommunen og to er ansatt i private bedrifter.	400
Tilskudd, Hopeful	Tilskudd utbetalt 20.01.24	2 000
Tilskudd, Åpnet Hus	Tilskudd utbetalt 20.01.24	265
Totalsum		5 840

Budsjettendringer

Overføre barnekoordinator fra Helse og mestring til Oppvekst

Stilling som 20 % barnekoordinator overføres fra Helse og mestring til Oppvekst.

Kompensasjon ressurskrevende tjenester

Som følge av endringer i Toppfinansieringsordningen for særlig ressurskrevende brukere, forventes det et betydelig merforbruk på denne tjenesten allerede fra 2024. Kommunedirektøren foreslår å kompensere Forvaltning og koordinering med 45 mill. kr i 2024.

Randesund omsorgssenter endret fremdrift merkostnader under byggeperiode

Kommunedirektøren velger å styrke Helse og mestring sine merkostnader på 2 mill. kr knyttet til ombyggingsperioden ved Randesund omsorgssenter. Dette er økte kostnader knyttet til at omsorgsboligene ved Randesund skal driftes som normalt under byggeperioden.

Integreringstilskudd

Finansiere estimerte merkostnader på 19,8 mill. kr i Helsefremming og inkludering, NAV og Livsmestring i 2024, ved å benytte ufordelt integreringstilskudd.

Norsk pasientskadeerstatning (NPE)

Finansiering av merkostnader til NPE, som utgjør 600 000 kr i 2024.

Kommunedirektøren foreslår følgende budsjettendringer:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Forvaltning og koordinering	Kompensasjon refusjon ressurskrevende tjenester 2023 og 2024	45 000
Helse- og mestringsstab	Overføre barnekoordinator fra Helse og mestring til Oppvekst	-168
Helsefremming og inkludering	Integreringstilskudd Heldagstilbudet kompetansekartlegging	3 000
Helsefremming og inkludering	Integreringstilskudd Kommunale legetjenester	400
Helsefremming og inkludering	Norsk pasientskadeerstatning	600
Livsmestring	Integreringstilskudd Helsestasjon for ungdom	400
NAV	Integreringstilskudd Sosialhjelp og økonomiske ytelser til flyktninger	16 000
Totalsum		65 232

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av disposisjonsfond:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Helse- og mestringsstab	Handlingsplan for ehelse fra disposisjonsfond	330
NAV	Nye Mønstre fra disposisjonsfond	1 000
Totalsum		1 330

Interne budsjettendringerTilbakeføring av budsjetttramme knyttet til nedbemanning av lederstilling

Besparelse av leder i Livsmestring, omtalt i 1. tertial, tilbakeføres for å innfri innsparingskrav fra økonomiplan 2022-2025.

Etterbetaling av lønnsvekst fra FOK til Livsmestring pr. 2. tertial

Dette er netto etterbetaling av lønnsvekst for 2024 grunnet endret finansieringsmodell i 1. tertial 2024 fra ISF til ramme for Bispegra 54 og fra ramme til ISF for Hovedgårdstunet.

Ekstra besparelse ISF Randesund til HM dir

Teknisk justering knyttet til ny beregning av besparelse ved stenging av Randesund. Besparelsen overføres til Helse og mestring direktør for videre prioritering.

Fordeling merutgifter snøfall uke 1

Området ble kompensert i 1. tertial for merutgifter knyttet til ekstremværet januar 2024. Dette fordeles

nå videre til områdene som ble berørt.

Integreringstilskudd til NAV

Ufordelte budsjettmidler fra integreringstilskudd omtalt i økonomiplan 2023-2026 overføres fra overordnet ansvar til NAV for å dekke deler av økte kostnader til sosialhjelp.

Barnekoordinator fra sentralt ansvar til Forvaltning

Budsjettmidler til barnekoordinator overføres fra sentralt ansvar til Forvaltning til kompetansetiltak i 2024.

Økte lisenskostnader Innovasjonspartnerskapet til oms

Intern fordeling av budsjett til økte lisenskostnader som følge av ny avtale i 2024.

Fordeling kostnader knyttet til individuell tilrettelegging for ansatte

Fordeling av budsjettmidler til områdene Hjemmetjenester og rehabilitering og Livsmestring for å dekke kostnader knyttet til individuell tilrettelegging av ansatte i tjenestene.

Prisvekst medikamenter 2024

Fordeling av budsjettmidler knyttet til økte kostnader til medikamenter som følge av ny legemiddelavtale i 2023.

Handlingsplan for e-helse 2024

Det overføres totalt 1,96 mill. kr fra drift til investering for å styrke pågående og nye prosjekt på e-helsefeltet.

Prisvekst flattekstil og arbeidstøy 2024

Fordeling av budsjettmidler knyttet til økte kostnader til flattekstil som følge av ny leverandøravtale i 2023.

Digitale tavler/ressurs velferdsteknologi korrigerings fra 1. tertial

Overføringer utført i 1. tertial 2024 som omhandlet Handlingsplan for e-helse korrigeres. Digitale tavler styrkes med 57 000 kr, og totalsum utgjør 200 000 kr. Ressurs velferdsteknologi reduseres med tilsvarende sum.

Eksterne tilskudd til flyktning, samt tjenesteutvikling i området

Økte inntekter utgjør 15,937 mill. kr i 2. tertial, og tilføres etter innvilget søknader hos eksterne tilskuddsordninger. Finansieringen brukes i henhold til eksterne krav av drift og tjenesteutvikling i området.

Fra rammefinansiering til ISF (HGT 2, 3 og 4 etg.)

I 1. tertial 2024 ble det vedtatt en budsjettregulering mellom Livsmestring og Forvaltning og koordinering som følge av endret finansieringsmodell i habiliteringstjenesten på Hovedgårdstunet. Ved en inkurie ble feil tall brukt i tabellen, og det korrekte beløpet skulle vært 24,498 mill. kr i stedet for 26,450 mill.kr. Dette er nå korrigert mellom områdene.

“Helt med”

Budsjetttramme fra politisk vedtak i økonomiplan 2024-2027 overføres fra sentralt ansvar til Livsmestring.

NFR Helsehjelpiloten fra drift til investering

Det overføres midler fra drift til investering for å dekke kommunal egenfinansiering i 2024 knyttet til Helsehjelpiloten.

Digitale tavler fra drift til investering

Det overføres midler fra drift til investering til implementering av digitale tavler.

Interne budsjettendringer inkludert overføring til investering:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Forvaltning og koordinering	Ekstra besparelse ISF Randesund til HM dir.	-2 800
Forvaltning og koordinering	Etterbetaling av lønnsvekst fra FOK til Livsmestring pr. 2. tertial	-587
Forvaltning og koordinering	Overføre barnekoordinator fra sentralt ansvar til Forvaltning	755
Forvaltning og koordinering	Prisvekst flattekstil og arbeidstøy 2024	1 139
Forvaltning og koordinering	Prisvekst medikamenter 2024	1 928
Helse- og mestringsstab	"Helt med" fra HM sentralt ansvar til Livsmestring	-400
Helse- og mestringsstab	Digitale tavler fra drift til investering	-700
Helse- og mestringsstab	Digitale tavler/ressurs velferdsteknologi korrigerer fra 1.tertial	-57
Helse- og mestringsstab	Eksterne tilskudd til finansiering av særskilt utviklingsarbeid 2024	0
Helse- og mestringsstab	Ekstra besparelse ISF Randesund til HM dir.	2 800
Helse- og mestringsstab	Fordeling kostnader knyttet til individuell tilrettelegging for ansatte	-2 000
Helse- og mestringsstab	Fordeling merutgifter snøfall uke 1	-1 320
Helse- og mestringsstab	Handlingsplan for ehelse ressurs fra drift til investering	-1 960
Helse- og mestringsstab	IMDI tilskudd for flyktning alvorlig funksjonsnedsettelse eller alvorlig atferdsvansker 2024	0
Helse- og mestringsstab	Integreringstilskudd til NAV	-3 120
Helse- og mestringsstab	NFR Helsehjelpiloten fra drift til investering	-518
Helse- og mestringsstab	Overføre barnekoordinator fra sentralt ansvar til Forvaltning	-755
Helse- og mestringsstab	Prisvekst flattekstil og arbeidstøy 2024	-1 410
Helse- og mestringsstab	Prisvekst medikamenter 2024	-2 490
Helse- og mestringsstab	Tilbakeføring av budsjetttramme knyttet til nedbemanning av lederstilling	-900
Hjemmetjenester og rehabilitering	Digitale tavler/ressurs velferdsteknologi korrigerer fra 1.tertial	57
Hjemmetjenester og rehabilitering	Fordeling kostnader knyttet til individuell tilrettelegging for ansatte	1 500
Hjemmetjenester og rehabilitering	Fordeling merutgifter snøfall uke 1	535
Hjemmetjenester og rehabilitering	Prisvekst flattekstil og arbeidstøy 2024	271
Hjemmetjenester og rehabilitering	Prisvekst medikamenter 2024	549
Hjemmetjenester og rehabilitering	Økte lisenskostnader Innovasjonspartnerskapet til oms	-460
Livsmestring	"Helt med" fra HM sentralt ansvar til Livsmestring	400
Livsmestring	Etterbetaling av lønnsvekst fra FOK til Livsmestring pr. 2. tertial	588
Livsmestring	Fordeling kostnader knyttet til individuell tilrettelegging for ansatte	500
Livsmestring	Fordeling merutgifter snøfall uke 1	250
Livsmestring	Tilbakeføring av budsjetttramme knyttet til nedbemanning av lederstilling	900
NAV	Integreringstilskudd til NAV	3 120
Omsorgssenter	Fordeling merutgifter snøfall uke 1	535
Omsorgssenter	Prisvekst medikamenter 2024	13
Omsorgssenter	Økte lisenskostnader Innovasjonspartnerskapet til oms	460
Totalsum		-3 178

Bundne fond

Kommunedirektøren foreslår å bruke 2,197 mill. kr av bundne fond i 2. tertial. Det ble også overført 8,4 mill. kr i 1. tertial, og totalt bruk av bundne fond utgjør 10,597 mill. kr hittil i år.

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av bundne fond:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Helse- og mestringsstab	Bruk av bundne fond 2024	390
Helsefremming og inkludering	Bruk av bundne fond 2024	184
Hjemmetjenester og rehabilitering	Bruk av bundne fond 2024	1
Livsmestring	Bruk av bundne fond 2024	87
Livsmestring	Bruk av bundne fond 2024	1 321
Omsorgssenter	Avsetning bundne fond 2024	-18
Omsorgssenter	Bruk av bundne fond 2024	232
Totalsum		2 197

Disposisjonsfond - prognose pr. 31.12.24

Områdets disposisjonsfond pr. 01.01.24 var på -78,716 mill. kr. Det ble i 1. tertialrapport overført 18,9 mill. kr fra bykassa og brukt 6,38 mill. kr fra ordinært disposisjonsfond og næringsfond.

Kommunedirektøren foreslår bruk av 1,33 mill. kr fra ordinært disposisjonsfond i 2. tertial, som fordeles slik:

- 1 mill. kr Nye mønstre
- 330 000 kr Handlingsplan for e-helse

Med forventet negativt budsjettavvik på 62 mill. kr blir prognosen på disposisjonsfondet pr. 31.12.24 på -127 mill. kr.

Tall i 1000 kr

Disposisjonsfond	Beløp
Disposisjonsfond pr. 01.01.2024	-78 716
Kompensasjon utgifter kommunens kriseteam 2023	1 071
Kompensasjon vaksinasjon covid-19 Statsbudsjett 2023	4 190
Kompensasjon flyktning sosialhjelp 2023	6 841
Kompensasjon flyktning enkeltvedtak omsorg 2023	6 757
Overføring av næringsfond vaksinasjonskontor for å dekke merkostnader vaksinasjon covid-19 2023	240
Bruk av Husbankmidler	-4 000
Bruk av Matsvinn 1. tertial 2024	-250
Bruk av Nye mønstre 2. tertial 2024	-1 000
Bruk av Handlingsplan for E-helse 2. tertial 2024	-330
Årsprognose budsjettavvik 31.12.24	-62 000
Sum prognose disposisjonsfond pr. 31.12.2024	-127 197

Direktør gjennomførte en omfordeling av tilgjengelige midler fra direktørens sentrale ansvar til kommunalsjefsområdene i 1. tertial. En ny omfordeling av resterende midler på disposisjonsfond vil bli vurdert i 1. tertial 2025, grunnet usikkerhet til årets prognose.

Fordeling av disposisjonsfondet pr. kommunalsjefområde før og etter gjennomførte korrigeringer 2. tertial:

Kommunens tjenestoområder

Tall i 1000 kr

Disposisjonsfond	Disposisjonsfond pr. 01.01.24	Disposisjonsfond pr. 2. tertial 2024	Prognose disposisjonsfond pr. 31.12.24
30 Direktør og sentrale ansvar	59 002	20 578	26 148
31 Forvaltning og koordinering	-61 183	-48 175	-66 575
32 Livsmestring	-36 905	-24 617	-49 617
33 Helsefremming og inkludering adm.	13 044	16 644	23 144
34 Hjemmetjenester og rehabilitering	-7 131	-3 707	-4 707
35 Omsorgssenter	-38 974	-26 620	-40 120
36 NAV kommune	-6 569	2 030	-15 470
Sum	-78 716	-65 199	-127 197

Området har i tillegg følgende disposisjonsfond til konkurranseutsatt virksomheter:

Tall i 1000 kr

Disposisjonsfond konkurranseutsatte virksomheter	Beløp
Disposisjonsfond pr. 01.01.24	15 792
Statlig mottak vedlikehold og avvikling av bolig	-1 000
USHT regionalt utviklingsarbeid kjøp fra andre kommuner	-1 125
Merkostnader vaksinasjon covid-19 2023	-240
Sum prognose disposisjonsfond til konkurranseutsatt virksomhet pr. 31.12.24	13 427

5.6 Kultur og innbyggerdialog

Årsprognose

Kultur og innbyggerdialog melder om et forventet merforbruk på 2,7 mill. kr i 2024 etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond. Området bruker 3,5 mill. kr av disposisjonsfondet totalt i 2024, hvorav 683 000 kr gjelder overføring til investeringer.

Merforbruket skyldes i hovedsak merutgifter på budsjettet for avtalefestet pensjon, samt mindre lønns- og priskompensasjon enn forutsatt på driftstilskuddene. En del av merforbruket kan dekkes inn fra forventet mindreforbruk på kommunalsjefområdet Kommunikasjon og innbyggerdialog.

I tillegg planlegger Kultur og innbyggerdialog å bruke 7,192 mill. kr av totalt 9,571 mill. kr på bundne fond.

Prognose pr. kommunalsjefområde etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond:

Tall i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Regnskap pr. 31.08.24	Budsjett pr. 31.08.24	Avvik pr. 31.08.24	Årsbudsjett 2024	Årsprognose budsjettavvik 2024
40 Kulturstab	146 900	143 545	-3 355	200 607	-4 100
41 Kultur og fritid	54 326	58 539	4 214	90 597	100
42 Kommunikasjon og innbyggerdialog	50 661	53 766	3 105	90 026	2 300
43 Idrett og fysisk aktivitet	25 992	24 914	-1 078	43 596	-1 000
Sum	277 879	280 764	2 885	424 826	-2 700

Kulturstab

Forventet merforbruk er på 4,1 mill. kr. Av dette utgjør felles AFP-utgifter (avtalefestet pensjon for ansatte mellom 62-67 år) et merforbruk på totalt 3,8 mill. kr i 2024.

Kultur og fritid

Kommunalsjefen forventer et mindreforbruk på 100 000 kr på sentralt ansvar i 2024. Enhetene Kulturskolen, Kulturarena og Fritid antas samlet sett å komme ut i balanse ved årets slutt.

Kommunikasjon og innbyggerdialog

Kommunalsjefområdet har god drift og ledelse som i tillegg til å følge opp økte innsparingskrav sannsynligvis kan få enkelte besparelser i 2024. Dette gjelder besparelser knyttet til lite vikarbruk ved sykdom eller vakante stillinger på enhetene Frivillighet og medvirkning (1,0 mill. kr) og Innbyggertorg (1,0 mill. kr), og mindre driftsutgifter hos kommunalsjefens sentrale ansvar (300 000 kr). Det foreslås at antatt mindreforbruk på totalt 2,3 mill. kr omdisponeres til å dekke inn økte AFP-utgifter for området i 2024.

Idrett og fysisk aktivitet

Kommunalsjefområdet rapporterer om et samlet merforbruk på 1 mill. kr. Dette gjelder 6 saker knyttet til ekstra utbedring av kunstgressbanen på Flekkerøya (136 000 kr), vannledning på Kristiansand stadion (250 000 kr), skille-/lydvegg i Vågsbygdhallen (149 000 kr), akuttiltak vedr. kjøleanlegget på Idda (135 000 kr) og utbedring av gulv i Sukkevannshallen (280 000 kr) og prisøkning på beredskap på snøbrøyting (50 000 kr).

Status politiske økonomiske tiltak

Bystyrets vedtok 14.12.2023 kommunens økonomiplan for 2024-2027, med endringer i form av tilleggsbevilgninger, nye innsparingskrav i driftsbudsjettet, investeringsendringer og nye verbalvedtak. Endringene for området Kultur og innbyggerdialog ble oppdatert i vedtatt økonomiplan, og forslag til oppfølging inkl. nye innsparingstiltak ble behandlet i Kultur- og idrettsutvalgets møte 15.02.2024 og er etter dette effektivert i kommunalsjefområdene.

Beløp i 1000 kr

Tiltak	Status	2024
Driftstilskuddet til barne- og ungdomsorganisasjoner	Økte budsjettmidler inngår i totalt budsjett på 3,291 mill. kr, hvorav 2,797 mill. kr (85 %) er utbetalt til Idrettsrådet, som utbetaler til Idrettslagene som hodestøtte. Resterende beløp på 494 000 kr utbetales til andre barne- og ungdomsorganisasjoner i mai.	1 100
Fritidsenhetens ferietilbud	Økt budsjett viderefører Fritidsenhetens ferietilbud i vinter-, sommer og høstferie for 2024.	750
Gratis leie til inntektsgivende arrangementer for idretten	Gratis leie til inntektsgivende arrangementer for idretten er innpasset i oppdaterte betalingsseter for 2024 under Idrett og fysisk aktivitet.	750
Meråpent bibliotek	Meråpent bibliotek videreføres etter tilleggsbevilgningen.	125
Prisjustere Tilskuddordninger kultur	Foreslått innsparingskrav ved å ikke prisjustere tilskuddsordninger fullt ut er tilbakeført/elimineret, og er nå prisjustert fullt ut fra 2024.	430
Rammereduksjon idrett og fysisk aktivitet	Økt rammereduksjoner/økt innsparingskrav er innarbeidet med nye/økte innsparingstiltak på kommunalsjefområdene, og som ble vedtatt av Kultur- og idrettsutvalget 15.02.2024.	-140
Rammereduksjon Kirkelig fellesråd	Driftstilskuddet til Kirkelig fellesråd er redusert med 230 000 kr i 2024.	-230
Rammereduksjon kommunikasjon	Økt rammereduksjoner/økt innsparingskrav er innarbeidet med nye/økte innsparingstiltak på kommunalsjefområdene, og som ble vedtatt av Kultur- og idrettsutvalget 15.02.2024.	-290

Kommunens tjenestoområder

Tiltak	Status	2024
Rammereduksjon kultur og fritid	Økt rammereduksjoner/Økt innsparingskrav er innarbeidet med nye/Økte innsparingstiltak på kommunalsjefområdene, og som ble vedtatt av Kultur- og idrettsutvalget 15.02.2024.	-290
Rammereduksjon kultur stab	Økt rammereduksjoner/Økt innsparingskrav er innarbeidet med nye/Økte innsparingstiltak på kommunalsjefområdene, og som ble vedtatt av Kultur- og idrettsutvalget 15.02.2024.	-410
Reise, hovedutvalg - Kultur og innbyggerdialog	Rammereduksjonen er lagt til kulturstabens budsjett, der dette tidligere ble prioritert. Utfra bystyrets budsjettreduksjon er det ikke lagt opp til studietur for Kultur- og idrettsutvalget i 2024 eller 2025. Det vurderes kun en dagstur til Arendal i 2024, for å befare anlegg og drøfte regional utvikling.	-150
Utsettelse oppstart Voie kirkegård til 2026 - investering	Utsatt i henhold til bystyrets vedtak. Arbeidet følges opp i samarbeid med Kirkelig fellesråd.	-3 735
Totalsum		-2 090

Budsjettendringer

Råd for personer med funksjonsnedsettelse og Studentutvalget - overføring av sekretærfunksjonen til Politisk- og administrativt sekretariat (PAS)

PAS overtar sekretærfunksjonen for Råd for personer med funksjonsnedsettelse og Studentutvalget. Dette utgjør 35 % stilling og 146 000 kr, og er overført fra 1. juli 2024. Endringen videreføres fast i økonomiplanen med 293 000 kr fra 2025.

FDV-midler for Marvikshallen overføres til Kultur og innbyggerdialog

Idrett har ansvar for renhold og drift av Marvikshallen som er bygget sammen med Wilds Minne skole. Det overføres 300 000 kr i 2024 av FDV midlene (drift- og vedlikehold) fra Eiendom til Idrett for det ansvaret som Idrett har vedrørende flerbrukshallen.

Kompensasjon for korrigerende pris- og lønnsjustering

Etter en nærmere gjennomgang på pris- og lønnskompensasjon som ble gjort i 1. tertialrapport 2024, er det blir gjort en feil på 930 000 kr når det gjelder modellen for de store kulturinstitusjonene. Kommunedirektøren foreslår at Kultur og innbyggerdialog kompenseres for dette.

Tilskudd til utredningsarbeid for nytt ERP-system - Kirkelig fellesråd

Kristiansand kommune er i prosess for å anskaffe nytt ERP system. Fellesrådet kjøper tjenester av kommunen innen regnskapsområdet, dette gjelder både linjeleie/lisenser og regnskapstjenester. Fellesrådet kjøper disse tjenestene for alle menighetsrådene i Kristiansand samt for fellesrådet. Det må presiseres at dagens ordning fungerer godt. Fra fellesrådets side er det derfor særdeles ønskelig å fortsette med denne løsningen. Imidlertid har det vært signalisert fra kommunen at det er usikkert hvorvidt ny ERP anskaffelse muliggjør videreføring av en slik ordning. Nytt ERP system skal være på plass innen 01.01.2026. For fellesrådet innebærer dette at en nå ikke vet om en kan kjøpe tjenester innen regnskapsområdet fra kommunen. Dersom fellesrådet og menighetsrådene ikke kan benytte kommunal tjenesteleveranse videre, krever det at en vurderer andre alternativer. Bytte av regnskapssystem og tjenesteleverandør innen regnskapsområdet er en krevende prosess. Fellesrådet har ikke kompetanse til å foreta disse utredningene, og det foreslås å bevilge 300 000 kr til utredning/konsulentarbeid til formålet.

Kommunedirektøren foreslår følgende budsjettendringer:*Beløp i 1000 kr*

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Idrett og fysisk aktivitet	FDV midlene fra Eiendom til Idrett vedr. Marvikshallen	300
Kommunikasjon og innbyggerdialog	Overtakelse av studentutvalget og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsnedsettelse	-146
Kulturstab	Ekstra lønn- og priskomp.driftstilskudd 2024 KI	930
Kulturstab	Utredning ERP for Kirkelig fellesråd	300
Totalsum		1 384

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av disposisjonsfond:*Beløp i 1000 kr*

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Kommunikasjon og innbyggerdialog	Avslutning Meråpent bibliotek - Tangvall	138
Kultur og fritid	Avslutning Tilhengervogn Fritidsetaten vest, 2019	183
Totalsum		321

Interne budsjettendringer

Det foreslås å samle budsjettmidler til dekning av årlig driftsutgift for Aktiv kommune, som er kommunens nye bookingløsning. Budsjettet på 200 000 kr legges til kommunalsjef for Kultur og fritid, slik at budsjetttrammen reduseres med 50 000 kr på enhetene Innbyggertorg, Bibliotek, Fritidsenheten og Kulturarena.

Interne budsjettendringer inkludert overføring til investering:*Beløp i 1000 kr*

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Kommunikasjon og innbyggerdialog	Budsjettmidler 2024 - Aktiv kommune 2. tert.2024	-100
Kultur og fritid	Budsjettmidler 2024 - Aktiv kommune 2. tert.2024	100
Totalsum		0

Bundne fond

Bundne fond er ubrukte øremerkede eksterne tilskudd/midler fra 2023-regnskapet, og totalt hadde staben og enhetene i Kultur og innbyggerdialog avsatt 9,571 mill. kr på bundet fond pr. 1. januar 2024. Kultur og innbyggerdialog har pr 2. tertial planlagt å bruke totalt 7,192 mill. kr av bundne fond på 32 ulike prosjekter. Det betyr at 2,379 mill. kr foreløpig blir stående avsatt på bundne fond.

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av bundne fond:*Beløp i 1000 kr*

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Kulturstab	Bundne fond overført fra 2023-Kultur	300
Totalsum		300

Disposisjonsfond - prognose pr. 31.12.24

Kultur og innbyggerdialog hadde et disposisjonsfond på 12,629 mill. kr pr. 01.01.24. Det ble i 1. tertialrapport levert tilbake 2,081 mill. kr av området's disposisjonsfond til bykassa.

Det ble i 1. tertialrapport brukt 3,187 mill. kr av disposisjonsfondet og kommunedirektøren foreslår å bruke ytterligere 321 000 kr av disposisjonsfondet til investeringsprosjekt i 2. tertial.

Kommunens tjenestoområder

Med forventet merforbruk på budsjettet på 2,7 mill. kr i 2024 vil prognosen på områdets samlede disposisjonsfond være på 4,3 mill. kr pr. 31.12.24.

Tall i 1000 kr					
Disposisjonsfond	Kultur dir. stab	Kultur og fritid	Idrett og fysisk aktivitet	Kommunikasjon og innbyggerdialog	Sum
Disposisjonsfond pr. 1.1.2024	3 396	1 741	-539	8 031	12 629
Omdisponering fra Kommunikasjon til Idrett og fysisk aktivitet			600	-600	0
Omdisponering til områdets sentrale fond	410			-410	0
Bystyrets vedtak om trekk 20%	-761	-348	-12	-960	-2 081
Vedtatt bruk av fond-dekning innsparingskutt 2024 toppidrett	-40				-40
Vedtatt bruk av fond-innsparingstiltak 2024 for Kulturstab	-410				-410
Vedtatt bruk av fond-innsparingstiltak 2024 for Kultur og fritid		-153			-153
Fordelt disp.fond fra Kultur og fritid til Idrett og fysisk aktivitet		-50	50		0
Planlagt bruk - disp.fond Fritidsfond-Innbyggertorg				-2 222	-2 222
Planlagt bruk - inv.prosjekt nye boder Julebyen-Innbyggertorg				-362	-362
Planlagt bruk-avslut. inv.prosj. Fritidsenheten (tilhenger)	-84	-99			-183
Planlagt bruk-avslut. inv.prosj. Meråprent bib.Tangvall				-138	-138
Forventet budsjettavvik pr. 31.12.2024	-2 700				-2 700
Sum prognose disposisjonsfond 31.12.24	-189	1 091	99	3 339	4 340

5.7 By- og stedsutvikling

Årsprognose

By- og stedsutvikling melder om et forventet mindreforbruk på 4,3 mill. kr i 2024 etter bruk og avsetning av/til disposisjonsfond og bundne fond. Området brukte 13,9 mill. kr av områdets disposisjonsfond i 1. tertial og regulerer ytterligere 3,78 mill. kr i 2. tertial. I 2. tertial foreslås det i tillegg å sette av 10,7 mill. kr til vedlikeholdsfondet og bruke 1,3 mill. kr fra fondet til småbåthavner.

Ingeniørvesenet og stabene melder om merforbruk med henholdsvis 3,3 mill. kr og 375 000 kr. De øvrige kommunalsjefsområdene melder mindreforbruk på til sammen 7,94 mill. kr. Hovedårsaken til dette er forskyvninger i prosjekter og vakante stillinger.

By- og stedsutvikling brukte 5,6 mill. kr av bundne fond og satte av 210 000 kr til bundne fond i 1. tertial. I 2. tertial er det foreslått bruk av 200 000 kr fra bundne fond og avsette 210 000 kr til bundne fond.

Det overføres 2 mill. kr fra drift til investering i 2. tertial.

Prognose pr. kommunalsjefområde etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond:

Kommunens tjenestoområder

Tall i 1000 kr					
Kommunalsjefområde	Regnskap pr. 31.08.24	Budsjett pr. 31.08.24	Avvik pr. 31.08.24	Årsbudsjett 2024	Årsprognose budsjettavvik 2024
50 By- og stedsutvikling stab	102 057	93 348	-8 709	144 326	-375
51 Ingeniørvesenet	-89 111	-96 613	-7 503	-102 128	-3 300
52 Parkvesenet	45 367	49 350	3 983	75 496	2 000
53 Plan og bygg	7 465	14 699	7 234	24 999	2 500
54 Eiendom	184 684	195 565	10 881	301 882	1 000
55 Klima og arealutvikling	17 750	21 924	4 174	38 607	2 421
Sum	268 213	278 273	10 060	482 642	4 246

By- og stedsutvikling staber

Stabene melder om et forventet merforbruk ved årets slutt på 375 000 kr etter bruk av disposisjonsfond. Av dette utgjør merutgifter til avtalefestet pensjon (AFP) -875 000 kr (flere benytter ordningen) og mindreforbruk utbyggingsstaben 500 000 kr. Prosjektstaben forventes å holde budsjetttrammen på årsbasis. Et eventuelt merforbruk ved årets slutt dekkes av disposisjonsfond. .

Ingeniørvesenet

Ingeniørvesenet med unntak av selvkosttjenestene forventer merforbruk på 3,3 mill. kr ved årets slutt etter bruk av fond og foreslåtte reguleringer er hensyntatt. Det ble brukt 5,06 mill. kr fra disposisjonsfond i 1. tertial. Det foreslås å bruke 2 mill. kr fra disposisjonsfond i 2. tertial.

Hovedårsakene til merforbruket på 3,3 mill. kr skyldes:

- Prognosen for veilys er et merforbruk på 2,4 mill. kr. Ikke akutte feil utsettes, men kabelfeil på lengre strekk (pga. gamle anlegg) må utbedres (trafikksikkerhet) og gir et forventet merforbruk på 1,3 mill. kr. Økte strømkostnader utover budsjett gir forventet merforbruk på 1,1 mill. kr.
- Akutt reparasjonskostnad på Røsstadveien (1,3 mill. kr) er foreslått dekket inn med omfordeling av asfaltmidler.
- Behov for økt asfaltlappning for å ivareta trafikksikkerheten, skilting og noe økte administrasjonskostnader gir et forventet merforbruk på 500 000 kr.
- For næringsvirksomhet (deponier, slam og fett) gir korrigerende av regnskapsføring i 2023 og feil på måling av sigevann for anlegget på Holskogen et positivt bidrag på 762 000 kr alene. Samlet er prognosen et mindreforbruk på 900 000 kr.
- Parkering melder om merforbruk/inntektssvikt på 1 mill. kr. Inntektsbudsjett er økt i 2024 og prognose er 2,6 mill. kr bak budsjett. Det er noe mindre belegg så langt i år enn i 2023. Strømkostnader er også høyere enn budsjettet, mens det er besparelser på leietomter (omsetningsbasert). Samlet prognose er 1 mill. kr. bedre enn rapportert i 1. tertial.

Ingeniørvesenet vil fortsatt ha fokus på å holde kostnadene nede og arbeider for at resultatet for driften skal komme så nærme balanse som mulig.

Prognosen for de gebyrfinansierte tjenestene vann, avløp og slam er 23,7 mill. kr. bedre enn budsjett (8,1 mill. kr i 1. tertial). Vann: 12,4 mill. kr. Avløp: 10,0 mill. kr og slam: 1,3 mill. kr. Den positive utviklingen skyldes i hovedsak lavere rente enn budsjettet (4,24 % mot 4,77 % i budsjett), samt at det aktiviseres mindre investeringsmidler enn budsjettet for året. Rentebesparelsen alene utgjør 19,9 mill. kr.

Prognosen viser høyere inntekter på avløp enn budsjettet. I driften er det, som rapportert i 1. tertial høyere kostnader til AFP og IT-kostnader (totalt 7 mill. kr fordelt 50 % på vann og 50 % avløp). I tillegg er

det høyere driftskostnader på Odderøya RA og Høllen RA enn budsjettet. Det er gjennomført innsparinger i øvrig drift som bidrar med å redusere merforbruket noe.

Prognose selvkostresultat: Vann forventer et positivt selvkostresultat på 13,1 mill. kr, så det fremførbare underskuddet på 5,9 mill. kr dekkes og det settes av 7,6 til bundet selvkost fond. Avløp forventer et positivt selvkostresultat på 19,9 mill. kr, og det fremførbare underskuddet reduseres fra 43,8 til 25,4 mill. kr. Slam forventer et positivt selvkostresultat på 1,3 mill. kr. så det fremførbare underskuddet reduseres fra 2,2 til 1 mill. kr.

Parkvesenet

Parkvesenet melder et mindreforbruk på 2 mill. kr. Mindreforbruket skyldes i hovedsak prosjekter innen urbant landbruk og skolehager. En rekke prosjekter er satt i gang, men kostnadene vil i hovedsak komme til neste år. Parkvesenet har gjennomført noen tiltak i uteområdet nede ved Kunstsiloen med antatt kostnad på 320 000 kr. Det er ikke avklart hvem som skal dekke kostnaden. Dette vil eventuelt redusere resultatet til Parkvesenet tilsvarende.

Plan og bygg

Plan og bygg melder om et mindreforbruk på 2,5 mill. kr. Det er ikke forslått bruk av fond utover bruk av bundet selvkostfond på byggesak og eiendomsdanning.

Byggesaksenheten melder et mindreforbruk ved årets slutt på 2,0 mill. kr etter bruk av selvkostfond. Planenheten melder om balanse i driftsregentskapet ved årets slutt. Foreløpig overskudd på Planenheten er et resultat av tilførte midler til prosjekter i tillegg til sparte lønnsmidler grunnet ubesatte stillinger. Geodataenheten ved avdeling for Eiendomsdanning melder om mindre inntekter enn forventet, men det forventes at enheten avslutter året med positivt resultat på kr 500 000. Grunnen til dette er eksterne prosjektmidler og sparte lønnsmidler Geografisk informasjon.

Selvkost – plan, eiendomsdanning og byggesak

Selvkostprognosen for 2024 viser at gebyrinntektene på tjenestene private planer, byggesak og målebrev/seksjonering, ikke dekker selvkostutgiftene. Årsaken til sistnevnte er at gebyrer på selvkosttjenestene er avhengig av aktiviteten i markedet og denne er for tiden svært krevende. Det er ikke ønskelig å pålegge byggebransjen så stor gebyrøkning som selvkostkalkylen krever.

Eiendom

Eiendom melder om et forventet mindreforbruk på 1 mill. kr etter bruk av disposisjonsfond og budsjettreguleringer foreslått i denne saken.

Bolig har hittil i år et merforbruk på 1 mill. kr, men det arbeides med å tilpasse aktiviteten slik at Bolig skal levere et resultat i balanse. Bystyret har besluttet å anvende 10 mill. kr fra områdets disposisjonsfond til rehabilitering av habiliteringsboliger. Arbeidet er i gang, og det gjøres planer i samarbeid med Helse og mestring om hvilke boliger som skal rehabiliteres i 2024. Foreløpige anslag indikerer at 5 mill. kr vil bli brukt til dette formålet i 2024. Resterende midler er avsatt på enhetens disposisjonsfond og planlegges brukt i 2025.

Byggservice har et avvik hittil i år på 6,4 mill. kr som skyldes inntekter som ikke er fakturert, og kostnader til kommunale biler. Kostnadene til bilhold har økt kraftig det siste året blant annet som en konsekvens av økte renter. For Byggservice utgjør dette 1 mill. kr i 2024 som det ikke er kompensert for. Byggservice melder derfor om et budsjettavvik på 1 mill. kr ved årets slutt.

Bygg og eiendomsforvaltning har et mindreforbruk så langt på 17,7 mill. kr. Det skyldes i hovedsak periodiseringsavvik for planlagt vedlikehold. Mange tiltak er planlagt og prosjektert, men ikke ferdigstilt. Ubrukte vedlikeholdsmidler til kommunens A-bygg avsettes på eget vedlikeholdsfond. Det foreslås å gjøre en avsetning på totalt 10,7 mill. kr i 2. tertial. På grunn av lavere forbruk og energipriser er det besparelser på energikostnadene på formålsbygg. Dette utgjør 2,9 mill. kr ved rapportering 2. tertial. Prognosene for høsten er usikre, men det meldes om en årsprognose på 2 mill. kr i mindreforbruk.

Prognosen for utleieporteføljen viser merinntekter på om lag 2,4 mill. kr. Dette skyldes delvis engangseffekter som utleie av riggareal og gategrunn og at det har vært vekst i leieprisene. Eiendom foreslår å disponere økte leieinntekter til nødvendige vedlikeholdstiltak på bygg som ikke har bevilgninger til planlagt vedlikehold.

Småbåthavner Kommunes småbåthavner er organisert som et eget selvkostområde. Prognosen tilsier et underskudd på 1,3 mill. kr ved årets slutt. Dette skyldes planlagt merforbruk og dekkes av områdets eget fond, og det foreslås å budsjettere regulere bruken av fondet i 2. tertial.

Klima og arealutvikling

Klima og arealutvikling melder om et mindreforbruk på 2,4 mill. kr etter bruk av fond. I 2. tertial foreslås det å bruke 1,78 mill. kr fra disposisjonsfond.

Hovedårsakene til mindreforbruket skyldes:

Analyse og eiendomsutvikling forventer et mindreforbruk på enkelte områder samt noe høyere inntekter enn budsjettert på leie av grunn. Totalt sett forventer enheten et mindreforbruk på 400 000 kr.

Areal og transport forventer et mindreforbruk på 300 000 kr etter bruk av bundet fond på 186 000 kr. Deler av budsjettavviket omfatter en halv ubesatt stilling. Analyse og eiendom har gjennomført ansettelse og den halve stillingen vil bli overført til Analyse og eiendom i 2025.

Miljøvernheten forventer et mindreforbruk på 1,2 mill. kr etter bruk av disposisjonsfond. Det ligger inne totalt 1,783 mill. kr i bruk av solcellefondet i prognosen.

Følgende tiltak foreslås dekket av disposisjonsfond:

- Miljøfyrtårn-sertifiseringen forventes å medføre et merforbruk på 1 mill. kr, og merforbruket foreslås dekket ved foreldede midler fra solcellefondet.
- Utgifter til tverrsektoriell innsatsgruppe for båter har ikke eget budsjett. Det forventes i år kostnader på ca 500 000 kr, som foreslås dekkes delvis av foreldede midler fra Solcellefondet og ved å omdisponere 300 000 kr som var satt av som kommunens andel til ny målestasjon på Fiskå. Denne målestasjonen blir kommunens eiendom, og kommunens andel kan dermed finansieres ved hjelp av det eksisterende investeringsprosjektet Miljøbyprosjekter. De frigjorte midlene i drift foreslås omdisponert til å dekke resterende merforbruk på innsatsgruppe båter.
- Det er stor usikkerhet knyttet til hvor store utbetalinger det vil bli fra solcellefondet, men det legges til grunn i prognosen at det kan komme inntil 760 000 kr til utbetaling i år. Det budsjetteres med bruk av disposisjonsfond på faktisk påløpte utgifter pr. september 2024, som utgjør 553 000 kr og som dekkes av disposisjonsfond. Det må påregnes at det i årsoppgjøret må hentes inn ytterligere fondsmidler på prosjektet.

Prognosen forutsetter at det ikke påløper utgifter til veirenhold før nyttår samt at utbetalingene til panteordningen for vedovner er på nivå med 2023.

Status politiske økonomiske tiltak

Beløp i 1000 kr

Tiltak	Status	2024
Bortfall av inntekt P-hus	Ingeniørvesenet; Prosess for salg pågår - bortfall aktuelt først i 2025.	0
Fjernvarme Skippergata - investering	Tiltaket gjennomføres i forbindelse med opparbeiding av gågaten. Noe forsinkelser på VA gjør at oppstart fjernvarme blir i oktober/november.	1 372
Fjernvarme, Skippergata	Kommer i 2025 - tiltaket gjennomføres i 2024.	0
Mulighetsstudie, Øvre Slettheia	Arbeidet er godt i gang med hensyn til analyse av levekårsdata for hele Slettheia. Det er avholdt informasjonsmøte for befolkningen i mai 2024. Arbeidet med mulighetsstudie er påbegynt, og er i planleggingsfasen. Mulighetsstudie vil ta for seg hele Slettheia, med særlig fokus i området fra Slettheia skole og opp til øvre Slettheia. Viktige avklaringer i planleggingsfasen er knyttet til hvordan samhandle med innbyggerne på Slettheia og hvilke kartlegginger som må gjøres i arbeidet med mulighetsstudie. Første medvirkningsmøte vil avholdes på Slettheia i oktober 2024.	250
Nærmiljøpark - investering	Fornyingen av rulleparken i Nybyen er i full gang, detaljprosjektering er igangsatt.	5 000
Områdemidler, Øvre Slettheia	Tekst knyttet til "Mulighetsstudie, Øvre Slettheia" er også gjeldende for områdemidlene.	1 000
Plan for nedsalg av offentlige eiendommer - investering	Orienteringssak til kommunalutvalget legges frem ila høsten 2024.	0
Rammereduksjon Eiendom	Rammereduksjon er fordelt på områdets enheter og innarbeidet i budsjettet for 2024.	-990
Rammereduksjon ingeniørvesenet ekskl. VA	Reduksjonen ligger hos stab. En ansatt sluttet, og det er leid inn en person i 40 % fra Regnskap for å effektivisere faktura behandling.	-290
Rammereduksjon Klima og arealutvikling	Rammereduksjon er fordelt på områdets enheter og innarbeidet i budsjettet for 2024.	-120
Rammereduksjon Parkvesenet	Rammereduksjon er fordelt på områdets enheter og innarbeidet i budsjettet for 2024.	-220
Rammereduksjon Plan og bygg	Reduserte lønnskostnader knyttet til AFP.	-80
Rammereduksjon stab	Håndteres ved lavere bemanning.	-470
Reise, hovedutvalg - By- og stedsutvikling	Budsjettmidler overført til Organisasjon i 2020. Reduksjon håndteres av Organisasjon.	-150
Salg av eiendom - investering	Er i prosess. Inntekter knyttet til Kilden forventes i slutten av 2024.	-169 500
Sykkelvei, Flekkerøya	Gjelder også 2 mill. kr som ble overført til fond i forbindelse med årsoppgjøret 2023. Ferdig regulert. Kommunen har anmodet fylkeskommunen om å prioritere grunnerv og gjennomføring høyt. Bør ikke overføres til fylkeskommunen før prosjektet har kommet lenger.	5 000
Tilskudd Kilenparken - investering	Opparbeidelse av parken er i full gang, og vil være fersigstilt i løpet av høsten.	500
Urbant landbruk	Strategien for urbant landbruk er igangsatt og følges opp av en prosjektansatt.	2 000
Uteareal, Hellemyr - investering	Nørmiljøparken vil være ferdigstilt i løpet av høsten.	150
Totalsum		-156 548

Budsjettendringer

Budsjettendringer ingeniørvesenet

Bykassa

Bruk av disposisjonsfond til vedlikeholdstiltak

Det er behov for nødvendig vedlikeholdstiltak knyttet til Dalane sentralanlegg og sonestasjonene (Porter, toaletter, varmepumper, utvidelse av varmegarasje, telt Dalane med mer. Produksjonsenheten foreslår å bruke 2 mill. kr fra disposisjonsfond for å dekke tiltakene.

Selvkost

Kapitalkostnader Vann og avløp

Selvkostrenten er redusert fra 4,77 % (budsjettet) til 4,24 % ved 2. tertial. Rentenedgangen sammen med noe reduserte investeringer gir lavere kapitalkostnader. I 1 tertial ble kapitalkostnadene redusert med 11, 8 mill. kr fordelt med 4,6 mill. kr på vann og 7,2 mill. kr på avløp. I 2 tertial reduseres budsjettet ytterligere med 21, 9 mill. kr fordelt med 12,4 mill. kr på avløp og 8,4 mill. kr på vann. For avløp går hele beløpet på 12,4 mill. kr til å redusere det fremførbare underskuddet fra tidligere år. For vann er det kun 1,2 mill. kr igjen av det fremførbare underskuddet og avsetning utover det gjøres til et bundet selvkost fond. Slam dekker 1,1 mill. kr av sitt fremførbare underskudd fra tidligere år.

Budsjettendringer Parkvesenet

Overføring stilling fra Oppvekst

Det overføres 442 000 kr fra Oppvekst tilsvarende 5/12 av en stilling knyttet til arbeider med skolegårder. Helårseffekten legges inn ved rullering av økonomiplanen.

Plan og bygg

Kart AI 2.0

Kommunalsjefsområdet har mottatt 625 000 kr i tilskudd fra Norges Forskningsråd.

Budsjettendringer Eiendom

Avsetning til vedlikeholdsfond, a-bygg

Prognosen for vedlikehold av a-bygg tilser at 7 mill. kr av årets budsjett avsettes til vedlikeholdsfondet for fremtidig vedlikehold. Budsjettet reguleres tilsvarende.

Søgne skole og idrettssenter avsetning vedlikeholdsfond

Søgne skole og idrettssenter er et A-bygg som skal vedlikeholdes i byggets levetid. Kristiansand kommune har en felles forpliktelse med Agder fylkeskommune, og hver av partene skal avsette sin andel av vedlikeholdsforpliktelsen på egen konto. Kristiansand kommune setter av 3,7 mill. kr.

Småbåthavn bruk av driftsreguleringsfond

Småbåthavn er organisert som et eget selvkostområde. For dekke planlagt merforbruk i 2024 foreslås det å bruke 1,3 mill. kr fra driftsreguleringsfondet. Merforbruket skyldes økte kostnader og mer vedlikehold.

Småbåthavn drift til investering

Parkvesenet ønsker å fullføre grøntanlegget i Langfeldts Allmenning, deriblant en etablering av en forbindelse fra Langfeldts Allmenning til Bystranda. Prosjektet gjennomføres i samarbeide med Eiendom og småbåthavn. Eiendom vil bidra med 2 mill. kr til prosjektet som overføres fra driftsreguleringsfondet til småbåthavn.

Økte leieinntekter

Det rapporteres om økte leieinntekter i utleieporteføljen til Eiendom. Delvis skyldes dette engangsinntekter fra utleie av riggareal og gategrunn og delvis økte priser i markedet. Eiendom foreslår å øke inntektsbudsjettet med 2,4 mill. kr, og at de økte inntektene disponeres til nødvendig vedlikehold av kommunes bygg hvor det ikke er avsatt tilstrekkelig vedlikeholdsmidler.

Festeavgift Lømslandsvei barnehage

Eiendom betaler festeavgift til KNAS for eiendommen. Tidligere ble denne festeavgiften dekket av

leieinntekter fra bygget, men når bygget nå er et formålsbygg i sin helhet bes det om årlig festeavgift på 140 000 kr blir kompensert.

FDV Marvikshallen overføres til Kultur og innbyggjerdialog

Idrett har ansvar for renhold og drift av Marvikshallen som er bygget sammen med Wilds minne skole. Det overføres 300 000 kr av FDV midlene fra Eiendom til Idrett for det ansvaret som Idrett har vedrørende flerbrukshallen.

Budsjettendringer Klima og areal

Bruk av disposisjonsfond

Det budsjetteres og hentes inn totalt 1,783 mill. kr fra solcellefondet. 1 mill. kr benyttes til å dekke inn merforbruk på prosjekt 3552011 Miljøfyrtårn, mens 230 000 kr dekker delvis merforbruk på prosjekt 3552037 Tverrfaglig innsatsgruppe båt. I tillegg hentes det inn allerede påløpte utbetalinger fra solcellefondet på 553 000 kr.

Kommunedirektøren foreslår følgende budsjettendringer:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Eiendom	FDV Marvikshallen overføres til Idrett	-300
Eiendom	Festeavgift Lømslandsvei	140
Parkvesenet	Overføres fra Oppvekst 2.Tertial 2024,	442
Totalsum		282

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av disposisjonsfond:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Eiendom	Avsetning til vedlikeholdsfond	-10 688
Eiendom	Bruk av driftsreguleringsfond	1 300
Eiendom	Fra drift til investering	2 000
Ingeniørvesenet	1 tertial økt rente avløp til sentralt disp fond	-12 400
Ingeniørvesenet	1 tertial økt rente vann til sentralt disp fond	-1 200
Ingeniørvesenet	2 tertial Vedlikeholdstiltak dekket av disp fond	2 000
Ingeniørvesenet	Redusere underskudd slam 2 tertial	-1 100
Klima og arealutvikling	Frigjorte midler solcellefond til dekning av merforbruk	1 230
Klima og arealutvikling	Solcellefond til dekning av utbetalinger	553
Totalsum		-18 305

Interne budsjettendringer

Parkvesenet

Omfordeling av lønns- og prisvekst fra 1. tertial

Lønns og prisvekst gitt i 1. Tertial 2024 omfordeles fra Parkvesenet utvikling adm. til Parkvesenet Produksjon. Det omfordeles 788 000 kr.

Flytting av lønnsmidler internt i Parkvesenet

Det er flyttet en stilling i Parkvesenet. Lønnsmidler, 1,197 mill. kr fra Landbruk og Friluftsliv flyttes internt i Parkvesenet.

Plan og bygg

Budsjettregulering -negativ utgift

Plan og bygg budsjetterte i 2024 med negativ utgift på 2,15 mill. kr på Planenheten, og 4 mill. kr på Byggesak med tanke på å bruke fond. Det vil ikke bli brukt fond i 2024 og de negative utgiftene nulles ut ved å øke inntektene på Byggesak (det er merinntekter i forhold til budsjett) og redusere utgiftene på Planenheten.

Klima og areal

Luftforurensningsmåling og tiltak/Tverrfaglig innsatsgruppe båt

Kommunen er pålagt av Miljødirektoratet å etablere en målestasjon for svevestøv i boligområdet i nærheten av industriområdet på Fiskå. Kommunens andel av innkjøp av målestasjon vil ligge på rundt 300 000 kr. Det ble i 1. tertial omprioritert midler internt for å dekke inn tilskuddet. Det viser seg nå at kommunen vil stå som eier av målestasjonen, slik at denne i stedet kan finansieres i investeringsregnskapet via 5520300 Miljøbyprosjekter. De frigjorte midlene i drift omprioriteres til å dekke inn resterende merforbruk på 3552037 Tverrfaglig innsatsgruppe båt.

Interne budsjettendringer inkludert overføring til investering:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Eiendom	Fremleie til Hokus Pokus	-1 049
Eiendom	Ledige lokaler Kirkegata 12	120
Eiendom	Leie av brakker	595
Eiendom	Leie av grunn	134
Eiendom	Utleie gategrunn	-400
Eiendom	Utleie Norgesgruppen	-500
Eiendom	Utleie riggareal	-1 300
Eiendom	Økt vedlikehold	2 400
Ingeniørvesenet	Besparelse drift vann	-2 100
Ingeniørvesenet	Flytte budsjettmidler på Vei	0
Ingeniørvesenet	Redusert inntekt vann	2 100
Ingeniørvesenet	Økt budsjett innkjøp kjemikalier avløp	1 000
Ingeniørvesenet	Økt budsjett inntekter avløp	-1 000
Klima og arealutvikling	Flytter midler fra målestasjoner	300
Klima og arealutvikling	Flytter midler til innsatsgruppe båt	-300
Parkvesenet	Fordeling etter regulering 1 Tertial	0
Parkvesenet	Omfordeling	0
Plan og bygg	Budsjettregulering- negativ utgift	0
Totalsum		0

Bundne fond

Stabene - utbyggingstabene

6050101 Bidrag Vågsbygdveien

Det er mottatt 210 000 kr i bidrag fra utbyggere basert på inngåtte utbyggingsavtaler tilknyttet Vågsbygdveien, som foreslås avsatt til bundet fond for senere bruk.

Ingeniørvesenet

Bundet selvkostfond vann

Kapitalkostnadene knyttet til selvkosttjenesten vann er gått ned hovedsakelig på grunn av lavere rente enn budsjetterte. Det foreslås derfor å sette av 7,2 mill. kr til bundet selvkostfond på vann.

Parkvesenet6052426 BF Oksøy – Ryvingen landskapsvernområde

Parkvesenet foreslår uttak av midler fra bundet fond «Oksøy – Ryvingen landskapsvernområde» med 35 850 kr til å dekke påløpte kostnader.

6052446 Torvsanden

Det ble regulert for høyt beløp fra bundne fondet Torvsanden i 1. tertial. Det foreslås å tilbakeføre differansen på 21 723 kr til prosjektet for å opprette balanse.

Klima og arealutvikling6055100 Bærekraftig arealutvikling

Det hentes inn 186 000 kr til å dekke påløpte kostnader.

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av og avsetning til bundne fond:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
By- og stedsutvikling stab	Bidrag utbyggingsavtaler	-210
Ingeniørvesenet	Avsetning til bundet fond vann	-7 200
Klima og arealutvikling	BF Bærekraftig arealutvikling	186
Parkvesenet	BF Oksøy - Ryvingen landskapsvernområde	36
Parkvesenet	BF Torvsanden, feilregulering 1. Tertial	-22
Totalsum		-7 210

Disposisjonsfond - prognose pr. 31.12.24

By- og stedsutvikling sitt disposisjonsfond pr. 01.01.24 var på 42,9 mill. kr. Prognosen for disposisjonsfondet pr. 31.12.24 er på 31,5 mill. kr:

Tall i 1000 kr

Disposisjonsfond	Beløp
Disposisjonsfond 31.12.2023	42 902
Årsoppgjørdisposisjoner 2023	
Byutviklingsdirektøren- salg av tomt SiA under markedsverdi	24 000
Byutviklingsdirektøren-Bystyrets vedtak om fondsreduksjon	-1 228
Ingeniørvesen gatelys- besparelse strømgifter 2023	-1 982
Ingeniørvesen- merutgifter vinterdrift 2023	9 962
Ingeniørvesen- merinntekter parkering	-5 071
Ingeniørvesenet-Bystyrets vedtak om fondsreduksjon	-143
Parkvesenet-Bystyrets vedtak om fondsreduksjon	-712
Plan og bygg-Bystyrets vedtak om fondsreduksjon	-1 545
Eiendom- reduserte strømgifter 2023	-17 327
Eiendom-Bystyrets vedtak om fondsreduksjon	-1 044
Klima og areal-Bystyrets vedtak om fondsreduksjon	-2 869

1. tertialrapport 2024	
Byutviklingsdirektøren- økte utgifter avtalefestet pensjon	-1 000
Utbyggingsstaben- boligundersøkelsen	-500
Prosjektstaben- arealoptimalisering/tidligfase utredninger	-500
Ingeniørvesenet- tilskudd vei Fylkeskommunen- Kilura	-2 000
Ingeniørvesenet- asfaltering boligveier	-4 000
Eiendom- vedlikehold Ekserserhuset	-1 819
Eiendom-vedlikehold boligert til habilitering	-5 000
Ikke viderefakturerte kostnader biler fra 2023	943
2. tertialrapport 2024	
Ingeniørvesenet vedlikehold Dalane	-2 000
Klima og areal bruk av solcellefondet	-1 783
Prognose budsjettavvik	4 225
Prognose disposisjonsfond 31.12.2024	31 509

Årsoppgjørdisposisjoner 2023

By og stedsutvikling hadde disposisjonsfond ved utgangen av 2023 på til sammen 42,9 mill. kr, hovedsakelig som følge av etterslep tilknyttet driftsprosjekter og ordninger som skal videreføres i 2024. I forbindelse med 1. tertialrapport ble det vedtatt en rekke årsoppgjørdisposisjoner som netto tilførte området ca. 2 mill. kr. Årsoppgjørdisposisjonene er spesifisert i tabellen over.

1. tertialrapport 2024

Det ble brukt 13,9 mill. kr av områdets disposisjonsfond i forbindelse med 1. tertialrapport 2024. I budsjettvedtaket for økonomiplanen 2024-2027 ble det vedtatt å styrke vedlikehold av boliger til habilitering med 10 mill. kr og asfaltering av boligveier med 5 mill. kr, finansiert av områdets disposisjonsfond. I 1. tertialrapport ble 9 mill. kr (4 mill. kr boligveier og 5 mill. kr til vedlikehold boliger) innarbeidet i driftsbudsjettet. For øvrig henvises det til omtalen under budsjettreguleringer i driften.

2. tertialrapport 2024

Ingeniørvesenet foreslår å benytte 2 mill. kr av disposisjonsfondet til nødvendig vedlikehold av sentralanlegget på Dalane. Klima og areal foreslår å benytte 1,8 mill. kr av solcellefondet til miljøsertifisering, tverrsektoriell innsatsgruppe for båter og ordinære solcelletildelinger.

Årsresultat 2024

Eventuelt merforbruk ved utgangen av 2024 må dekkes av disposisjonsfond og mindreforbruk avsettes til disposisjonsfond. Samlet sett for by og stedsutvikling kan det foreløpig antydes at netto 4,2 mill. kr kan avsettes til disposisjonsfond pr. 31.12.24 som følge av mindreforbruk.

Årsprognose disposisjonsfond pr kommunalsjefsområde

Tall i 1000 kr

Disposisjonsfond	Beløp
Byutviklingsdirektøren	2 910
Ingeniørvesenet	-4 357
Parkvesenet	5 352
Plan og bygg	8 784
Eiendom	6 681
Klima og areal	12 139
Disposisjonsfond 31.12.2024	31 509

6 Budsjettendringer drift

Kommunedirektøren foreslår følgende budsjettendringer:

Beløp i 1000 kr

Område	Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Organisasjon	HR	Aktivitetsbasert arbeidsplass - redusert IT-behov	-100
Organisasjon	HR	Overføre en stilling hovedverneombud fra Oppvekst til Organisasjon	559
Organisasjon	Organisasjonsdirektør	Økte kostnader forsikringer	1 000
Organisasjon	Politikk og administrasjon	Overtakelse av studentutvalget og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsnedsettelse	146
Samhandling og innovasjon	Forskning og innovasjon	Til budsjett 2025 og 2026 fra Forskning	-327
Samhandling og innovasjon	Stab samhandling og innovasjon	Aktivitetsbasert arbeidsplass - redusert IT-behov	-100
Samhandling og innovasjon	Stab samhandling og innovasjon	Til budsjett 2025 og 2026 fra BF prosjekter	-1 512
Samhandling og innovasjon	Stab samhandling og innovasjon	Til budsjett 2025 og 2026 fra direktør	-1 567
Samhandling og innovasjon	Strategi og samhandling	Til budsjett 2025 og 2026 fra Strategi	-594
Oppvekst	Barne- og familietjenester	Overføre barnekoordinator fra Helse og mestring til Oppvekst	168
Oppvekst	Oppvekststab	Overføre en stilling hovedverneombud fra Oppvekst til Organisasjon	-559
Oppvekst	Oppvekststab	Skolebehovsplanen - Klimakonsekvensvurdering	300
Oppvekst	Oppvekststab	Overføre stilling fra Oppvekst til Parkvesenet	-442
Oppvekst	Skole	Midlertidige løsninger Slettheia skole	1 400
Oppvekst	Skole	Midlertidige løsninger Wilds Minne skole	1 500
Helse og mestring	Forvaltning og koordinering	Kompensasjon refusjon ressurskrevende tjenester 2023 og 2024	45 000
Helse og mestring	Helse- og mestringsstab	Overføre barnekoordinator fra Helse og mestring til Oppvekst	-168
Helse og mestring	Helsefremming og inkludering	Integreringstilskudd Heldagstilbudet kompetansekartlegging	3 000
Helse og mestring	Helsefremming og inkludering	Integreringstilskudd Kommunale legetjenester	400
Helse og mestring	Helsefremming og	Norsk pasientskadeerstatning	600

Budsjettendringer drift

Område	Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
	inkludering		
Helse og mestring	Livsmestring	Integreringstilskudd Helsestasjon for ungdom	400
Helse og mestring	NAV	Integreringstilskudd Sosialhjelp og økonomiske ytelser til flyktninger	16 000
Helse og mestring	Omsorgssenter	Randesund omsorgssenter endret fremdrift merkostnader under byggeperiode	2 000
Kultur og innbyggerdialog	Idrett og fysisk aktivitet	FDV midlene fra Eiendom til Idrett vedr. Marvikshallen	300
Kultur og innbyggerdialog	Kommunikasjon og innbyggerdialog	Overtakelse av studentutvalget og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsnedsettelse	-146
Kultur og innbyggerdialog	Kulturstab	Ekstra lønn- og priskomp.driftstilskudd 2024 KI	930
Kultur og innbyggerdialog	Kulturstab	Utredning ERP for Kirkelig fellesråd	300
By- og stedsutvikling	Eiendom	FDV Marvikshallen overføres til Idrett	-300
By- og stedsutvikling	Eiendom	Festeavgift Lømslandsvei	140
By- og stedsutvikling	Parkvesenet	Overføres fra Oppvekst 2.Tertial 2024,	442
Utenomsektorielt	Andre forhold	Innbetaling tidligere tapsføringer	-841
Utenomsektorielt	Andre forhold	Tapsføring kunder	1 440
Utenomsektorielt	Andre forhold	Bruk av fond til kostnader integrering fordelt Helse og mestring	-14 300
Utenomsektorielt	Andre forhold	Bruk av sentralt dispfond 2. tertial	-79 976
Utenomsektorielt	Andre forhold	Økt avsetning til premieavviksfond	50 060
Utenomsektorielt	Andre forhold	Økt inntekt premie KKP aga. utover 13%	-81
Utenomsektorielt	Andre forhold	Økt inntekt på premie KKP utover 13%	-577
Utenomsektorielt	Andre forhold	Økt premie KLP	7 868
Utenomsektorielt	Andre forhold	Økt premie KLP aga.	1 109
Utenomsektorielt	Andre forhold	Økt premieavvik KKP	-35 764
Utenomsektorielt	Andre forhold	Økt premieavvik KKP aga.	-5 043
Utenomsektorielt	Andre forhold	Økt premieavvik KLP	-8 110
Utenomsektorielt	Andre forhold	Økt premieavvik KLP aga.	-1 143
Utenomsektorielt	Andre statstilskudd	Merinntekter integreringstilskudd engangsbeløp	-5 500
Utenomsektorielt	Andre statstilskudd	Økt rentekomp Husbanken	-3 169
Utenomsektorielt	Renter , avdrag , utbytte og utlån	Gevinst energiverksfondet	-20 000
Utenomsektorielt	Renter , avdrag , utbytte og utlån	Reduserte renteutgifter	-13 670
Utenomsektorielt	Renter , avdrag , utbytte og utlån	Økt renteinntekt likviditet	-2 476
Utenomsektorielt	Renter , avdrag , utbytte og utlån	Økt renteinntekt utlån	-2 097
Utenomsektorielt	Skatter og rammetilskudd	Eiendomsskatt	-2 500
Utenomsektorielt	Skatter og rammetilskudd	Skatt	50 000
Totalsum			0

Budsjettendringer drift

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av disposisjonsfond:

Beløp i 1000 kr

Område	Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Organisasjon	IT	Bredbånd i distriktene, IT	1 600
Samhandling og innovasjon	Business region Kristiansand	Agder Næringssselskap, Southwind og GCE Node fra Næringsfond	2 470
Helse og mestring	Helse- og mestringsstab	Handlingsplan for ehelse fra disposisjonsfond	330
Helse og mestring	NAV	Nye Mønstre fra disposisjonsfond	1 000
Kultur og innbyggerdialog	Kommunikasjon og innbyggerdialog	Avslutning Meråpent bibliotek - Tangvall	138
Kultur og innbyggerdialog	Kultur og fritid	Avslutning Tilhengervogn Fritidsetaten vest, 2019	183
By- og stedsutvikling	Eiendom	Avsetning til vedlikeholdsfond	-10 688
By- og stedsutvikling	Eiendom	Bruk av driftsreguleringsfond	1 300
By- og stedsutvikling	Eiendom	Fra drift til investering	2 000
By- og stedsutvikling	Ingeniørvesenet	2 tertial Vedlikeholdstiltak dekket av disp fond	2 000
By- og stedsutvikling	Ingeniørvesenet	1 tertial økt rente avløp til sentralt disp fond	-12 400
By- og stedsutvikling	Ingeniørvesenet	1 tertial økt rente vann til sentralt disp fond	-1 200
By- og stedsutvikling	Ingeniørvesenet	Redusere underskudd slam 2 tertial	-1 100
By- og stedsutvikling	Klima og arealutvikling	Frigjorte midler solcellefond til dekning av merforbruk	1 230
By- og stedsutvikling	Klima og arealutvikling	Solcellefond til dekning av utbetalinger	553
Totalsum			-12 584

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av bundne fond:

Beløp i 1000 kr

Område	Kommunalsjefområde	Tiltak	Beløp
Organisasjon	Organisasjonsdirektør	Bruk av bundne fond 2. tertial 2024	223
Samhandling og innovasjon	Digitalisering	Bundne fond T2-2024	420
Samhandling og innovasjon	Forskning og innovasjon	Bundne fond T2-2024	2 472
Oppvekst	Barne- og familietjenester	Bruk av bundne fond 2024	107
Oppvekst	Barne- og familietjenester	Bruk av bundne fond 2024	704
Oppvekst	Barne- og familietjenester	Bruk av bundne fond 2024	812
Helse og mestring	Helse- og mestringsstab	Bruk av bundne fond 2024	390
Helse og mestring	Helsefremming og inkludering	Bruk av bundne fond 2024	184
Helse og mestring	Hjemmetjenester og rehabilitering	Bruk av bundne fond 2024	1
Helse og mestring	Livsmestring	Bruk av bundne fond 2024	15
Helse og mestring	Livsmestring	Bruk av bundne fond 2024	72
Helse og mestring	Livsmestring	Bruk av bundne fond 2024	1 321
Helse og mestring	Omsorgssenter	Bruk av bundne fond 2024	6
Helse og mestring	Omsorgssenter	Bruk av bundne fond 2024	5
Helse og mestring	Omsorgssenter	Bruk av bundne fond 2024	202
Helse og mestring	Omsorgssenter	Bruk av bundne fond 2024	19
Helse og mestring	Omsorgssenter	Avsetning bundne fond 2024	-18
Kultur og innbyggerdialog	Kulturstab	Bundne fond overført fra 2023-Kultur	300
By- og stedsutvikling	By- og stedsutvikling stab	Bidrag utbyggingsavtaler	-210
By- og stedsutvikling	Ingeniørvesenet	Avsetning til bundet fond vann	-7 200
By- og stedsutvikling	Klima og arealutvikling	BF Bærekraftig arealutvikling	186
By- og stedsutvikling	Parkvesenet	BF Oksøy - Ryvingen landskapsvernområde	36
By- og stedsutvikling	Parkvesenet	BF Torvsanden, feilregulering 1. Tertial	-22
Totalsum			25

7 En attraktiv arbeidsgiver og inkluderende arbeidsplass

For at Kristiansand kommune skal lykkes med satsingsområdene i kommuneplanen må sentrale rammebetingelser være på plass. Organisasjonen Kristiansand kommune skal kjennetegnes av "å være": *På lag - På stell - På hugget*. I tertialrapportene rapporterer kommunedirektøren i tillegg til økonomi på «En attraktiv arbeidsgiver og inkluderende arbeidsplass» (inkl. status på sykefravær), verbalvedtak og status arbeid med klimabudsjett, og klimatiltak. Periodemål, andre satsinger og tiltak fra økonomiplanen rapporteres på i årsrapporten.

Innledning

For at kommunen som arbeidsgiver skal kunne løse de utfordringene kommunen står overfor vil det å utvikle felles organisasjonskultur og god ledelse, sikre helsefremmende arbeidsplasser og å ha riktig kompetanse være satsingsområder i planperioden.

Satsingsområdene er forankret i kommunens arbeidsgiverstrategi. Det er viktig å sikre gode samarbeidsarenaer med tillitsvalgte og vernetjeneste, for å forvalte og utvikle en helhetlig arbeidsgiverpolitikk. Selve strategidokumentet ble politisk vedtatt i 2020, og følges videre opp i 2024 med implementering og konkrete handlingsplaner og prosjekter.

Kommunedirektøren vil i 2. tertialrapport gi en statusrapport på sykefravær og nærværarbeid. For øvrige satsingsområder rapporteres det kun ved større avvik.

Sikre helsefremmende arbeidsplasser

Nærvær

Ett av målene i satsingsområdet Helsefremmende arbeidsplasser omhandler kommunens nærværarbeid: *Nærværet øker hvert år, og alle ledere har et høyt fokus på å redusere arbeidsrelatert sykefravær.*

IA-innsatsteam jobber målrettet med fravær i hele kommunen, men områdene barnehage, skole, hjemmetjenesten og omsorgssenter er spesielt prioritert. Akkurat nå er det en særlig spisset innsats i noen utvalgte barnehager og avdelinger i hjemmetjenesten.

Det er utfordrende å avklare helsemessige forhold for ansatte som har fravær utover sykepengeåret. IA-teamet bruker mye tid på å bistå denne gruppen, og støtten de gir for å avklare arbeidsevne blir verdsatt i linjen. På grunn av endringer i folketrygdloven de siste årene, forventes det at flere ansatte i Kristiansand kommune vil motta arbeidsavklaringspenger. Derfor er det viktig å ha en målrettet innsats mot denne gruppen.

Sykefravær

Hittil i år er sykefraværet på 10,2 %, en økning fra året før, da det var 9,7 %. 8,5 % av fraværet hittil i år er knyttet til langtidsfravær, mens 1,6 % skyldes korttidsfravær. Kristiansand kommune har som mål å ligge under 8,1 % i totalt sykefravær igjennom året. Dette målet er et vektet snitt av hver enhets måltall.

Sykefravær per måned hittil i år:

	jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul
Korttid - 2024	2,1%	2,2 %	1,7 %	1,6 %	1,4 %	1,3 %	0,8 %
Korttid – endring fra året før	-0,5 %	0,1 %	-0,7 %	0,0%	-0,1 %	0,2 %	0,1 %
Langtid 2024	8,7 %	9,2 %	8,8 %	8,9 %	8,6 %	8,5 %	7,0 %
Langtid – endring fra året før	0,3 %	0,4 %	0,2 %	0,8 %	0,7 %	1,0 %	0,9 %

Tabellen over viser at økningen i sykefraværet sammenlignet med 2023 i stor grad skyldes økt langtidsfravær.

Sykefravær hittil i år fordelt på kjønn:

Kristiansand kommune	Korttidsfravær	Langtidsfravær	Korttidsfravær samme periode 2023	Langtidsfravær samme periode 2023	Totalt fravær hittil i år
Menn	0,88 %	3,7 %	0,68 %	3,13 %	4,58 %
Kvinner	0,92 %	8,23 %	0,83 %	7,18 %	10,8 %

Sykefravær hittil i år fordelt pr. underliggende område:

Område	Korttidsfravær	Langtidsfravær	Totalt fravær	Endring samme periode i fjor	Mål 2024
Organisasjon	1,2 %	3,1 %	4,3 %	-1,0 %	4,7 %
Økonomi	0,9 %	5,5 %	6,4 %	1,9 %	4,5 %
Samhandling og innovasjon	0,7 %	4,3 %	4,9 %	1,3 %	4,0 %
Oppvekst	1,6 %	8,4 %	10,1 %	0,2 %	7,7 %
Helse og mestring	1,8 %	10,1 %	11,9 %	1,3 %	9,6 %
Kultur og innbyggerdialog	1,2 %	6,2 %	7,4 %	-1,2 %	5,0 %
By- og stedsutvikling	1,4 %	4,9 %	6,2 %	-1,1 %	6,0 %

Siste måned i rapporteringsperioden er utelatt fordi sykefraværstallene ikke er komplette på rapporteringstidspunktet.

Direktørens forklaring på sykefravær:

I **Helse og mestring** er det de største kommunalsjefsområdene som har høyest sykefravær, hovedsakelig på grunn av økt langtidsfravær. Helse- og omsorgstjenestene følger samme trend som i ASSS-kommunene. Flere forhold på arbeidsplassen påvirker sykefraværet, med nødvendig omstillingsarbeid som kan gi høy belastning over tid og økt usikkerhet blant ansatte. Området vurderer fortsatt at en stor del av sykefraværet ikke er arbeidsrelatert.

Kommunalsjefsområdene i **Oppvekst** rapporterer at fraværet hovedsakelig ikke er arbeidsrelatert. Få/ingen skoler melder at nedbemanningen de siste årene har påvirket sykefraværet direkte. Rapporteringen kan indikere en mulig sammenheng mellom høyt sykefravær, økning i meldinger om avvik og omstrukturering på avdelinger/enheter.

By- og stedsutvikling jobber godt og aktivt med oppfølging av ansatte med langtidsykefravær. Eiendom har nå egen personalressurs som jobber tett sammen med ledelsen for å følge opp sykemeldte og man ser effekten allerede.

Økonomi rapporterer at fraværet i hovedsak ikke er arbeidsrelatert. Det er likevel noen tilfeller som vurderes som arbeidsrelatert fravær og dette følges opp i tråd med rutiner.

Kultur- og Innbyggerdialog, Organisasjon og Samhandling og innovasjon har ikke rapportert om arbeidsrelatert fravær.

8 Finansforvaltning

8.1 Utbytte, renter, avdrag og gjeld

Det ble i 1. tertialrapport budsjettert en netto økning på 0,3 mill. kr for kommunens andel av utbytte fra kommunalt eide selskaper til totalt 138,6 mill. kr. Det foreslås ingen ytterligere endringer knyttet til utbytte nå i 2. tertialrapport.

Bykassens lånegjeld utgjør 11 739,9 mill. kr pr 31.08.24. Dette er en reduksjon på 43,1 mill. kr sammenlignet med 31.12.23. Det er så langt i år ikke tatt opp nye lån til investeringer, men det er tatt opp startlån på 240 mill. kr i Husbanken. I tillegg kommer refinansiering av lån. Betaling av avdrag i henhold til avdragsplanene har redusert lånegjelden med 283,1 mill. kr.

Budsjetterte avdrag, som skal betales på investeringslån, må ikke være lavere enn lovpålagt minimumsavdrag. Avdragene ble økt med 25 mill. kr i 1. tertialrapport, og det foreslås ingen ytterligere endringer i 2. tertial.

Den flytende renten på lån i Kommunalbanken har vært uendret på 5,5 % gjennom hele tertialet. Styringsrenten fra Norges Bank ble hevet til 4,5 % i desember 2023, og har vært uendret siden. Signalene fra Norges Bank er at første rentekutt mest sannsynlig kommer i løpet av første kvartal 2025. Gjennomsnittlig rente for gjeldsporteføljen totalt sett, inkludert rentebinding, ventes å bli 4 % i 2024 sett under ett. Dette er en økning på 0,52 prosentenheter sammenlignet med 2023. I forhold til vedtatt budsjett reduseres låneopptaket med 60,6 mill. kr, som i hovedsak skyldes forskyvninger, salg og økt tilskudd. Kommunedirektøren foreslår derfor å redusere renteutgifter med 13,7 mill. kr i 2. tertial 2024.

Bykassens største långiver for finansiering av investeringer er Kommunalbanken, som har en andel på 72 % av gjeldsporteføljen. Av dette er 66 prosentenheter lån som er tatt opp med lang løpetid på minst 20 år. Finansieringskilder for øvrig er kapitalmarkedet, KLP Banken og Husbanken. Når det gjelder lån knyttet til videre utlån, benyttes kun Husbanken. De fleste lån i gjeldsporteføljen har flytende rente, men det benyttes også fast rente. Gjeldsporteføljen totalt sett, inkludert rentebytteavtaler (kontrakter for rentebinding), har en gjennomsnittlig rente på 3,89 % ved utgangen av tertialet.

Verdien av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder frem i tid utgjør 8,7 % av gjeldsporteføljen. Dette sier noe om kommunens refinansieringsrisiko på kort sikt. I finansreglementet er det en begrensning på maksimalt 20 %. Andelen er økt med 0,1 prosentenheter i løpet av tertialet.

Lånegjelden er rentesikret med 5 659 mill. kr gjennom rentebytteavtaler med ulik løpetid, hvorav 4 768 mill. kr har gjenværende bindingstid på mer enn ett år, som kan regnes for å være reell sikring. Alle kontrakter er kontantstrømsikring, hvor det mottas flytende rente og betales fast rente. Avtalene bidrar til å dempe utslag i lånegjeldens renteutgifter på kort sikt, dersom den flytende renten stiger. Rentebytteavtaler og lån med fast rente sørger til sammen for at porteføljens gjennomsnittlige rentebindingstid (rentedurasjon) er 2,6 år ved utgangen av tertialet, noe som er en økning på 0,1 sammenlignet med 31.12.23.

Tabellen under viser gjennomsnittlig rentebindingstid sett i forhold til rammene i finansreglementet, samt fordeling på ulike intervaller av bindingstid.

Beløp i mill. kr	31.08.24	31.12.23	Endring
Samlet lånegjeld	11 739,9	11 783,0	-43,1

Intervall for rentebinding	Portefølje	Rammer	Avvik *
0-1 år	54,5 %	50 % +/- 10 %	-
1-5 år	20,6 %	25 % +/- 10 %	-
over 5 år	25,0 %	25 % +/- 10 %	-
Sum	100,0 %		

	Portefølje	Rammer	Avvik *
Gjennomsnittlig rentebindingstid **	2,6	1,5 - 4,5 (år)	-

*Avvik utover tillatt avviksramme.

**Rentedurasjon. Mål for porteføljens effektive løpetid til rentefornyning.

Andelen av gjeldsporteføljen med lang rentebinding er 45,6 % (20,6 + 25,0). Andelen kort rentebinding, dvs. binding under ett år og flytende rente, er dermed 54,4 %. Normal andel rentesikring er 50 % (25 + 25). Alle tidsintervaller er innenfor det taktiske avviket fra normalposisjonen som tillates i finansreglementet.

Kommunen har betydelige finansaktiva i form av bankinnskudd, aksjer og utlån som gjør bykassen mindre sårbar i forhold til lånegjeldens størrelse og utviklingen i rentemarkedet.

Det anbefales at kommunen opprettholder et langsiktig perspektiv i finansforvaltningen, herunder i gjeldsforvaltningen, med en viss andel rentebinding. Dette gjør kommunen mindre sårbar i forhold til kortsiktige svingninger i rentenivået. Kommunen får på kort sikt ikke så stor netto gevinst av en rentenedgang, men heller ikke så stort netto tap ved en tilsvarende renteoppgang. Dette er med på å trygge et stabilt tjenestetilbud til kommunens innbyggere.

Kortsiktig likviditet

Likviditeten i kommunen er god, og rentenivået har holdt seg på samme nivå gjennom tertialet. Renteinntektene foreslås likevel økt med 4,6 mill. kr. Dette skyldes delvis bedre avkastning på likviditetsplasseringer på 2,5 mill. kr, og inntekter fra utlån på 2,1 mill. kr, hovedsakelig knyttet til Fullriggeren Sørlandet. Disse er gjennomført i 2024, og var ikke med i opprinnelig budsjett.

8.2 Energiverksfondet - langsiktig forvaltning

Avkastning totalporteføljen

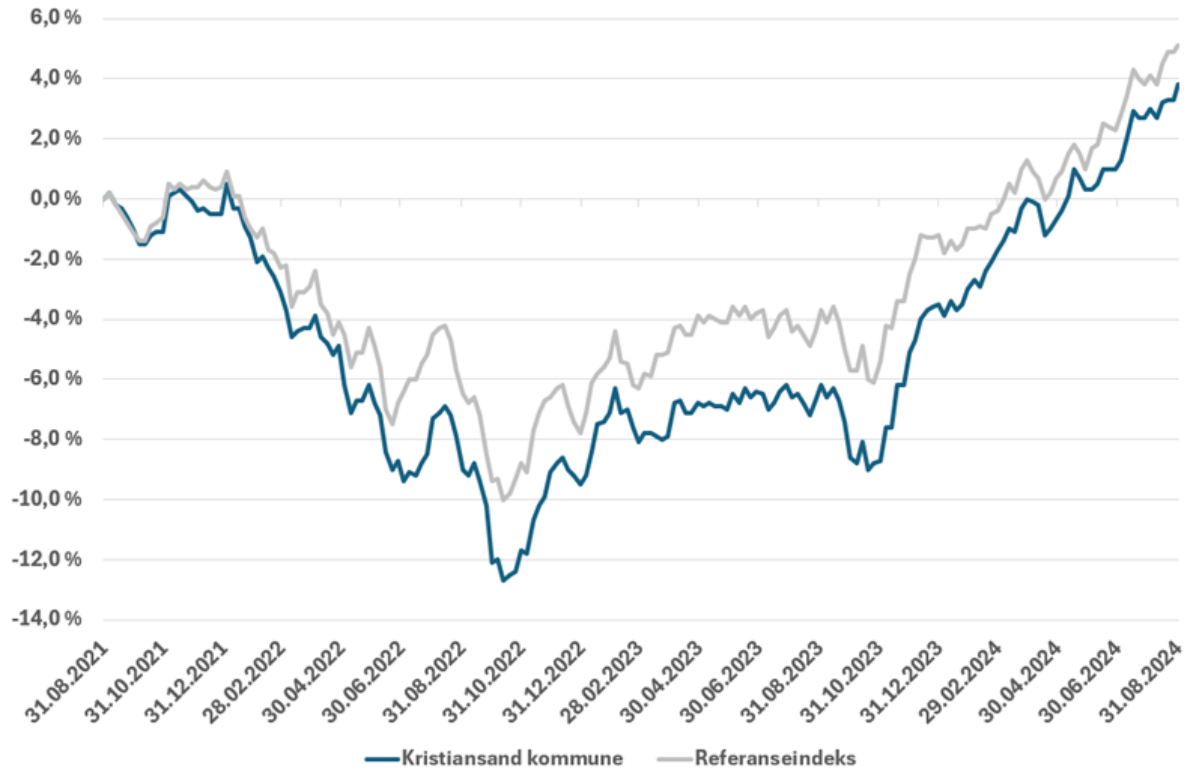
Totalporteføljen har i årets åtte første måneder gitt en avkastning på 7,6 %. I kroner utgjør avkastningen 84,4 mill. kr. Den positive utviklingen i aksjemarkedene fra starten av året har fortsatt i andre tertial, godt hjulpet av fallende lange renter. Rentedelen av porteføljen har også nytt godt av rentefallet i andre tertial, som knyttes til økte forventninger om rentenedsettelse fra sentralbankene. Negativ avkastning i første tertial er snudd til moderat positiv renteavkastning hittil i år.

Avkastningen er 24,4 mill. kr høyere enn årsbudsjettet, som er på 60 mill. kr. Det budsjetterte kronebeløpet tilsvarer en forventet langsiktig årlig avkastning på 5,0 %. Som følge av den gode utviklingen hittil i år, foreslår kommunedirektøren å øke budsjettert avkastning med 20 mill. kr til 80 mill. kr i 2024. I forslag til økonomiplan for 2025-2028 økes langsiktig forventet årlig avkastning til 5,5 %.

Globale aksjer er den aktivaklassen som bidrar mest positivt til avkastningen med 35,0 mill. kr, etterfulgt av globale obligasjoner med 17,9 mill. kr og norske obligasjoner med 11,8 mill. kr. Ingen aktivaklasser bidrar negativt. Se ellers avkastningsoversikten senere i rapporten.

Avkastningen hittil i år på 7,6 % er 1,3 prosentenheter bedre enn referanseindeksen. I perioden fra 01.01.20, med nåværende finansreglement, har porteføljen gitt en årlig avkastning på 4,2 %. Siden oppstart i 2003, er årlig avkastning 4,5 %. Figuren under viser avkastning siste 36 måneder for porteføljen (indeksert).

Indeksert avkastning siste 36 måneder

Markedsverdien ved årets inngang var 1 119,9 mill. kr. Ved utgangen av tertialet er den 1 200,1 mill. kr, som er en økning på 80,2 mill. kr. Netto økning kommer fra positiv avkastning på 84,4 mill. kr og uttak fra porteføljen på 4,2 mill. kr. Ved utgangen av tertialet er markedsverdien 1,1 mill. kr lavere enn verdien av regnskapsfondene samlet sett. Forskjellen i verdi er redusert sammenlignet med årets inngang, som følge av den positive avkastningen. Sammenhengen mellom regnskapsfondene og markedsverdi er nærmere beskrevet i [årsrapporten](#). Aksjeandelen samlet sett er 26,5 % ved utgangen av tertialet. Dette er innenfor avviksrammen på tre prosentenheter fra normalposisjonen på 25 %.

Resultat for aktivklasser og fond

Oppnådd avkastning for de enkelte aktivklasser og fond kommer frem av porteføljeoversikten under. Oversikten viser også allokering, dvs. den interne fordelingen.

Finansforvaltning

	Avkastning hittil i år				Allokering 31.08.24	
	Portefølje	Indeks	Avvik	Mill. kr	Mill. kr	Andel i %
Norske obligasjoner						
Danske Invest Norsk Obl. Inst.	5,1 %	3,4 %	1,7 %	11,8	236,7	19,7 %
Globale obligasjoner a)	3,5 %	2,5 %	1,0 %			44,0 %
BlueBay IG Global Agg.	3,6 %	2,5 %	1,1 %	6,3	176,8	14,7 %
PIMCO Global Bond Fund ESG	2,5 %	2,5 %	0,0 %	4,4	175,7	14,6 %
PIMCO Income Fund	4,3 %	2,3 %	2,0 %	7,2	176,0	14,7 %
Norsk eiendom						
DEAS Eiend.fond Norge I IS/AS	2,4 %	-	-	2,8	117,0	9,8 %
Norske aksjer						
Arctic Norwegian Value Creation	20,3 %	12,1 %	8,2 %	10,1	60,1	5,0 %
Globale aksjer	17,2 %	19,3 %	-2,1 %			17,8 %
Ardevora Global SRI H2N b)	6,4 %	4,6 %	1,8 %	6,8	0,0	0,0 %
Danske Inv. Glob. Index H2N b)	10,8 %	11,3 %	-0,5 %	10,3	106,3	8,9 %
Generation Global	16,0 %	21,7 %	-5,7 %	17,9	106,8	8,9 %
Aksjer fremvoksende markeder						
TT International EM	18,0 %	14,3 %	3,7 %	6,8	44,7	3,7 %
Totalportefølje	7,6 %	6,3 %	1,3 %	84,4	1 200,1	

a) Alle mandater for globale obligasjoner er valutasikret til norske kroner.

b) Ardevora er solgt ut i februar, med umiddelbar reinvestering i indeksfond fra Danske Invest. Avkastning er oppgitt i forhold til resp. salgs- og kjøpstidspunkt. Begge fond er valutasikret til norske kroner.

Norske obligasjoner

Denne aktivklassen består av fondet Danske Invest Norsk Obligasjon Institusjon, som har gitt en avkastning på 5,1 % hittil i år. Dette er 1,7 prosentenheter bedre enn referanseindeksen NORM123D3 fra Nordic Bond Pricing. For kommentar om markedsutviklingen, se neste avsnitt om globale obligasjoner.

Globale obligasjoner

Aktivklassen har gitt en avkastning på 3,5 % så langt i år. Dette er 1,0 prosentenheter bedre enn referanseindeksen, som er en bred global obligasjonsindeks. Negativ avkastning i første tertial er blitt avløst av god avkastning i andre tertial, noe som har gitt moderat avkastning hittil i år. Den gode avkastningen i andre tertial knyttes til økte markedsforventninger til rentenedsettelse fra sentralbankene, som i stor grad har erklært kampen mot inflasjon som vunnet. Dette har gitt fall i lange renter og kursgevinst på obligasjoner med lang rentebinding.

Aktivklassen består av tre fond som i utgangspunktet er likt fordelt i verdi. Som det kommer frem av porteføljeoversikten over, varierer fondenes avkastning hittil i år mellom 2,5 % og 4,3 %. Fondet med

best avkastning er PIMCO Income Fund. Dette fondet har større frihetsgrader enn de øvrige og har generelt et større innslag av kredittrisiko og kortere gjennomsnittlig rentebinding.

Norsk eiendom

Aktivaklassen består av DEAS Eiendomsfond Norge I IS/AS, som er et ubelånt eiendomsfond. Avkastning gis i form av utdeling av leieinntekter fra fondets eiendommer, utbytte, og verdiendringer på eiendommene. Avkastning blir rapportert fra forvalter hvert kvartal. Hittil i år er avkastningen 2,4 %, som i hovedsak kommet fra løpende leieinntekter. Det har vært en flat utvikling i eiendomsverdiene i første halvår. Eiendomsporteføljen har ingen relevant indeks å bli sammenlignet med.

Norske aksjer

Norske aksjer har hittil i år gitt en avkastning på 20,3 %. Dette er en meravkastning på hele 8,2 prosentenheter relativt til referanseindeksen på Oslo Børs, som er fondsindeksen OSEFX. Aktivaklassen består av fondet Arctic Norwegian Value Creation. Denne forvalteren handler aksjer uavhengig av indekssammensetningen, noe som i utgangspunktet kan medføre betydelige avvik mot indeks.

Globale aksjer

Avkastningen for globale aksjer er 17,2 % hittil i år. Dette er 2,1 prosentenheter bak referanseindeksen, som er en mye brukt verdensindeks. Den positive utviklingen i aksjemarkedene fra starten av året har fortsatt i andre tertial, godt hjulpet av fallende lange renter. Mye av verdistigningen i aksjeindeksene hittil i år kommer fra store amerikanske teknologiselskaper.

Det ene fondet av aktivaklassens to fond er Generation Global, som utgjør 50 %. Avkastningen hittil i år for dette fondet er 16,0 %. Fondet er usikret i forhold til valuta, og en kronesvekkelse på omtrent 5 % mot viktige valutaer har bidratt tilsvarende positivt til avkastningen for dette fondet. Generation har et langsiktig perspektiv på selskapene de eier og vil være strukturelt undervektet sektorer som de mener ikke er bærekraftige, som eksempelvis olje- og gasselskaper. Det må derfor forventes at forvalteren i perioder underpresterer i forhold til referanseindeksen. Hittil i år har forvalteren levert en mindreavkastning på 5,7 % i forhold til indeks.

Den andre halvparten av aktivaklassen består inntil videre av Danske Invest Global Index H2NOK. Det globale indeksfondet er valutasikret til norske kroner og gir dermed aktivaklassen som helhet en delvis valutasikring. Indeksfondet har erstattet fond fra Ardevora, som ble solgt ut i februar.

Aksjer fremvoksende markeder

Denne aktivaklassen består av TT International Emerging Markets. Avkastningen hittil i år er 18,0 %, som er en meravkastning på 3,7 prosentenheter sammenlignet med en referanseindeks fra MSCI. Aktivaklassen er usikret i forhold til valuta og kronesvekkelse har bidratt positivt til avkastningen.

8.3 Ansvarlige investeringer og bærekraftsrapportering

Ansvarlige investeringer

I finansreglementet fremgår det at kommunens investeringsstrategi skal ivareta hensynet til sosiale rettigheter, miljø og etiske forretningsprinsipper, i samsvar med UN PRI, som er FNs prinsipper for ansvarlige investeringer. De etiske retningslinjene for Statens pensjonsfond utland (SPU) skal også være retningsgivende for finansforvaltningen. Dette er fulgt opp ved at alle sju eksterne kapitalforvaltere som kommunen benytter ved utgangen av tertialet har signert UN PRI. De er dermed en del av et globalt nettverk som har som mål å forstå hvilke konsekvenser investeringer har på miljø-, samfunns- og styringsrelaterte utfordringer, det vil si ESG (Environmental, Social, Governance). Nettverket støtter medlemmene med å iverksette løsninger på disse utfordringene, og innebærer at kommunens forvaltere blant annet inkluderer ESG-filter i sine investerings- og beslutningsprosesser, og har et aktivt eierskap med fokus på ESG.

Av kommunens investeringer nevnes følgende spesielt: Det globale indeksfondet fra Danske Invest følger ekskluderingslisten til Norges Bank, som benyttes av SPU. PIMCO Global Bond Fund ESG investerer i spesielt bærekraftige obligasjoner, herunder grønne obligasjoner. TT International og BlueBay har også et aktivt og dypt engasjement innen ansvarlige investeringer, hvor bærekraft tillegges vekt ved investeringsbeslutninger. Aksjefondet Generation har en sterk bærekraftsprofil, og ble startet av tidligere visepresident i USA, Al Gore, for å fremme fokuset på ansvarlige investeringer.

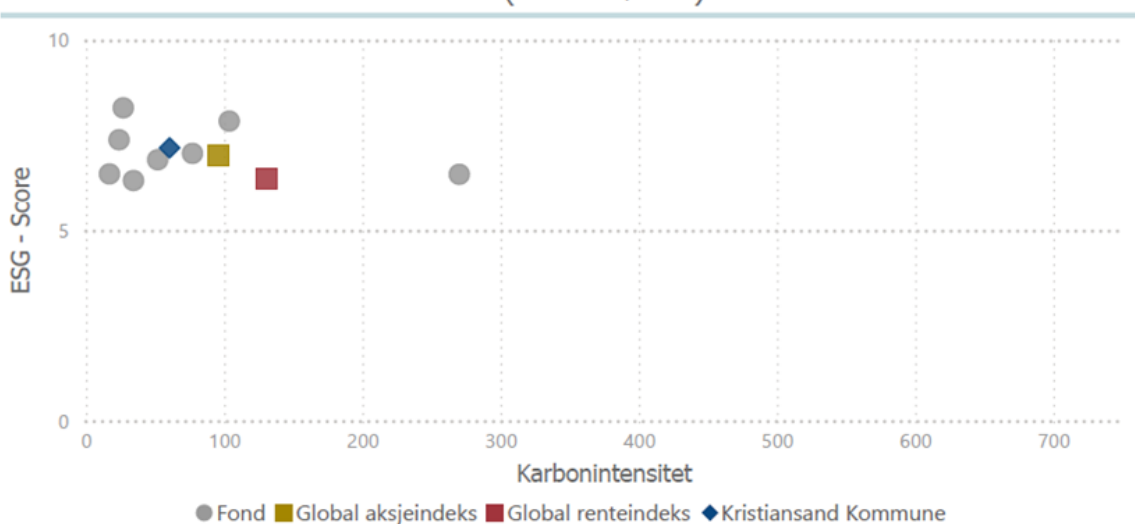
Bærekraftsrapportering (ESG)

Kommunen har avtale med rådgiver Gabler om fast leveranse av bærekraftsrapportering. Dette er et verktøy for innsikt i porteføljens risiko og muligheter innen ESG, porteføljens karbonutslipp, og hvorvidt det er investert i selskaper som er på ekskluderingslisten til Norges Bank (SPU). Rapportene lages tre ganger i året, per 31.03, 30.06 og 31.12, og resultatene omtales i påfølgende tertialrapporter fra Gabler. Jevnlig rapportering vil gjøre det mulig å følge opp ESG i henhold til finansreglementet, og følge utviklingen i ESG-score over tid. I forkant av nye investeringer vil kommunen motta en ESG-fondsrapport som viser det aktuelle fondets ESG-profil.

Bærekraftsrapporten baserer seg på data og metodikk fra MSCI ESG Research. En ESG-karakter fra MSCI er et mål på hvor godt porteføljen er posisjonert med hensyn til langsiktige kilder til risiko og muligheter tilknyttet miljø (E), sosiale forhold (S) og selskapsstyring (G). Porteføljens bærekraft blir vurdert på en skala fra 0 til 10, hvor 10 er best, og porteføljen får en ESG-score.

Figuren under viser status for porteføljen på aktuelt rapporteringstidspunkt 30.06. Både ESG-score og karbonintensitet er inkludert i figuren. Totalporteføljen er vist med en liten blå firkant. En representativ aksjeindeks og en representativ renteindeks er vist med to større firkanter, og kommunens åtte aksje- og obligasjonsfond er vist som prikker. Kommunens eiendomsfond fra DEAS inngår ikke i datagrunnlaget.

ESG-SCORE x KARBONINTENSITET (PORTEFØLJE)

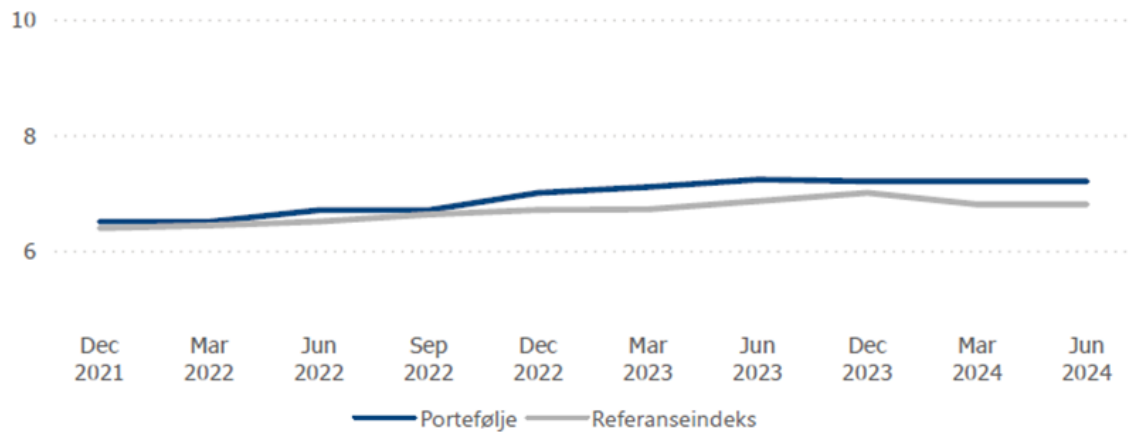

Per 30.06 er totalporteføljens ESG-score 7,2. Til sammenligning har en representativ aksjeindeks en ESG-score på 7,0, mens en representativ renteindeks har ESG-score 6,4. Kommunens portefølje har dermed høyere score enn hver av indeksene.

Porteføljens gjennomsnittlige vektete karbonintensitet (utslipp relativt til omsetning) er på 61 tonn CO₂-ekvivalenter per millioner dollar i omsetning per 30.06. Dette er lavere enn en representativ aksjeindeks (96) og renteindeks (131), noe som er positivt.

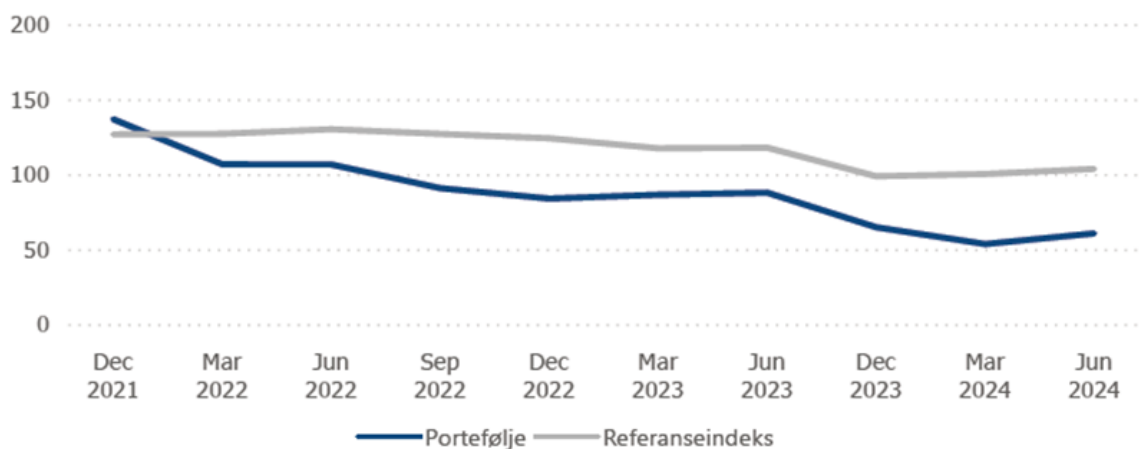
I figuren under er utviklingen for porteføljens ESG-score vist over tid. Som det kommer frem, er første analysetidspunkt per utgangen av 2021. Figuren viser en stigende trend i perioden, som er positivt for porteføljen.

ESG-RATING (TREND)

I figuren under vises trenden for karbonintensitet. Trenden er positiv for porteføljen ved at karbonintensiteten er fallende i perioden.

KARBONINTENSITET (TREND)

Det er rapportert syv brudd på ekskluderingslisten til Norges Bank (SPU) per 30.06, hvorav tre nye siden forrige rapportering. Bruddene utgjør til sammen 0,19 % av porteføljen. Det er få globale forvaltere som følger Norges Banks ekskluderingsliste, som er retningsgivende for kommunens forvaltning. Ved bruk av globale forvaltere vil det være forventet at de til tider vil ha eksponering i selskaper som er på

ekskluderingslisten. Dette gjelder også forvaltere som er langt fremme når det gjelder ansvarlige investeringer og bærekraft. Det er derfor behov for å gjøre vurderinger av det enkelte selskap, som er i brudd med ekskluderingslisten, opp mot kommunens retningslinjer for ansvarlige investeringer. Tiltak kan være dialog, overvåking eller beslutning om å selge fondene ut av porteføljen.

Alle de tre nye bruddene siden forrige rapportering er i et fond hvor Gabler har endret sin anbefaling til å selge seg ut av fondet. Dette gjelder også et tidligere brudd. Disse fire bruddene følges derfor ikke videre opp. Av de resterende tre bruddene på ekskluderingslisten er to drøftet i tidligere statusmøter med Gabler. Begge er konkludert å være akseptable i forhold til kommunens etiske retningslinjer for finansforvaltningen. Det tredje bruddet vil følges videre opp gjennom Gablers dialog med forvalter.

9 Flyktningssituasjonen ifm. krigen i Ukraina

Kristiansand kommune har vedtatt anmodning om 595 bosettinger i 2024, hvorav 16 er forbeholdt enslige mindreårige i alder 0-18 år i kommunens egne omsorgsboliger. Kommunen har i tillegg 460 aktive plasser på asylmottak i 2024.

309 personer er bosatt i kommunen pr 2. tertial. Under vises aldersfordelingen av nybosatte flyktninger pr år fra 2020 til 2. tertial 2024:

Prosentvis aldersfordeling pr år	2020	2021	2022	2023	2T2024	1T2024	Endring
0-5 år Barnehage	5,3 %	11,9 %	7,7 %	6,3 %	6,5 %	7,3 %	
6-15 år Grunnskolealder	21,1 %	19,4 %	22,7 %	14,4 %	13,3 %	15,1 %	
16-17 år Videregående	3,9 %	6,0 %	4,6 %	3,7 %	5,8 %	3,9 %	
18-59 år	68,4 %	62,7 %	55,8 %	64,0 %	66,7 %	65,4 %	
60 år +	0,0 %	0,0 %	9,1 %	11,6 %	7,8 %	8,4 %	

De ulike tjenesteområdene samarbeider kontinuerlig for felles mål og koordinering av arbeid inn mot målgruppen.

Inntekt fra integreringstilskudd oppjusteres med 5,5 mill. kr i 2. tertial. Oppjusteringen gjelder et engangsbeløp, og er ikke en økning av forventet bosetting på 500 personer, som ble gjennomført i 1. tertial 2024.

Kommunedirektøren foreslår å overføre 19,8 mill. kr til Helse og mestring for å håndtere rapporterte merkostnader, særskilt innen sosialhjelp, i 2024. Disse finansieres av merinntekter på 5,5 mill. kr og 14,3 mill. kr av fond integreringstilskudd.

Tiltak	Beløp
Helse og mestring, Livsmestring	400
Helse og mestring, Helsefremming og inkludering	3 400
Helse og mestring, Hjemmetjenester og rehabilitering	1 850
Helse og mestring, NAV	16 000
Sum fordelt	19 800
Merinntekter	-5 500
Merinntekter integreringstilskudd	-14 300
Sum	0

Konkrete tiltak er beskrevet under hver område.

Utviklingen av situasjonen i Ukraina er fortsatt usikker, og kommunen forholder seg til statlige prognoser for ankomst av flyktninger. Kommunedirektøren vil komme tilbake til oppdaterte bosettingstall i årsrapporten.

Bruk av fond til integrering

I opprinnelig budsjett for 2024 var det satt av 45,3 mill. kr til økte kostnader til flyktninger. Disse ble i 1. tertialrapport 2024 satt av på eget fond. I tillegg ble restt av merinntekter på 14,3 mill. kr satt av på dette fondet. Kommunedirektøren foreslår i 2. tertial at disse midlene benyttes likevel, og fondet belastes tilsvarende.

10 Internkontroll, avvik og tilsyn

Kristiansand kommune har en målsetning om å ha en målrettet og risikobasert internkontroll som sikrer at lover og krav blir fulgt samt læring og forbedring i tjenestene. Systematisk arbeid med avvik og uønskede hendelser, meldekultur, samt risikostyring har derfor høy oppmerksomhet i organisasjonen. Status for hvordan kommunen jobber med å ivareta denne målsetningen blir redegjort for i årsrapporten.

Kommunedirektøren ønsker å informere om følgende forbedringsarbeid innenfor Helse og mestring:

Tilsyn avlastningstjenester

Statsforvalteren i Agder har 29.08.24 varslet kommunen om opprettelse av tilsyn med avlastningstjenestene til barn med funksjonsnedsettelse. Sentrale vurderingstema i tilsynet er om kommunens avlastningstjenester til barn med funksjonsnedsettelse og deres familier har en forsvarlig kapasitet og kvalitet som samsvarer med behovet som finnes i kommunen. Videre er det et vurderingstema hvordan kommunen håndterer utfordringene dersom det ikke på tidspunktet er mulig å finne tjenesten som man har vedtak på og om kommunen har alternative tjenester å tilby.

Kommunen har fått frist til 10.10.2024 med å gi tilbakemelding til statsforvalteren som på bakgrunn av dette vil vurdere hvorvidt tjenestene samsvarer med krav til tjenestene. Resultat av tilsynet vil bli presentert for Helseutvalget når det foreligger.

11 Klimatiltak

Kommunens klimatiltak er synliggjort i klimabudsjettet i økonomiplan 2024-2027. Tiltakene er knyttet til utslipp i egen virksomhet, kommunen som eier (AKT, Kristiansand havn, Avfall Sør), tiltak rettet mot mer klimavennlig transport og ulike tilskuddsordninger for samfunnet. Tiltakene i egen organisasjon er rettet mot matsvinn, marin forsøpling, klimavennlig transport og reiser, klima og miljøkrav til bygge- og anleggsprosjekter og innkjøp. Rapportering på status av klimatiltak for inneværende år gjøres i årsrapporten for 2024.

et investeringsprosjekt som utgiftene føres på.

Tall i 1000 kr		+økning/-reduksjon	-økning/+reduksjon
Prosjekt	Prosjektnavn	Utgift	Inntekt
4110009	Aktivitetsbasert arbeidsplasser Rådhuskvarteret	3 500	
SUM		3 500	

12 Investeringer

Sammendrag

Det er lagt vekt på avvik, dvs. overskridelser eller besparelser knyttet til de enkelte prosjekter. I tråd med tidligere praksis fremmes også enkelte nye investeringsprosjekter og omdisponeringer i tertialrapporten.

Det er budsjettet med investeringsutgifter på ca. 1 213,2 mill. kr i 2024 inkludert etterslep fra tidligere år, men ekskludert startlån. Ved utgangen av august er det investert for ca. 765,2 mill. kr mot 809,2 mill. kr i periodisert budsjett.

Totalt sett reduseres bevilgningene til ordinære investeringsprosjekter i 2. tertial 2024 med 9,2 mill. kr. Låneopptak kan reduseres med totalt 60,6 mill. kr, dette skyldes i hovedsak økt salg av eiendom og forsinket framdrift på større eiendomsprosjekter som skyves til senere år, samt bruk av kapitalfondet (ubundet investeringsfond) på ca. 8,6 mill. kr.

Overføring fra drift til investering økes med kr 5,6 mill. kr.

Agder Kommunerevisjon har gjennomgått fire av sluttregnskapene i område 5 By og stedsutvikling. Rapportene er omtalt under By og stedsutvikling.

Det gjelder disse prosjektene:

- Gamle Rådhus rehabilitering
- Kringsjø skole og idrettshall
- Strømme sonekontor og dagsenter
- Strømmehaven

Bakgrunn for saken

Hovedutvalgene er pålagt tertialvis rapportering til bystyret og denne saken tar utgangspunkt i tertialrapportene fra de respektive områder til sine hovedutvalg. Forhold som må videre til bystyret er innarbeidet i denne saken. For å begrense omfanget er det forutsatt at generell rapportering om investeringsprosjektenes fremdrift, gjøres i hovedutvalgene.

Det er lagt vekt på avvik, dvs. overskridelser eller besparelser knyttet til de enkelte prosjekter. I tråd med tidligere praksis fremmes også enkelte nye prosjekter og omdisponeringer i tertialrapporten. I tekstdelen kan prosjekter være omtalt i hele 1000 kr, men detaljerte budsjettendringer kan bli gjort i hele kroner for rent budsjett-teknisk å kunne avslutte prosjekter i balanse.

Det er denne gangen også lagt med status/prognoser for fremdriften av investeringsprosjektene for områdene Oppvekst, Helse og mestring og By- og stedsutvikling.

Oppsummering	Beløp i tusen kr
Reduserte bevilgninger	-9 181
Økt utlån Startlån	5 000
Sum	-4 181
Økte tilskudd og salgssinntekter	-39 878
Netto bruk av investeringsfond	-666
Overført fra drift	-5 571
Netto bruk av kapitalfond	-8 602
Redusert momskompensasjon	3 163
Endret låneopptak (redusert)	60 646
Økte mottatte avdrag Startlån	-5 000
Sum	4 181

Investeringer

Organisasjon

Budsjettendringer

Aktivitetsbasert arbeidsplasser Rådhuskvartalet

Bystyret har vedtatt et pilotprosjekt med aktivitetsbasert arbeidsplasser i Rådhuskvartalet. Det ble bevilget 3,5 mill. kr til ombygging og anskaffelse av utstyr og inventar mv. Bevilgningen finansieres med 2,8 mill. kr fra kapitalfondet og 700 000 kr i merverdiavgiftskompensasjon. Det er opprettet et investeringsprosjekt som utgiftene føres på.

Tall i 1000 kr		+økning/-reduksjon	-økning/+reduksjon
Prosjekt	Prosjektnavn	Utgift	Inntekt
4110009	Aktivitetsbasert arbeidsplasser Rådhuskvartalet	3 500	
SUM		3 500	

Samhandling og innovasjon

Investeringsprosjektene til Samhandling og innovasjon pr 2. tertial 2024 vises i tabellen nedenfor:

Tall i 1000 kr						
Prosjekt nr.	Prosjekt navn	Totalt regnskap	Totalt budsjett	Budsjettavvik	Total ramme	Forventet avvik prosjektslutt
1810000	Hovedprosjekt digitalisering	138	1 626	1 488	-	-
1810110	Digitale innbyggertjenester	13 613	13 213	-400	-	-
1810115	Den digitale arbeidsplass. Teams	2 782	3 080	298	3 080	-
4134000	Digitalisering	7 062	9 646	2 584	-	-
Sum		23 593	27 564	3 971	3 080	-

Hovedprosjekt digitalisering (1810000)

Dette er hovedprosjekt og buffer for kommunesammenslåingens digitaliseringsportefølje og består igjen av flere prosjekter hvor prosjekteierskapet er fordelt på forskjellige direktørområder.

Kommunedirektørens ledergruppe (KDL) fungerer som porteføljestyre. I tråd med vedtak i porteføljestyret 23.09.24 foreslås nå prosjektet avsluttet og restmidler overføres til prosjekt 4134000 Digitalisering.

Digitale innbyggertjenester (1810110)

Digital tjenesteplattform med selvbetjeningsløsninger for innbyggere, frivilligheten og næringslivet, kjent som «Min side». Prosjektet ble vedtatt overført til drift og investeringsprosjektet ble avsluttet i 1. tertial 2024. Ved en inkurie ble det i reguleringene etter 1.tertial lagt til en ekstra budsjettregulering på 400 000 kr på prosjektet. Dette foreslås rettet med en teknisk korreksjon utenfor området nå i 2. tertial.

Prosjekt 1810115 Den digitale arbeidsplassen

Prosjektet har innført Microsoft Teams i Kristiansand kommune. Samhandlings-plattformen Teams er allerede tatt i bruk av mange til videomøter, chat og team for gruppe- og prosjektarbeid. Sluttrapport er levert og prosjektet foreslås avsluttet og balanseres mot prosjekt 4134000 Digitalisering. Dette i tråd med vedtak i porteføljestyret 23.09.24.

Prosjekt 4134000 Digitalisering

Investeringsmidler til tverrgående digitaliseringsprosjekter er budsjettet her. Videre fordeling av disse midlene skjer gjennom søknader der hvert prosjekt finansieres og skilles ut som selvstendige

Investeringer

investeringsprosjekter gjennom porteføljestyring – i tråd med porteføljestyrets beslutning. Midler fra avsluttete prosjekter 1810000, 1810115 og 4134004 føres her.

I samsvar med økonomiplan 2024 overføres 1 mill. kr til prosjekt Digital helseoppfølging hos Helse og mestring nå i 2. tertial 2024, for utgifter i prosjektet i 2025.

Avslutning av investeringsprosjekter

Som nevnt over foreslås det å avslutte følgende prosjekt:

- 1810000 Hovedprosjekt digitalisering. Restmidler på 1,488 mill. kr overføres til prosjekt 4134000 Digitalisering.
- 1810115 Den Digitale arbeidsplassen. Restmidler på 298 484 kr overføres til prosjekt 4134000 Digitalisering.

Endringer investeringsprosjekter

Basert på ovennevnte forklaringer foreslår Samhandling og innovasjon følgende budsjettjusteringer i investeringsregnskapet i 2. tertial 2024:

Tall i 1000 kr		+økning/-reduksjon	-økning/+reduksjon
Prosjekt	Prosjektnavn	Utgift	Inntekt
4134000	Digitalisering - til prosjekt Digital helseoppfølging hos Helse og mestring	-1 000	
1810000	Hovedprosjekt digitalisering avsluttes	-1 488	
4134000	Hovedprosjekt digitalisering avsluttes, midler overføres prosjekt Digitalisering	1 488	
1810115	Den Digitale arbeidsplassen avsluttes	-298	
4134000	Den digitale arbeidsplassen avsluttes, midler overføres prosjekt Digitalisering	298	
SUM		-1 000	

Teknisk korrigering fra 1. tertial

Som forklart over på prosjekt Den digitale arbeidsplassen, korrigeres det her en teknisk feil fra 1. tertial slik at prosjektet kan avsluttes i balanse.

Tall i 1000 kr		+økning/-reduksjon	-økning/+reduksjon
Prosjekt	Prosjektnavn	Utgift	Inntekt
1810110	Digitale innbyggertjenester, teknisk justering	400	
SUM		400	

Oppvekst

Prognose prosjekter

Prosjekt 4200002 Investeringer Oppvekst

Prosjektet brukes til mindre investeringer i Oppvekst der det ikke er hensiktsmessig å ha egne prosjekter. Prosjektet ble sist tilført nye midler i 1. tertial 2024.

Prosjekt 4230001 Digitalisering – DigiBarnevern gjennomføring

Prosjektet med å utvikle og skaffe nytt fagsystem for barnevernet nærmer seg en avslutning. Prosjektet besto av de tre fasene utvikling, anskaffelse og innføring. Kristiansand kommune var en av landets første kommuner som tok i bruk fagsystemet Modulus i 2023. I nasjonalt og lokalt prosjektarbeid har det påløpt kostnader som har ført til et merforbruk på 3,4 mill. kr pr 2. tertial 2024, utover allerede tilførte

Investeringer

investeringsmidler fra 2. tertial 2023. Det vil påløpe noen merkostnader de neste månedene og en forventer et negativt avvik på 4,2 mill. kr ved prosjektets slutt. Hovedårsaken til merforbruket skyldes at det var budsjettert penger til utviklingsarbeidet, mens anskaffelse og innføring skulle dekkes av disposisjonsfond. Det forventes at prosjektet kan avsluttes 1. tertial 2025 og dekkes ved bruk av disposisjonsfond.

Prosjekt 42120001 IKT til undervisning/digitalisering

Prosjektet har løpende bevilgning og brukes til å opprettholde 1:1 dekning av digitalt utstyr i skolen. Midlene budsjetteres ut på den enkelte enhet og forbrukes i henhold til den enkelte skoles plan for utskiftning. Det vil derfor være betydelige periodiseringsavvik mellom det enkelte år. Levetiden på utstyret er ca. 4 år.

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Totalt	Totalt	Forventet	Total ramme	Forventet avvik prosjekt-slutt
		regnskap 31.08.24	budsjett pr. 2024	budsjett-avvik pr. 31.12.24		
4200002	Investeringer Oppvekst	-1 909	0	1 000	0	0
4230001	Digitalisering - DigiBarnevern gjennomføring	8 260	4 871	-4 200	4 871	-4 200
4210000	Utendørsarbeider ved skolene	27 479	28 995	1 000	Løpende bevilgning	Plan for bruk av midlene foreligger
4210001	IKT til undervisning/digitalisering	129 128	139 353	4 000	Løpende bevilgning	Plan for bruk av midlene foreligger
4210002	Strakstiltak i skolen	25 718	26 430	0	Løpende bevilgning	Plan for bruk av midlene foreligger
4210003	Tunballen kunstgressbane	36	1 114	1 000	1 114	Plan for bruk av midlene foreligger
4210005	Lydanlegg Torridal skole	-20	0	0	0	Resterende midler brukes høsten 2024
4210006	Inventar til skolene	4 053	5 000	0	5 000	Plan for bruk av midlene foreligger
4210011	Hellemyr skole, oppmerking av leke- og spillefelt i skolegården	37	100	0	100	Arbeidene pågår
4210012	Tilrettelegging Hellemyr kompetanseavdeling	881	2 000	500	2 000	Arbeidene pågår
4210013	Dvergsnes skole, Valsvigeien ombygging	854	4 800	3 946	4 800	Arbeidene pågår
	Sum	197 223	215 663	7 246	20 885	

Budsjettendringer

Prosjekt 4210014 Dvergsnes skoleenhet, Valsvikveien utomhus

Som følge av økt antall barn med større funksjonsnedsettelse, særlig innen autismespekteret, har de eksisterende kompetanseavdelingene lite ledig kapasitet.

For å kunne gi tilbud til elever som etter sakkyndig vurdering burde vært tatt inn på kompetanseavdeling må kapasiteten på tilbudet utvides. I samråd med aktuelle interessenter legges tilbudet til Dvergsnes skoleenhet, Valsvigeien skole.

Saken ble behandlet i 1. tertial 2024 og det ble da lagt inn en bevilgning på 4,8 mill. kr til ombyggingstiltak og tiltak på uteområdene. Vurderingen i 1. tertial var basert på en grov kalkyle ut fra at tiltaket hadde hastverk. Tiltakene på uteområdet ble gjennomført i sommer og er ferdigstilt. Når det

Investeringer

gjelder ombygging innendørs ble det utarbeidet et anbudsgrunnlag og gjennomført konkurranse for en totalentreprise. Det kom kun inn et tilbud, som måtte avvises av formelle årsaker. Tilbudssummen var i tillegg vurdert å være uforholdsmessig høy. Kvalitetssikring av anbudsgrunnlaget og indikasjoner fra den gjennomførte anbudskonkurransen gjør at prosjektrammen totalt må økes med 3 mill. kr til 7,8 mill. kr, og dette beløpet anbefales tilført i forbindelse med 2. tertialrapport.

Midler relatert til innvendig ombygging anbefales overført fra Oppvekst Skole til Eiendom i forbindelse med 2. tertialrapport. Oppvekst Skole vil på sin side håndtere alt som relaterer seg til det utvendige arbeidet, inkludert håndtering av spillemidler.

Følgende prosjekter er berørt av ovennevnte endringer:

Prosjekt (Skole) - 4210013 Dvergsnes skole, Valsvigveien ombygging

Prosjekt (Skole) - 4210014 Dvergsnes skole, Valsvigveien utomhus

Prosjekt (Skole) - 4211062 Dvergsnes skole, Valsvigveien uteområde (spillemiddelprosjekt)

Prosjekt (Eiendom) - 9115010 Dvergsnes skole, Valsvigveien ombygging

- Fra tidligere bevilget 4,80 mill. kr på prosjekt 4210013 reguleres 3,55 mill. kr til prosjekt 9115010 og 1,25 mill. kr til prosjekt 4210014. Med disse reguleringene nulles prosjekt 4210013.
- Prosjekt 9115010 foreslås økt opp med en bevilgning fra bykassa på totalt 3 mill. kr i 2. tertialrapport 2024. Prosjekt 9115010 har med dette en ramme på totalt 6,55 mill. kr til ombygging inne på skolen
- Fra prosjekt 4210014 reguleres 131 000 kr til spillemiddelprosjekt 4211062 for finansiering av egenandel spillemidler
- Allerede bokførte utgifter på prosjekt 4210013 omposteres til prosjekt 9115010
- Allerede bokførte utgifter knyttet til arbeider utomhus på spillemiddelprosjekt 4211062 omposteres til prosjekt 4210014

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	+økning/ -reduksjon
4210013	Dvergsnes skole, Valsvigveien ombygging	-3 550
4210013	Dvergsnes skole, Valsvigveien ombygging	-1 250
4210014	Dvergsnes skole, Valsvigveien utomhus	1 250
4210014	Dvergsnes skole, Valsvigveien utomhus	-131
4211062	Dvergsnes skole, Valsvigveien uteområde	131
SUM		-3 550

Nye prosjekter

Prosjekt 4220022 Opprustning brakker Havlimyra barnehage

Prosjektet gjelder opprustning av brakkeene i Havlimyra barnehage slik at de blir bedre egnet til barnehagedrift. Barnetallet i området er på vei nedover og behovet for barnehageplasser blir etter hvert noe mindre enn i dag. Det er derfor vurdert at løsningen med brakkeene vil være tilstrekkelig med tanke på areal de nærmeste fem årene i påvente av en permanent utvidelse av barnehagen. Arbeidet som planlegges er blant annet støydemping, legge teppe på gulv, maling og solskjerming. Kostnaden er beregnet til 700 000 kr.

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Totalt regnskap	Total ramme	Avvik
4220022	Opprustning brakker Havlimyra barnehage		700	
	Sum		700	

Forskuttering av spillemidler

Prosjekt 4211062 Valsvigeveien skole, anlegg for bevegelse

Budsjettet kostnad for anlegget er 262 000 kr, mens spillemiddelandelen utgjør 131 000 kr. Resterende finansieres av kommunale investeringsmidler. Kommunedirektøren foreslår at spillemidler forskutteres på prosjekt 4211062 med 131 000 kr.

Prosjekter som avsluttes

Skole

Prosjekt 4210007 Finsland skole opprusting og prosjekt 4210008 Inventar Finsland skole

Prosjektene er ferdige, må ses i sammenheng og avsluttes. Prosjekt 4210007 har et avvik på -203 855 kr, mens prosjekt 4210008 har et avvik på 132 898 kr. Netto avvik utgjør -70 957 kr som finansieres ved omgjøring av sentrale driftsmidler til investering.

Prosjekt 4210010 Lovisenlund skole fysisk tilrettelegging

Prosjektet er ferdig og kan avsluttes. Avviket i forhold til budsjett er på -314 443 kr. Avviket finansieres fra sentralt investeringsprosjekt 4210002 Strakstiltak i skolen.

Prosjekt 4210009 Skolekjøkken Oddemarka skole

Nytt skolekjøkken på Oddemarka skole er ferdig. I 1. tertialrapport 2024 ble disposisjonsfondet til Oddemarka skole tilført midler tilsvarende mindreforbruket på 679 000 kr fra bykassa. For å avslutte prosjektet endelig tilbakeføres 679 000 kr bykassa.

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Totalt regnskap	Total ramme	Avvik*
4210007	Finsland skole opprusting	204	0	-204
4210008	Inventar Finsland skole	867	1 000	133
4210010	Lovisenlund skole fysisk tilrettelegging	2 314	2 000	-314
4210009	Skolekjøkken Oddemarka skole	-679	0	679
	Sum	2 706	3 000	294

*Negative tall i avvikskolonnen betyr merforbruk

Helse og mestring

Prognose prosjekter

Helse og mestring tilføres investeringsmidler årlig for å kunne ivareta behov for nye investering som oppstår gjennom året. Dette kan være oppgraderinger eller innkjøp av ulik karakter. Plan for bruk av disse midlene foreligger, og vil bli vurdert når nye behov oppstår.

Prosjekt 4300109 Innkjøp nettbrett i Helse og mestring

Det gjenstår fremdeles behov for nye nettbrett hos avdelingene i Helse og mestring. Helse og mestring vil komme tilbake med et forslag til omprioritering av midler til å dekke forventet merkostnad på prosjektet.

Investeringer

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Totalt regnskap pr. 31.08.24	Totalt budsjett pr. 31.08.24	Budsjettavvik pr. 31.08.24	Total ramme, inkl. endringer	Forventet avvik ved prosjektslutt
4300000	Helse og mestring investeringsfond	5 026	7 081	2 055	Løpende bevilgning	Plan for bruk av midlene foreligger
4300002	IT-investeringer i Helse og mestring	9 870	19 891	10 021	Løpende bevilgning	Plan for bruk av midlene foreligger
4300091	Inventar og vedlikehold Kjøkkenservice	2 122	2 480	358	Løpende bevilgning	Plan for bruk av midlene foreligger
4300118	Tilleggsteknologi – varslings	3 849	6 500	2651	Løpende bevilgning	Plan for bruk av midlene foreligger
4300148	Mobiltelefoner sykesignalanlegg	481	850	369	Løpende bevilgning	Plan for bruk av midlene foreligger
4300147	Digitale trygghetsalarmer	10 011	10 974	964	Løpende bevilgning	Plan for bruk av midlene foreligger
4300112	Varslingsanlegg (sykehjem og boliger)	12 425	15 248	2 823	15 248	0
4300224	HM Bispegra 54 – byggendringer 2023	2 495	8 160	5 665	8 160	0
4300225	Kristiansand legevakt – digitale tavler 2023	0	440	440	1140	0
4300229	HR Dagsenter demens oppgradering	0	3 261	3 261	3 261	0
4300222	HM Arbeidsplanlegging- og ressursstyringssystem	852	1 300	448	1 300	0
4300237	NFR Helsehjelpiloten 2024-2026	116	20 000	19 884	20 518	0
4300109	Innkjøp nettbrett i Helse og mestring	6 138	5 058	-1 080	5 058	-2 500
Sum		53 385	101 243	47 859	53 985	-2 500

Nye prosjekter

Prosjekt 4300241 Kjøp av bolig til enslige mindreårige flyktninger

Kommunen har kjøpt inn en ny omsorgsbolig til avdeling for enslig mindreårige. Kjøpet dekkes av økte tilskuddsmidler fra staten. Prosjektet avsluttes også i 2. tertial, da kjøpet er gjennomført.

Prosjekt 4300242 HM HP-Ehelse teknologi/integrasjon og KI

Prosjektet tilføres 330 000 kr fra driftsprosjektet Handlingsplan for e-helse til teknologi, integrasjon og kunstig intelligens

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Totalt regnskap	Total ramme	Avvik
4300241	Kjøp av bolig enslige mindreårige flyktninger		4 105	
4300242	HM EP-Ehelse teknologi/integrasjon og KI		330	
	Sum		4 435	

Budsjettendringer

Prosjekt 4300000 Helse og mestring investeringsfond

Midler benyttes til å kompensere merforbruk på prosjekt 4300216.

Investeringer

Prosjekt 4300216 HM Legevaktsentral Valhalla investering 2022

Prosjektet er ferdigstilt med et merforbruk som kompenseres fra prosjekt 4300000.

Prosjekt 4300002 IT-investeringer Helse og mestring

Midler omprioriteres til prosjekt 4300147 for å sikre gjennomføring av innkjøp av digitale trygghetsalarmer til brukere i Helse og mestring.

Prosjekt 4300147 Digitale Trygghetsalarmer

Midler omprioriteres fra prosjekt 4300002 for å sikre gjennomføring av innkjøp av digitale trygghetsalarmer til brukere i Helse og mestring.

Prosjekt 4300221 HM Digital helseoppfølging og veiledning 2022

Prosjektet tilføres 1 mill. kr i 2. tertial fra Digitalisering.

Prosjekt 4300203 Utskifting av lokalt journalsystem

Prosjektet tilføres midler fra driftsbudsjett (Handlingsplan for e-helse) til investering for å øke kapasitet til anskaffelse elektronisk pasientjournal (EPJ).

Prosjekt 4300230 Investering av kommunalt eide boliger til flyktninger 2024

Kommunen har kjøpt inn en ny omsorgsbolig til avdeling for enslig mindreårige. Iverksettelse av bolig til drift til formål dekkes av økte tilskuddsmidler fra staten.

Prosjekt 4300237 NFR Helsehjelpiloten 2024-2026

Prosjektet tilføres midler fra driftsbudsjettet for å håndtere egenfinansiering, som utgjør 518 000 kr i 2024.

Prosjekt 4300225 Kristiansand legevakt – digitale tavler 2023

Prosjektet tilføres midler fra driftsbudsjettet for å sikre gjennomføring av innkjøp og integrasjon av digitale tavler.

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	+økning/-reduksjon
4300000	Helse og mestring investeringsfond	-148
4300216	HM legevaktsentral Valhalla investering 2022	148
4300002	IT-investering Helse og mestring	-1 500
4300147	Digitale trygghetsalarmer	1 500
4300221	HM Digital helseoppfølging og veiledning 2022	1 000
4300203	Utskifting av lokalt journalsystem	1 630
4300230	Investering av kommunalt eide boliger – Strømsdalen 2024	1 899
4300237	NFR Helsehjelpiloten 2024-2026	518
4300225	Kristiansand legevakt – digitale tavler 2023	700
	Sum	5 747

Prosjekter som avsluttes

Prosjekt 4300216 HM Legevaktsentral Valhalla investering 2022

Ombygging i forbindelse med flytting av legevaktsentralen. Prosjektet er ferdigstilt med merforbruk på 148 000 kr. Merforbruket kompenseres fra HM investeringsfond.

Prosjekt 4300241 Kjøp av bolig til enslige mindreårige flyktninger

Kommunen har kjøpt inn en ny omsorgsbolig til avdeling for enslige mindreårige. Kjøpet dekkes av økte tilskuddsmidler fra staten. Prosjektet avsluttes også i 2. tertial, da kjøpet er gjennomført.

Investeringer

Prosjekt 4134006 Assistert selvhjelp

Prosjektavvik ble nullstilt i 1.tertial 2024, og prosjektet er ferdigstilt og avsluttes.

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Totalt regnskap	Total ramme	Avvik
4300216	HM Legevaktsentral Valhalla investering 2022	911	763	-148
4300241	Kjøp av bolig til enslige mindreårige flyktninger	4 105	4 105	0
4134006	Assistert selvhjelp	347	347	0
Sum		5 363	5 215	-148

Kultur og innbyggerdialog

Status - kunstgressprosjekter

Kunstgressprosjektene har de siste årene fått store kostnadsøkninger på grunn av omfattende grunnarbeider, eksterne hensyn og betydelige prisøkninger. Samlet sett forventes det overskridelser for pågående prosjekter. Det vil få betydning for fremdriften for planlagte kunstgressprosjekter.

Økte inntekter fra spillemidler til investeringsprosjekter på Idrett og fysisk aktivitet

Kommunalsjefområdet Idrett og fysisk aktivitet vil i sine spillemiddelsøknader til fylkeskommunen få utløst økte inntekter til kommunen på totalt 9,1 mill. kr i 2024 og 10,1 mill. kr i 2025. Dette skyldes tidligere lave inntektsanslag, bedre prosjekter og raskere utbetalinger enn tidligere.

Kommunedirektøren vil komme tilbake i økonomiplanen for 2025-2028 om en andel av økte spillemidler kan tilføres pågående og nye kunstgressprosjekter.

Tall i 1000 kr

Prosjekt nr.	Prosjekt	Regnskap pr 31.08.24	Budsjett	Budsjettavvik pr. 31.08.24
4400000	Kommunal kunst-investering	-703	965	1 668
4400004	Kommunal kunst-Kulturskolen	882	1 000	118
4400005	Kommunal kunst-Tangvall skolesenter	1 144	1 500	356
4400008	Lagmannsholmen kunstlab- forprosjekt	418	200	-218
4400010	Lokal kommunal kunst-Wilds Minne skole	0	400	400
4400011	Lokal kommunal kunst-Vågsbygd skole	75	200	125
4409000	Kirken Den Norske (eksl.mva)	18 300	18 300	0
4409002	ENØK kirkebygg tilskudd ENOVA	-876	-1 000	-124
4409005	Egenkapitaltilskudd	2 650	2 650	0
4409010	Randesund kirkegård-utvidelse	32 305	32 305	0
4409011	Tveit kirkegård - utvidelse	11 200	11 200	0
4412000	Utvikling av kulturarenaer	1 023	1 000	-23
4412003	Oppgradering Presteboligen SGP	17	0	-17
4414000	Kunstgressbaner, hovedprosjekt	-12 795	-6 344	6 451
4414006	Rehab kunstgress Kristiansand stadion 11'er og treningsfelt	6 914	2 500	-4 414
4414007	Kunstgressbane Kongsgårdbane 2	-3 671	1 000	4 671
4414012	Rehab kunstgress Mur i Sør-banen 11'er - Tangvall	12 843	3 000	-9 843
4414014	Rehab kunstgress Justvikbanen	15 394	15 500	106
4414016	Rehab kunstgress Presteheibanen	10 004	10 500	496
4414017	Rehab kunstgress Solvika	651	500	-151
4414019	Haumyrheibanen - rehab 7'er kunstgress	11	0	-11
4414020	Fagerholtbanen - rehab 7'er kunstgress	160	0	-160
4414021	Slettheibanen - rehab 7'er kunstgress	160	0	-160
4414040	Oppgradering av eksisterende kunstgressbaner - tiltak	1 032	1 364	331

Investeringer

Prosjekt nr.	Prosjekt	Regnskap pr 31.08.24	Budsjett	Budsjettavvik pr. 31.08.24
	mot granulatflukt.			
4414103	Karl Johans minne rehab 5'er bane	2 967	1 700	-1 267
4414104	Idda arena, nytt kjøleanlegg ishall og curling	171	0	-171
4414201	Gimle idrettspark - oppstartsplanlegging	35	0	-35
4414500	Idrettsanlegg rehabilitering og oppgradering	-252	585	837
4414519	Odderøyhallen - adgangskontroll	119	115	-4
4414520	Kristiansand stadion - nytt vanningsanlegg	416	0	-416
4414701	Spillemidler - Lundehallen	0	-6 325	-6 325
4414702	Spillemidler - Lundehallen, sosialt rom	0	-460	-460
4423003	Nye boder og oppgraderinger-Julebyen Kristiansand	-362	38	400
9810010	Ny Kulturskole sentrum, oppstart 2019	17 398	16 888	-509
Sum		117 629	109 282	-8 348

Prosjekter som avsluttes

Prosjekt 4400009 – Lokale kunstprosjekter (koronamidler 2021)

Prosjektet fikk tilført 200 000 kr til stimuleringstiltak i forbindelse med korona-nedstengninger, og ble benyttet til innkjøp fra lokale kunstnere ved Agder kunstsenter. Prosjektet avsluttes og besparelsen på 46 119 kr foreslås omdisponert til hovedprosjektet 4400000 – Kommunal kunst-investering.

Prosjekt 4412002 - Oppgradering av kafé og kjøkken SGP

Prosjektet ble tilført 138 000 kr til oppgraderingstiltak av kjøkken og kafe på Søgne gamle prestegård. Prosjektet avsluttes og besparelsen på 28 000 kr foreslås omdisponert til investeringsprosjektet 4412003 – Oppgradering av presteboligen på Søgne gamle prestegård.

Prosjekt 4413001 – Tilhengervogn Fritidsetaten vest, 2019

Prosjektet er et investeringsprosjekt som gjelder innkjøp av tilhengervogn fra Fritidsetaten-vest i gamle Kristiansand kommune, som skulle vært avsluttet tidligere. Prosjektet må avsluttes med et merforbruk på 183 192 kr, og som foreslås dekket med 98 743 kr fra Fritidsenhetens disposisjonsfond og resterende 84 449 kr fra kulturdirektørens disposisjonsfond.

Prosjekt 4414705-Spillemidler - Finsland kunstgressbane 7'er med lysanlegg og prosjekt 4414706-Spillemidler - Finsland tennisbane med lysanlegg

Begge prosjekter er gjennomført og avsluttet av Eiendom, mens spillemidler er budsjettert på kommunalsjefområdet Idrett og fysisk aktivitet. Spillemidlene ble innbetalt i 2023, og i balanse med budsjett.

Prosjekt 4425002 – Selvbetjeningsautomater - biblioteket

Det ble avsatt 430 000 kr til nye selvbetjeningsautomater på biblioteket høsten 2021. Prosjektet kan avsluttes med en besparelse på 26 739 kr, som foreslås omdisponert til investeringsprosjekt 4425003 – Meråpent bibliotek Tangvall.

Prosjekt 4425003 – Meråpent bibliotek - Tangvall

Det ble avsatt 270 000 kr til utbedringstiltak for meråpent bibliotek på Tangvall høsten 2021. Prosjektet avsluttes med et merforbruk på 221 387 kr. Etter omdisponering fra inv.prosjektene 4425002 og 4425005 med totalt 82 586 kr, foreslås det at resterende merforbruk på 138 801 kr dekkes fra bibliotekets disposisjonsfond.

Prosjekt 4425005 – Nye møteplasser på hovedbiblioteket

Det ble avsatt 1,55 mill. kr til flere ombyggingstiltak på hovedbiblioteket våren 2022, med modernisering

Investeringer

av lokaler og mer publikumsvennlige tilbud i 1. og 3. etasje. Prosjektet kan avsluttes med en besparelse på 55 847 kr, som foreslås omdisponert til investeringsprosjekt 4425003 – Meråpent bibliotek Tangvall.

Tall i 1000 kr

Prosjekt nr.	Prosjekt	Regnskap pr 31.08.24	Budsjett	Budsjettavvik pr. 31.08.24
4400009	Lokale kunstprosjekter (koronamidler 2021)	154	200	46
4412002	Oppgradering av kafé og kjøkken SGP	-28	0	28
4413001	Tilhengervogn Fritidsetaten vest, 2019	183	0	-183
4414705	Spillemidler - Finsland kunstgressbane 7'er med lysanlegg	-1 150	-1 150	0
4414706	Spillemidler - Finsland tennisbane med lysanlegg	-706	-706	0
4425002	Selvbetjeningsautomater - biblioteket	-84	-57	27
4425003	Meråpent bibliotek - Tangvall	221	0	-221
4425005	Nye møteplasser på hovedbiblioteket	-56	0	56
Sum		-1 465	-1 713	-248

By- og stedsutvikling

Prognose prosjekter

Tabellen nedenfor viser kun prosjekter med større avvik.

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Totalt regnskap pr. 31.08.24	Totalt budsjett pr. 2024	Forventet budsjettavvik pr. 31.12.24	Total ramme	Forventet avvik prosjekt-slutt
Ingeniørvesenet - selvkost						
5176066	Avløpsledning Korsvik - Fidjeåsen	330	14 473	13 145	14 473	0
5176050	Marviksletta avløpsledning	82 578	72 056	-13 628	102 056	-54 000
5166073	Hovedvannl. Korsvik - Fidjeåsen	1 145	17 700	15 596	17 700	-15 000
5166074	Vannledning Hånes PS Strømme skole	10 082	20 500	10 300	20 500	0
5166080	Hovedvannledning Østsiden 4 etapper	0	11 400	10 900	11 400	0
5166092	Krageboden Høydebasseng	382	17 716	14 384	17 716	0
Parkvesenet						
5231100	Paviljongen Torvet	467	3 000	2 533	3 000	0
5231101	Bydelsfond*	4 388	12 650	6 200	12 650	0
5231105	Nybyen Aktivitetspark	-2 069	5 000	0	5 000	0
5231107	Bydelspark Vågsbygd	7 245	4 547	0	4 547	0
5261100	Turstier og turløyper**	4 538	8 680	0	8 680	0
5261306	Opprustning turvei Tunballen - Bergstøl	14	1 800	0	1 800	0
Eiendom						
5410004	10 enkeltstående utleieboliger	30 100	46 198	5 000	46 198	0
5410008	Sosial bolig - barnerike familier	12 404	21 500	0	21 500	0
5410009	6 samlokaliserte boliger rus og psykisk helse - hybridmodell	38 745	69 063	7 000	69 063	7 000
5430012	ENØK bygningsmessige tiltak	41 828	39 988	-200	39 988	-200
5430041	Energiprojekt trinn 4, oppstart 2023	18 162	45 000	12 000	108 000	0
5430042	Oppgradering kommunale barnehager - arbeidsplan	0	3 000	0	Løpende	0
5439018	Christiansholm oppgradering, oppstart 2024	104	10 000	5 000	10 000	0

Investeringer

Prosjekt	Prosjektnavn	Totalt regnskap pr. 31.08.24	Totalt budsjett pr. 2024	Forventet budsjett-avvik pr. 31.12.24	Total ramme	Forventet avvik prosjekt-slutt
7015020	Birkelid utomhusplan	1 466	3 900	2 400	3 900	0
7019030	Forprosjekt oppgradering langtidsavdeling	320	11169	-6 440	11 169	0
7019040	Songdalstunet avfallshåndtering	52	1 000	947	1 000	947
7019070	Songdalstunet gul avdeling	36	9 014	8 978	9 014	8 978
7039010	5 boenheter rus og psykisk helsefeltet - Midtheilia	1 247	18 435	0	18 435	0
7113010	Tangvall skole	386 113	395 116	5 000	395 116	5 000
9260050	Utvidelse av Vågsbygd skole	187 182	211 723	17 432	211 723	0
9270060	Wilds Minne Skole og flerbrukshall - ferdig 2024	508 192	568 742	15 000	568 742	15 000
9501010	Nytt helsehus	8 805	22 986	5 000	596 408	0
9519010	Oppstart nytt omsorgssenter 2026	13 546	73 372	15 000	614 907	0
9527050	Strakstiltak Gimlehallen	854	-702	-1 000	4 000	0
9543010	To nødboliger, oppstart 2020	126	6 393	0	6 393	0
9810010	Ny Kulturskole sentrum, oppstart 2019	316 773	329 626	5 000	329 626	5 000
Klima og areal						
5430033	Voietun barnehage - mulighetsstudie	547	300	-400	300	-500
5530000	Kjøp og salg av fast eiendom	-510 407	-707 585	-12 000	775 035	-2 000
5530011	Salg av utleieboliger	-110 188	-132 015	-12 000	-197 700	0
5531*	Boligpolitiske prosjekter	114 283	140 957	12 079	100 313	0
8*	Utbyggingsområdene	-70 542	-105 700	-28 394	-113 877	-5 400
SUM		1 098 849	1 271 001	114 832	3 848 774	-35 175

Ingeniørvesenet selvkost

5176066 Avløpsledning Korsvik Fidjeåsen

I forbindelse med økonomiplan 2024-2027 var det forventet at dette prosjektet skulle startes opp i 2024, men det pågår fremdeles forhandlinger med grunneiere. Det er pågående arbeid med søknadsprosess for trasé for ledningen, samt at anbudsprosess for prosjektet gjenstår. Det er usikkert om anleggsfasen vil starte i 2024.

5176050 Marviksletta avløpsledning

Prosjektet er bevilget 15 mill. kr i 2024. Pga. stor aktivitet med sanering og utbedring av VA-anlegg på Lund (Marviksletta og langs Østre Ringvei) i 2023 var deler av dette allerede benyttet til å finansiere utbedring i 2023. For å finansiere pågående arbeid i området mellom Ægirs vei og Kongsgård alle ble det omprioritert 8 mill. kr fra andre investeringsprosjekter. Det er behov for rehabilitering eller oppgradering av ledningsanleggene i Østre Ringvei og tilstøtende områder. Antatt merforbruk ved prosjektsslutt på 54 mill. kr er foreslått dekket opp i økonomiplan 2025-2028.

5166073 Hovedvannledning Korsvik - Fidjeåsen

Prosjektet har ikke hatt den fremdriften som var forventet da prosjektet ble planlagt. Dette skyldes i hovedsak arbeid med grunneieravtaler. Det gjenstår midler ved utgangen av 2024 som forventes brukt i 2025. Det ble flyttet 15 mill. kr i 1. tertial til et annet investeringsprosjekt, men det viser seg at prosjektet likevel har behov for denne finansieringen. Antatt merforbruk på 15 mill. kr er foreslått dekket opp i økonomiplan 2025 -2028.

Investeringer

5166074 Vannledning Hånes PS Strømme skole

Deler av gjenstående restbeløp vil bli benyttet til å del-finansiere omleggingen av VA-anlegg i forbindelse med etablering av ny rundkjøring i krysset Høvågsveien/Dvergsnesveien.

5166080 Hovedvannledning Østsiden 4 etapper

Dette er et prosjekt for omlegging av vannledninger og etablering av nye hovedvannledninger. Deler av prosjektet er ferdig prosjektert sommeren 2024. Det er usikkert når anleggsfasen av prosjektet skal i gang og når det er behov for finansiering. Arbeid på VA-anleggene skjer i samarbeid med utbygger. Det er forventet forbruk på 500 000 kr i 2024 slik at 10,9 mill. kr gjenstår ved utgangen av året. Disse vil bli benyttet til å finansiere prosjektet videre i 2025.

5166092 Krageboden Høydebasseng

Prosjektet har ikke hatt den fremdriften som var forventet da prosjektet ble planlagt. Derfor gjenstår midler ved utgangen av 2024 som forventes brukt i 2025.

Ingeniørvesenet Arbeidsplaner

Bykassa

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Regnskap hiå. 31.08.24	Budsjett*	Forventet budsjettavvik pr. 31.12.24
5130000	Arbeidsplan vei	3 138	928	-2 809
5180001	Kjøp av transportmidler (HS,OP,KU,IKT,KE)	3 099	12 359	4 761
5193000	Dammer utbedring	142	13 400	10 758
SUM		6 378	26 687	12 709

* Årets budsjett justert/korrigert for budsjettavvik pr. 31.12 fra foregående år

5130000 Arbeidsplan vei

Merforbruket som estimeres ved årsskiftet dekkes inn av bevilgning i 2025. Merforbruket skyldes delvis at opprinnelige kalkyler på en del prosjekter er fra 2021, og det har vært en betydelig prisstigning på infrastrukturiltak de siste årene. Det ble videre i 1. tertial foretatt budsjettendringer mot arbeidsplanen for å dekke merforbruk på andre prosjekter, særlig delprosjekter som gjelder Svartjønnheia og gang og sykkelvei på Justvik.

5180001 Kjøp av transportmidler (HS, OP, KU, IKT, KE)

Det er vanskelig å anslå avviket ved årsskiftet, avviket avhenger mye av leveringstid på bestilte biler.

5193000 Øvrige Dammer

Da det er mye forsinkelser på diverse arbeid rundt utbedring dammer, så vil store deler av årlig bevilgning i 2024 stå ubrukt ved årsskiftet. I år er utbedring av sykehusdammene samt diverse konsulentarbeid prioritert.

Investeringer

Selvkost

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Regnskap hiå.	Budsjett*	Forventet budsjettavvik pr.
		31.08.24		31.12.24
5176000	Utskiftning av pumper	1 021	7 945	4 893
5176040	E18-E39 samarbeidsprosjekt med Statens Vegvesen avløp	3 217	10 121	4 121
5166000	Utskiftning av pumper og rehab. Av høydebassenger	956	5 433	2 927
SUM		5 194	23 500	11 941

*Årets budsjett justert/korrigert for budsjettavvik pr. 31.12 fra foregående år

5176000 Utskiftning av pumper

Prosjektet har ikke behov for å utnytte investeringsmidlene fullt ut i 2024. Deler av budsjettavviket stammer fra Svalåskjerran pumpestasjon, som har hatt egen bevilgning, men hvor arbeidet ikke er gjennomført. Det er stort behov for oppgradering ved flere pumpestasjoner, bl.a. Lumber, så gjenstående investeringsmidler planlegges brukt i 2025.

5176040 E18-E39 samarbeidsprosjekt SVV avløp

Det er noe redusert aktivitet på samarbeidsprosjektene med Statens vegvesen i år. Prosjektet i Kjoskrysset starter i år og vil ha anleggsgjennomføring i 2025. Kjoskrysset har fått egen bevilgning i 2025. Resterende midler planlegges benyttet på nye prosjekter neste år. Estimert kostnad for Kjoskrysset er 40 mill. kr (avløp).

5166000 Utskiftning av pumper og rehab. av høydebassenger

Det er noe redusert aktivitet på dette investeringsprosjektet i 2024. Restmidler planlegges benyttet neste år, da det vil være behov for større arbeider.

Parkvesenet

5231000 Paviljongen Torvet

Arkitektkonkurranse er gjennomført og en vinner er kåret. Det er en usikkerhet til størrelsen på bevilgningen i forhold til totalkostnaden på prosjektet. Det tas sikte på å eventuelt øke opp budsjettet med ekstern finansiering. Det forventes byggestart i 2026.

Prosjekt 5231101 Bydelsfond investering*

Det er en årlig ramme på 2,5 mill. kr. Bydelsfond investering er en søkbar ordning og flere av prosjektene har nå startet opp med detaljprosjektering, kostnadskontroll og anbudsutlysning. Det opprettes egne prosjekter i forhold til de innvilgede og godkjente søknadene.

Prosjekt 5231105 Utbyggingsavtale Nybyen

Det er flere rekkefølgekrav og utbyggingsavtaler som skal gå til oppgradering av nærmiljøparken Nybyen. Pengene er satt av hos Parkvesenet. Skisseprosjekt og forprosjekt er startet opp. Det er i tillegg forventet 3,105 mill. kr i spillemidler til rulleanlegg, som er et hovedelement i parkens utforming. Det vil bli sendt ut en anbudsutlysning på rulleanlegget høsten 2024.

Prosjekt 5231107 Bydelspark Vågsbygd

Det er flere rekkefølgekrav og utbyggingsavtaler som skal gå til oppgradering av bydelspark Vågsbygd. Byggetrinn 1 og 2 er ferdigstilt og tatt i bruk i forbindelse med åpningen av Vågsbygd skole. Prosjektering av byggetrinn 3 og 4 gjennomføres våren 2025. Fullfinansiering av opparbeidelsen er ikke bevilget.

Investeringer

Prosjekt 5261100 Turstier turløyper**

Prosjektmidlene for 2024 er planlagt brukt i sin helhet på rehabilitering av lysløype Sukkevann. Prosjektet består også av mange underprosjekter med egne prosjektnumre og rammer. Bevilgningen til turstier og turløyper benyttes ofte som egenandel ved søknad om statstilskudd og spillemidler. Tilskuddene utgjør inntil 50 % av byggekostnadene.

5261306 Opprustning turvei Tunballen – Bergstøl

Det har vært avholdt befaring med grunneier og turveien er ferdig prosjektert. Det er ikke oppnådd enighet med grunneier. Prosjektet er derfor foreløpig satt på vent.

Arbeidsplaner - parkvesenet

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Regnskap hiå. 31.08.24	Budsjett*	Forventet budsjettavvik pr. 31.12.24
5213000	Arbeidsplan Nærmiljø	-402	3 896	0
5216000	Arbeidsplan Friluftsliv	-6	2 540	0
Sum		-408	6 436	0

5213000* Arbeidsplan Nærmiljø

Arbeidsplanen Nærmiljø består av flere prosjekter med egne prosjektnumre. Arbeidsplan er politisk godkjent, og prosjektene er igangsatt.

5216000* Arbeidsplan Friluftsliv

Arbeidsplanen for friluftsliv består av flere prosjekter med egne prosjektnumre. Arbeidsplan er politisk godkjent, og prosjektene er igangsatt. 7 nye friluftstoletter er under bygging.

Eiendom

5410004 10 enkeltstående utleieboliger

Det skal etableres 10 enkeltstående utleieboliger. Fem boliger er anskaffet og tatt i bruk og ytterligere tre vil være klar for leietakere i løpet av oktober 2024. En av de opprinnelige boligene brant ned, og det er startet en prosess for erstatning av denne. Forsikringsoppgjøret for denne boligen er tilført prosjektet. Det har vært krevende å fremskaffe egnede boliger til målgruppen, blant annet på grunn av forhold til nabolag og mangelfull infrastruktur. Det arbeides videre med å anskaffe ytterligere to boliger innenfor rammene til prosjektet.

5410008 Sosial bolig - barnerike familier

Det er anskaffet tre nye familieboliger som er tatt i bruk, inkludert en erstatningsbolig for en bolig som er solgt. Det er prosjektert for bygging av to nye boliger på kommunal tomt. På grunn av klage på byggesaken, som gikk til Statsforvalteren for avgjørelse, er framdriften i prosjektet forsinket. Prosjektet har vært ute på anbud for bolig 1 samt grunnarbeider for bolig 2. Mottatte tilbud er høyere enn prosjektets ramme og det er derfor besluttet at det må gjøres en ny vurdering av prosjektomfanget før en går videre med prosjektet.

5410009 6 samlokaliserte boliger rus og psykisk helse – hybridmodell

Prosjektet har en total ramme på 69 mill. kr etter nedjustering av 3 mill. kr i 1. tertial. Prosjektets byggefase hadde oppstart i desember 2023, og skal etter planen ferdigstilles i desember 2024. Grunnet lite gjenstående risiko i prosjektet, anbefales det at prosjektets totale ramme reduseres med 7 mill. kr og tilbakeføres bykassen. Ny totalramme for prosjektet vil utgjøre totalt 62,1 mill. kr.

5430012 ENØK bygningsmessige tiltak

Det er skiftet lys og lysstyring til moderne LED belysning i deler av bygningsmassen. Det er gjort

Investeringer

utskiftninger i flere idrettshaller hvor det er søkt om spillemidler og hvor søknad er innvilget og vil bli utbetalt fortløpende. Det foreslås å regulere budsjettet med 1,67 mill. kr på inntekts- og utgiftssiden tilsvarende innvilget beløp fra spillemidler.

5430041 Energiprojekt trinn 4, oppstart 2023

Det er bevilget 108 mill. kr over fire år for etablering av solceller på taket av kommunale bygg. Det er til nå anskaffet og montert solceller på åtte bygg. I år er det lyst ut konkurranse for neste portefølje med bygg og planlagt oppstart med montering på åtte bygg er høsten 2024. Det jobbes samtidig med prosjektering og en ny anbudskonkurranse for arbeider som skal gjennomføres i 2025. Det er noe forsinkelser i framdriften i forhold til opprinnelig plan og det foreslås derfor å skyve 12 mill. kr fra 2024 og innarbeide det i økonomiplanen i 2027.

5430042 Oppgradering kommunale barnehager – arbeidsplan

Det er bevilget 3 mill. kr årlig til oppgradering av kommunale barnehager. Det er i 2024 gjennomført konkurranser for anskaffelser av dører med innsynsglass for å skape transparente rom i eldre barnehager. Disse monteres i 2024 og utover i 2025. Grunnet kapasitet hos leverandører, vil arbeidet pågå utover 2 år. Andre tiltak vil derfor framskyndes, som for eksempel utskifting av eldre kjøkken i barnehagene.

5439018 Christiansholm oppgradering, oppstart 2024

Christiansholm småbåthavn skal oppgraderes med nye uttriggere for å få mer brukervennlige båt plasser. Det vil bli oppstart av arbeidene i løpet av høsten og planlagt ferdigstillelse er i april 2025. Det er noe senere enn tidligere beskrevet, men det skal være klart før neste båtsesong.

7015020 Birkelid utomhusplan

Songdalen kommune vedtok en utomhusplan for Birkelid og bevilget midler til oppgradering i henhold til denne planen. Det er foretatt reasfaltering og oppmerking av parkeringsplasser i henhold til planen. Det er 2,4 mill. kr i gjenstående midler på prosjekt. Det er store behov for oppgradering av bygningsmassen på Birkelid og Eiendom foreslår derfor at midlene kan brukes til tiltak på Birkelid, som også omhandler tiltak utover det som er omtalt i utomhusplanen. På den måten kan en best ivareta eiendommene og den bruken som er der i dag.

7019030 - Forprosjekt oppgradering langtidsavdeling

Det ble i 2017 besluttet at langtidsavdelingen ved Songdalstunet hadde behov for oppussing og modernisering, samt utvidelse av eksisterende spisestue. Grunnet utfordringer med å midlertidig stenge et stort antall sykehjemsplasser for Songdalen kommune, samt en påfølgende pandemi, har prosjektet blitt utsatt frem til nå. Prisstigningen i perioden etter pandemien har gjort det vanskelig å gjennomføre prosjektet innenfor vedtatt ramme og prosjektet er nå blitt rekalkulert i dialog med tjenesten. I denne kalkylen er det inkludert utvidelse av bad for mer hensiktsmessige løsninger, oppgradering av to kjøkken og utskifting av vinduer, ytterdører og kledning. De utvendige utskiftingene vurderes nødvendig grunnet alder og høy slitasje, og det vil være uhensiktsmessig for driften at disse skiftes ved en senere anledning. Revidert kalkyle viser at prosjektet vil koste ca. 17,6 mill. kr.

Det vurderes at overnevnte punkter vil kunne utløse støtte fra Husbanken og anslaget på støtten er stipulert til ca. 9 mill. kr. Inntekten budsjetteres inn dersom støtten innvilges.

Grunnet prisstigning gjennom flere år og punkter nevnt over, anbefales det at prosjektet tilføres totalt 6,44 mill. kr. Det poengteres at dette prosjektet og prosjekt "7019070 Songdalstunet gul avdeling" bør sees i sammenheng.

Investeringer

7019040 Songdalstunet avfallshåndtering

Det er tidligere bevilget midler til ny avfallshåndtering ved Songdalstunet. Prosjektet viser seg å være vanskelig å gjennomføre slik som opprinnelig planlagt fordi det er utfordrende grunnforhold og tilkomst. Utførte undersøkelser og vurderinger tilsier at prosjektet ikke anbefales gjennomført ut fra et kost/nytte perspektiv. Det foreslås derfor at gjenstående midler, 947 293 kr, tilbakeføres til bykassen. Det poengteres at dette prosjektet og prosjekt "7019030 Forprosjekt oppgradering langtidsavdeling" bør sees i sammenheng.

7019070 Songdalstunet gul avdeling

Sykehjemsplassene i Gul gruppe på Songdalstunet har i mange år stått ubrukt. Det ble tildelt investeringsmidler til oppgradering med tanke på varig bruk av plassene. I 2023 ble omsorgsboligbeboere fra 2. etg. tilbudt flytting til leilighet i tilstøtende bygg, mens sykehjemsbeboerne fra Gul gruppe flyttet til 2. etg. Hensikten var å styrke faglig samhandling og driften for sykehjemsavdelingene. Gul gruppe planlegges nå brukt som midlertidig tilbud når andre sykehjem eller bemannede boliger skal oppgraderes.

Det er dermed i denne omgang ikke behov for ytterligere oppgradering, og følgelig anbefales det at prosjektets ramme på 8,98 mill. kr tilbakeføres bykassen.

7039010 5 boenheter rus og psykisk helsefeltet – Midtheilia

Prosjektets videre framdrift er usikker grunnet konkurs hos totalentreprenør, og prosjektet har følgelig stoppet opp. Det arbeides nå med å utlyse konkurransen på nytt.

Det antas at en tidligst mulig oppstart blir bygging primo 2025. Antatt byggetid er beregnet på ca. 8 måneder.

7113010 Tangvall skole

Idrettsbygget og skolebyggene for Søgne skole- og idrettssenter ble overlevert til tjenesteområdet i 2022. Utvendige arealer med tilhørende driftsbygninger ble overlevert i 2023. Det er nå ordinær drift på hele anlegget. Foreløpig antas det at prosjektet vil kunne levere tilbake deler av avsatt reserve, men det gjenstår fremdeles noen avklaringer i slutfasen av prosjektet. Ny vurdering vil tas i forbindelse med første tertial 2025.

9260050 Utvidelse Vågsbygd skole

Vågsbygd Skole ble overlevert 14.08.2024. Prosjektet skal nå over i en prøvedriftsfase på 12 mnd, hvilket blir fulgt opp av prosjektleder og drift i kommunen sammen med entreprenør. Sluttoppgjør gjennomføres i løpet av september 2024 med hovedentreprenør. Foreløpig er det svært lite uenigheter og lav risiko knyttet til de økonomiske rammebetingelsene. Overtagelse er gjennomført med lite feil og mangler, og stor tilfredshet fra Oppvekst.

9270060 Wilds minne skole og flerbrukshall

Prosjektet er ferdigstilt i henhold til planlagt fremdrift, og byggene er tatt i bruk av Oppvekst. Grunnet få endringer og krav i prosjektet har fremdriften vært i henhold til skjema, og gjeldende prognose viser at prosjektet styrer mot et mindreforbruk på ca. 15 mill. kr.

Da det fortsatt gjenstår noen avklaringer og arbeid i forhold til næringsarealet, foreslås det at det tilbakeføres 5 mill. kr til bykassen. Ny vurdering av gjenstående beløp i prosjektet vil tas i forbindelse med første tertial 2025.

9501010 Nytt helsehus

Det planlegges nye lokaler for Kristiansand legevakt lokasjon Eg og andre kommunale tjenester, som

Investeringer

samlokaliseres med sykehusets akuttmottak og intensivfunksjoner. Prosjektet skal gjennomføres som ett felles byggeprosjekt for Kristiansand kommune og Sørlandet sykehus, med ferdigstilling og drift fra 2028.

Konkurranse om totalentreprise med samspill for helsehus og akuttbygg, er lyst ut i august 2024 i samarbeid med Sørlandet sykehus. Forventet oppstart på samspillfase/forprosjekt er januar 2025 og planlagt oppstart av byggarbeider er i 2026. Samarbeidsprosjektet følger sykehusets prosess og fremdrift og dette har gitt behov for å endre noe på periodisering av prosjektrammen.

9519010 Oppstart nytt omsorgssenter 2026

Prosjektet relaterer seg til bygging av nytt omsorgssenter i Randesund. Prosjektet er i kontraktsfase, og entreprisekontrakt skal etter planen signeres i september, med ferdigstilling desember 2026. Utsatt oppstart for prosjektet opp mot det som ligger inne i nåværende økonomiplan, vil etter siste fremdriftsplan føre med seg lavere kostnader/produksjon i 2024, og noe høyere produksjon i 2025 og 2026. Produksjon i 2027 blir etter planen ikke endret. Det vurderes slik at 15 mill. kr kan skyves til 2025. Dette vil innarbeides i økonomiplanen.

9527050 Strakstiltak Gimlehallen

Det er budsjettert med spillemidler på prosjektet, men prosjektet er av en slik karakter at det er ikke berettiget til spillemidler. Inntektsbudsjettet anbefales derfor nedjustert med 4,702 mill. kr.

9543010 To nødboliger

Prosjektet avventer byggesøknad og modulene skal etter planen bygges hos entreprenør i høst og deretter plasseres på stedet etter at grunnarbeidet er ferdigstilt. Antatt ferdigstilling i løpet av 2024.

9810010 Ny Kulturskole sentrum

Ny kulturskole på Silokaia ble tatt i bruk august 2022. Deler av utomhusanlegget er felles med Kunstsilo og kunne ikke ferdigstilles før i mai 2024. Det er foreløpig meldt om et mindreforbruk i prosjektet på 5 mill. kr, og dette beløpet anbefales tilbakeført bykassen.

Klima og arealutvikling

5430033 Voietun barnehage – mulighetsstudie

Det har påløpt utgifter i prosjektet, som nå er rundt 250 000 kr over budsjett. Det planlegges oppstart av regulering i løpet av 2024 og det er ventet at det vil påløpe ytterligere utgifter forbundet med dette. Det er behov for å øke budsjettet med 500 000 kr.

5520300 Miljøbyprosjekter

Prosjektmidlene er ment å finansiere blant annet kommunale egenandeler i forbindelse med miljøtiltak, hvor det gis statstilskudd, andre tilskudd og/eller er betydelig egeninnsats. Det opprettes et underprosjekt 5520301 Målestasjon luftmåling for å dekke anskaffelse og kommunal egenandel til målestasjon for pålagt luftmåling.

5530000 Kjøp og salg av fast eiendom

Salget av Kemnerbygget til KKP lå opprinnelig inne i økonomiplanen i 2025, men salget forventes nå å gjennomføres i desember 2024. Salgsinntekten flyttes derfor til 2024. Uten denne budsjettendringen ville salget av Kemnerbygget ført til at prosjektet ville hatt en merinntekt ved årsskiftet på 35 mill. kr. Etter budsjettendringen viser prognosen en mindreinntekt på 15 mill. kr. Det er videre en risiko for at salgsinntekter på ytterligere 25 mill. kr vil måtte forskyves til neste år, men medio september er det sannsynlighetsovervekt for at disse inntektene kommer i år.

5530011 Salg av utleieboliger

Fremdriften i prosjektet følger av salgsklargjorte boenheter og markedsresponsen. Siste halvår 2023 og første halvår av 2024 har vist klart lavere antall ledigstilte utleieboliger for salg enn det som tidligere har vært normalt. Det forventes derfor at inntektene i 2024 blir rundt 12 mill. kr lavere enn budsjettet. Det forventes ikke budsjettavvik ved prosjektslutt.

5530014 Regulering Gimleområdet

Prosjektet har et totalbudsjett på 1,5 mill. kr i inntekter og 2,0 mill. kr i utgifter. Reguleringsplanen er blitt noe forsinket grunnet krevende høringsinnspill knyttet til naturinteresser og parkering. Kommunen skal dekke 1/3 av reguleringskostnaden og dermed også 1/3 av avviket. Dette vil trolig medføre et antatt budsjettavvik for kommunen på totalt 500 000, men dette budsjettreguleres først når usikkerheten rundt avviket er redusert.

5531* Boligpolitiske prosjekter

For gruppen boligpolitiske prosjekter er prognosen samlet sett et mindreforbruk på ca. 12 mill. kr ved årsskiftet. Det forventes balanse ved prosjektslutt samlet sett. Underprosjektene som omtales nærmere er knyttet til Møvik/Kroodden, kryssløsning i Kjos-bukta og Lund Torv.

Avtalen om Kroodden ble inngått med forbehold som opprinnelig skulle løses innen 15.04.24. Kjøper har anmodet om forlenget frist for avklaringsperioden grunnet utfordringer med å etablere en omforent kostnadsfordeling mellom øvrige utbyggingsinteresser. Endelig reforhandlet frist er satt til 01.04.2025.

For prosjektet i Kjos-bukta vil rundt 1 mill. kr av budsjettet inntekt vil trolig ikke komme i inneværende år. Det medfører et beregnet merforbruk i år på 765 000 kr. Fremdriften i prosjektet avhenger av Fylkeskommunens innløsning av YX eiendommen i Kjos krysset, og den videre prosessen med realisering av nytt kryss i Kjosbukta. Det forutsettes at salget av en gjenstående kommunal eiendom i Kjos krysset vil bringe budsjettet i balanse, slik at det ikke forventes budsjettavvik ved prosjektslutt.

Avtale om kjøp av veigrunn fra Steinkleiva 2-4 er inngått i tråd med opsjonsavtalen, og prosjektet er forsinket ettersom det avventes privat utbygging på adressen. Forventet avvik i dette underprosjektet er ved årsslutt et mindreforbruk på rundt 600 000 kr, men det antas at det vil påløpe ytterligere utgifter ca. 1 mill. kr i 2025/2026. Dette innebærer at prosjektet trolig ender med et merforbruk på rundt 400 000 kr. Dette budsjettreguleres tidligst neste år når usikkerheten rundt prognosen er redusert.

8* Utbyggingsområdene

For gruppen utbyggingsområdene er prognosen samlet sett en mindreinntekt på ca 28,4 mill. kr ved årsskiftet, mens det ved prosjektslutt samlet sett forventes en mindreinntekt på 5,4 mill. kr.

Utbyggingen av Hellemyr Nord, felt E1 omfatter regulering og salg av boligtomter til profesjonelle utbyggere samt regulering av en tomt til omsorgsboliger/sykehjem.

Det er stor usikkerhet knyttet til hvorvidt man oppnår ønsket pris i dagens marked, og det vurderes derfor å utsette prosjektet inntil videre. Forskyvning av inntekter vil kunne gi en mindreinntekt på 25 mill. kr i forhold til budsjett ved årsskiftet. Avviket ved prosjektslutt antas å bli 5 mill. kr.

Ettersom det er sannsynlighetsovervekt i at inntektene kommer tidligst neste år, foreslås det å justere ned budsjettet med 25 mill. kr i inntekter i år. Inntektene innarbeides i økonomiplanen for 2025-2028. Budsjettendringen medfører at utbyggingsområdene etter budsjettendringen samlet sett vil få et merforbruk på 3,4 mill. kr ved årsskiftet.

Investeringer

Budsjettendringer

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	+økning/-reduksjon utgift	-økning/+reduksjon inntekt
Stabene			
5019999	Justeringsavtaler 10 % inntekt og avsetning til fond	1 113	-1 113
5019999	Overfører frie midler BF Torvmoen til ubundet inv.fond	116	-116
5010040	Sykkel og gange Torvmoen (ATP)	16	-16
Ingeniørvesenet			
Bykassa			
5136032	Fortau fra FV. 303 - Svarttjønnheia	2 500	
5136000	Tilskudd større vei	-2 000	
5136025	Kolekniben vei	-500	
Selvkost			
5166070	Høydebasseng Flekkerøy, fra bundet inv. fond	135	-135
5165003	Rossevannsledning, fra bundet inv. Fond	400	-400
Parkvesenet			
5231122	Langfeldts Almenning - grøntanlegg	2 000	
5231122	Langfeldts Almenning - grøntanlegg overføring fra drift (Eiendom)		-2 000
Eiendom			
5410009	6 samlokaliserte boliger rus og psykisk helse - hybridmodell	-7 000	
5430010	Budsjettet overføres til Klima og arealutvikling	-45 000	
5430012	ENØK bygningsmessige tiltak	1 670	-1 670
9527050	Strakstiltak Gimlehallen		4 702
7019040	Songdalstunet avfallshåndtering	-947	
7019030	Forprosjekt oppgradering langtidsavdeling	6 440	
7019070	Songdalstunet gul avdeling	-8 978	
9270060	Wilds Minne Skole og flerbrukshall - ferdig 2024	-5 000	
9519010	Oppstart nytt omsorgssenter 2026	-15 000	
9810010	Ny Kulturskole sentrum, oppstart 2019	-5 000	
5430041	Energiprojekt trinn 4, oppstart 2023	-12 000	
9386050	Øvre Slettheia barnehage - Ombygging av skole	5 200	
9115010	Investeringsprosjekt Valsvigeveien skole 2024	6 550	
Klima og areal			
5430010	Budsjettet overføres fra Eiendom	45 000	
5430033	Voietun bhg - økt ramme for mulighetsstudie	500	
5530000	Kjøp og salg av fast eiendom		-50 100
8*	Utbyggingsområdene		25 000
SUM		-29 786	-25 847

Samlet sett reduseres investeringsutgiftene med 29,8 mill. kr og inntektene økes med 25,8 mill. kr. Netto investeringsutgifter reduseres dermed med 55,6 mill. kr. Beløpet fremkommer dels som forskyvning av investeringer til senere år, dels at det foreslås å tilføre prosjekter midler da det er konstatert merforbruk og dels at prosjekter avleverer midler, fordi det er åpenbart at det vil bli mindreforbruk ved prosjektslutt.

Investeringer

Investeringsprosjektene som er omtalt under punktene «Prognose prosjekter og «Prosjekter som avsluttes» omtales ikke igjen her.

I tillegg kommer følgende prosjekter:

Stabene

Prosjekt 5019999 Justeringsavtaler

I henhold til vedtak i bystyret settes kommunens 10 % andel av justeringsavtalene inn på et eget investeringsfond. Kommunens andel, som for øvrig er ment å dekke utgifter til administrering av justeringsavtalene, utgjør samlet 1,11 mill. kr frem til 2. tertial. Det budsjetteres og regnskapsføres at disse avsettes til 25399007 ubundet investeringsfond. I tillegg er det frigjort midler på 166 000 kr fra bundet investeringsfond i forbindelse med prosjektavslutning på prosjekt 5010040 Sykkel og gange Torvmoen (ATP). Disse midlene hentes inn på 5019999 og avsettes til ubundet investeringsfond.

Ingeniørvesenet - Bykassen

5136032 Fortau fra FV. 303 - Svarttjønnheia

Prosjektet slutføres i løpet av våren 2024. Arbeidet har blitt betydelig mer omfattende enn forutsatt. Kalkylene som ble utarbeidet i forbindelse med reguleringsplan i 2019 må korrigeres og det foreslås å styrke prosjektet med til sammen 2,68 mill. kr fra andre veiprosjekter. 2,5 mill. kr omprioriteres fra prosjektet 5136000 Tilskudd større vei (2 mill. kr) og fra prosjekt 5136025 Kolekniben vei (500 000 kr). Resterende midler på 180 000 kr omprioriteres fra avslutning av prosjekt 5136044 Fidjeåsen 1.

Ingeniørvesenet - Selvkost

5166070 Høydebasseng Flekkerøy

Rest på bundet investeringsfond gjøres opp mot prosjekt 5166070 Høydebasseng Flekkerøy.

5165003 Rossevannsledning

Rest på bundet investeringsfond gjøres opp mot prosjekt 5165003 Rossevannsledning.

Parkvesenet

5231122 Langfeldts Allmenning - grøntanlegg

Parkvesenet ønsker å fullføre grøntanlegget i Langfeldts Allmenning, deriblant en etablering av en forbindelse fra Langfeldts Allmenning til Bystranda. Prosjektet gjennomføres i samarbeide med Eiendom og småbåthavn. Eiendom bidra med 2 mill. kr til prosjektet, gjennom en overføring fra driftsregnskapet. Parkvesenet vil bidra med 3,273 mill. kr fra avsluttede prosjekter (som omtales under avslutning av investeringsprosjekter). Totalt vil det da bli satt av 5,273 mill. kr.

Eiendom

9115010 Investeringsprosjekt Valsvigveien skole 2024

Prosjektet 4210013 hos Oppvekst fikk bevilgning på 4,8 mill. kr i 1. tertial 2024. Midlene gjelder ombyggingstiltak og tiltak på uteområdene i et eksisterende skoleareal, slik at det kan tilpasses for en ny kompetanseavdeling. Tiltakene på uteområdet ble gjennomført i sommer og er ferdigstilt i henhold til budsjett.

Prosjektet er nå delt i to prosjekter, og dette prosjektet gjelder arbeid innendørs. Det overføres 3,55 mill. kr av opprinnelig budsjett fra Oppvekst til Eiendom, som nå har overtatt ansvaret for prosjektet. Når det gjelder ombygging innendørs ble det utarbeidet et anbudsgrunnlag og gjennomført konkurranse for en totalentreprise. Det kom kun inn et tilbud, som måtte avvises av formelle årsaker. Kvalitetssikring av anbudsgrunnlaget og indikasjoner fra den gjennomførte anbudskonkurransen gjør at rammen på

Investeringer

innendørsarbeidene må økes med 3 mill. kr. Sammen med overføring av budsjett fra Oppvekst gir dette innendørsprosjektet en ramme på 6,55 mill. kr. Prosjektrammen samlet for inne- og uteområdet økes dermed med 3 mill. kr til 7,8 mill. kr.

9386050 Øvre Slettheia barnehage – ombygging av skole

Med bakgrunn i gjennomført konkurranse om ombygging av Øvre Slettheia skole til barnehage, ble det i sak 123/24 i Bystyret gitt en tilleggsbevilgning på totalt 5,2 mill. kr til prosjektet. I saken ble det oppgitt at dette skulle innarbeides i forbindelse med 2. tertial 2024.

Klima og arealutvikling

5430010 Strukturendring skole, ev. rehabilitering Hånesområdet

Prosjektet er relatert til grunnerverv, kostnader til regulering etc. for skoleprosjekt på Hånes. Tidligere var dette et totalprosjekt for Lauvåsen og Brattbakken, men dette ble splittet i 2023. Kostnadene til overnevnte ble holdt igjen på dette prosjektnummeret. Budsjettet på 45 mill. kr overføres fra Eiendom til KA – Analyse og eiendomsutvikling ettersom ansvaret for grunnerverv tilligger denne enheten.

Budsjettendringer prosjekter som avsluttes

Avslutning av investeringsprosjekter:

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	+økning/- reduksjon utgift	-økning/+reduksjon inntekt
Stabene			
5010040	Sykkel og gange Torvmoen (ATP)	0	0
Ingeniørvesenet			
Bykassa			
5136044	Fidjeåsen 1 - utbedre sikt i kryss overføres prosj 5136032	-176	
5136032	Fortau fra FV. 303 - Svartjønneheia overføres fra prosj 5136044	176	
Parkvesenet			
5231113	Stupetårn Bertes - overføres Langfeldts Allmenning	-639	
5231122	Langfeldts Almanning - overføringer fra prosjektavslutning	639	
5231103	Olav V plass park - overføres Langfeldts Allmenning	-474	
5231122	Langfeldts Almanning - overføringer fra prosjektavslutning	474	
5261304	Tursti Svarttjønneheia - Gratjønn - overføres Langfeldts Allmenning	-595	
5231122	Langfeldts Almanning - overføringer fra prosjektavslutning	595	
5261305	Honnørbygge Kai 6 - overføres Langfeldts Allmenning	-644	
5231122	Langfeldts Almanning - overføringer fra prosjektavslutning	644	
5261310	Auglandstjønn Parkering - overføres Langfeldts Allmenning	-921	
5231122	Langfeldts Almanning - overføringer fra prosjektavslutning	921	
Eiendom			
5430014	Universell utforming - Krossen skole	947	-165
5430016	Utskiftning av belegg kommunale formålsbygg	-34	
5430017	Sikring og oppgradering av uteområder Strai, Bispegra, Presteheia	-174	
5430037	Utfasing av mineralolje til oppvarming	-170	
5439000	Kuholmen betongkai	-2 408	
5439002	Avsetning framtidige prosjekter fra 5439000 Kuholmen betongkai	2 408	
5439004	Oppgradering av fortøyningsutstyr	-126	

Investeringer

Prosjekt	Prosjektnavn	+økning/ reduksjon utgift	-økning/+reduksjon inntekt
5439002	Avsetning framtidige prosjekter fra 5439004 Oppgradering av forøyningsutstyr	126	
5439010	Lindebø brygge	146	
5439002	Oppdekning av merforbruk Lindebø brygge fra 5439002 Avsetning framtidige prosjekter	-146	
5439012	Renseanlegg Ternevigga	-5	
5439002	Avsetning framtidige prosjekter fra 5439012 Renseanlegg Ternevigga	5	
5439014	Miljøundersøkelse Oppfølgingsrapport	-185	
5439002	Avsetning framtidige prosjekter fra 5439014 Miljøundersøkelse Oppfølgingsrapport	185	
7051020	Ombygging av innbyggertorg Nodeland	18	
7910010	Uteområder skoler	-2 651	
7911010	Uteområder barnehager	-263	
9001030	Gamle rådhus rehabilitering, 2019	-305	
9020030	Fiskå skole - ventilasjonsanlegg 2023	945	
9060010	Hellemyr skole, trafiksikkerhetstiltak (2023)	317	
9080040	Bydelshus Hånes	122	
9120040	Kringsjå skole og idrettshall, oppstart 2017	-3 939	
9120090	Garantiprojekt Kringsjå skole og idrettshall, gjenstående arbeid ute - overføringer fra prosjektavslutning 9120040	1 375	
9440030	Samsen Kulturhus	67	
9510010	Strømme sonekontor og dagsenter, oppstart 2017	2 662	-19
9510020	Strømmehaven, omsorgsboliger	-3 544	
9599091	Aktivitetssenteret-investeringskostnader, garanti- ut mars 2018	393	
9784010	Elvegata 48, oppgradering, oppstar 2022	149	
9953001	Brannsikring kommunale bygg	213	
SUM		-3 873	-184

Prosjektene omtales under tabellen:

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Totalt regnskap	Total ramme	Avvik*
Stabene				
5010040	Sykkel og gange Torvmoen (ATP)	0	0	0
Ingeniørvesenet				
5136044	Fidjeåsen 1 - utbedre sikt i kryss	324	500	176
Parkvesenet				
5231113	Stupetårn Bertes	2 961	3 600	639
5231103	Olav V plass - Park	7 526	8 000	474
5261304	Tursti Svattjønnheia - Graheia	3 030	3 625	595
5261305	Honørbrøygge Kai 6	6	650	644
5261310	Auglandstjønn parkering	979	1 900	921
Eiendom				
5430014	Universell utforming - Krossen skole	7 432	6 650	-782
5430016	Utskiftning av belegg kommunale formålsbygg	1 266	1 300	34
5430017	Sikring og oppgradering av uteområder Strai, Bispegra, Presteheia	1 462	1 636	174

Investeringer

Prosjekt	Prosjektnavn	Totalt regnskap	Total ramme	Avvik*
5430037	Utfasing av mineralolje til oppvarming	3 330	3 500	170
5439000	Kuholmen betongkai	2 092	4 500	2 408
5439004	Oppgradering av fortøyningsutstyr	1 765	1 891	126
5439010	Lindebø brygge	6 147	6 000	-146
5439012	Renseanlegg Terneviga	6 195	6 200	5
5439014	Miljøundersøkelse Oppfølgingsrapport	15	200	185
7051020	Ombygging av innbyggertorg Nodeland	318	300	-18
7910010	Uteområder skoler	11 149	13 800	2 651
7911010	Uteområder barnehager	10 169	10 460	263
9001030	Gamle rådhus rehabilitering, 2019	10 945	11 250	305
9020030	Fiskå skole - ventilasjonsanlegg 2023	3 545	2 600	-945
9060010	Hellemyr skole, trafiksikkerhetstiltak (2023)	717	400	-317
9080040	Bydelshus Hånes	958	836	-122
9120040	Kringsjø skole og idrettshall, oppstart 2017	308 354	312 293	3 939
9440030	Samsen Kulturhus	43 111	43 044	-67
9510010	Strømme sonekontor og dagsenter, oppstart 2017	87 842	85 199	-2 643
9510020	Strømmehaven, omsorgsboliger	133 416	136 960	3 544
9599091	Aktivitetssenteret-investeringskostnader, garanti- ut mars 2018	956	563	-393
9784010	Elvegata 48, oppgradering, oppstar 2022	849	700	-149
9953001	Brannsikring kommunale bygg	36 014	35 802	-213
SUM		692 873	704 359	11 459

*Negative tall i avvikskolonnen betyr merforbruk

Samlet sett foreligger det mindreforbruk på til sammen 11,5 mill. kr. Størstedelen av mindreforbruket er omprioritert internt inn på andre prosjekter, jfr. tabell over budsjettendringer for investeringsprosjekter som avsluttes samt omtale nedenunder.

Stabene

Prosjekt 5010040 Sykkel og gange Torvmoen (ATP)

Det er hentet inn bundet investeringsfond for å dekke opp prosjektet, som dermed avsluttes i null. Det budsjetteres inn innhenting og bruk av bundet investeringsfond på 16 000 kr. 116 000 kr i restmidler på fondet frigjøres og overføres 25399007 ubundet investeringsfond på prosjekt 5019999 Justeringsavtaler.

Ingeniørvesenet - bykassen

5136044 Fidgeåsen 1 – utbedre sikt i kryss

Mindreforbruket på 175 739 kr overføres til prosjektet 5136032 Fortau fra FV. 303 - Svartjønneheia.

Parkvesenet

Avslutningen av prosjektene får ingen effekt i Bykassen. Merforbruk og mindre forbruk dekkes av egne prosjekter eller overføres og styrkes andre prosjekter.

Prosjekt 5231113 Stupetårn Bertes

Prosjektet er ferdig og spillemidler er mottatt. Parkvesenet har et underforbruk på prosjekt med 639 174 kr. Prosjektet avsluttes og mindre forbruk foreslås overført til 5231122 Langfeldts Allmenning – grøntanlegg.

Investeringer

Prosjekt 5231103 Olav V plass - Park

Prosjektet er ferdig. Parkvesenet har et underforbruk på prosjekt med 474 202 kr. Prosjektet avsluttes og mindreforbruk foreslås overført til 5231122 Langfeldts Allmenning – grøntanlegg.

Prosjekt 5261304 Tursti Svarttjønnheia - Gratjønn

Prosjektet er ferdig. Parkvesenet har et underforbruk på prosjekt med 594 884 kr. Prosjektet avsluttes og mindreforbruk foreslås overført til 5231122 Langfeldts Allmenning – grøntanlegg.

Prosjekt 5261305 Honørbrytte Kai 6.

Prosjektet ble ikke gjennomført. Parkvesenet har ubrukte midler fra prosjekt med 644 447 kr. Prosjektet ble avsluttet da finansieringen og spleiselaget til prosjektet aldri kom på plass. Prosjektet avsluttes og mindreforbruk foreslås overført til 5231122 Langfeldts Allmenning – grøntanlegg.

Prosjekt 5261310 Auglandstjønn Parkering

Prosjektet er ferdig. Parkvesenet har et underforbruk på prosjekt med 920 505 kr. Prosjektet avsluttes og mindreforbruk foreslås overført til 5231122 Langfeldts Allmenning – grøntanlegg.

Eiendom

3540002 Nytt bookingsystem Småbåthavnene

Det er anskaffet nytt digitalt system for booking og betaling av båtplasser i de kommunale småbåthavnene. Prosjektet er finansiert med overføringer fra driftsregnskapet. Prosjektet avsluttes med et mindreforbruk på 174 kr.

Prosjekt 5430014 Universell utforming - Krossen skole

Det er gjennomført bygningsmessige tiltak innendørs og utendørs ved Krossen skole for bedre tilrettelegging for personer med funksjonsnedsettelse. Arbeidene ble gjennomført i 2022 og ferdigstilt i 2023. Det er medgått 7,4 mill. kr på prosjektet som har et merforbruk på 782 425 kr.

Prosjekt 5430016 Utskiftning av belegg kommunale formålsbygg

Prosjektet har bestått i utskiftning av gulvbelegg i diverse formålsbygg. Prosjektets ramme avsluttes med et mindreforbruk på 33 861 kr.

Prosjekt 5430017 Sikring og oppgradering av uteområder Strai, Bispegra, Presteheia

Det er gjort sikringstiltak og oppgradering av utearealene ved tre omsorgssentre. Dette har bidratt til bedre sikkerhet, samt mulighet for å oppholde seg utendørs for beboerne på omsorgssentrene. Prosjektet avsluttes med et mindreforbruk på 173 744 kr.

Prosjekt 5430037 Utfasing av mineralolje til oppvarming

I henhold til nasjonale forskriftskrav om forbud om bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger, er fyringsanlegg fjernet og oljetanker er gravd opp eller tømt, renset og fylt med pukk, hvor det ikke har vært mulig å grave dem opp. Prosjekt avsluttes med et mindreforbruk på 169 989 kr.

Prosjekt 5439000 Kuholmen betongkai

Prosjektet er vurdert på nytt, og det er funnet at det ikke er regningssvarende å gjennomføre prosjektet som opprinnelig tenkt. Prosjektet avsluttes og ubrukte midler omdisponeres til andre prosjekter innenfor selvkostområdet småbåthavn. 2,4 mill. kr overføres til prosjekt 5439002 Avsetning framtidige prosjekter.

Prosjekt 5439004 Oppgradering av fortøyningsutstyr

Det har siden 2010 vært investert i oppgradering av fortøyningsutstyr i de kommunale småbåthavnene.

Investeringer

Prosjektet avsluttes og ubrukte midler, 125 910 kr, overføres til prosjekt 5439002 Avsetning framtidige prosjekter.

Prosjekt 5439010 Lindebø brygge

I forbindelse med utviklingen av området rundt Lindebø Brygge på Flekkerøy er det etablert en kommunal småbåthavn. Flytebryggeanlegget ble anskaffet i samarbeid med firma Lindebø Brygge AS som skal etablere en marina i Lindebøkilen. Den kommunale delen av prosjektet er ferdigstilt og avsluttes med et merforbruk på 146 874 kr. Det finansieres av prosjekt 5439002 Avsetning framtidige prosjekter.

Prosjekt 5439012 Renseanlegg Terneviga

Ternevig småbåthavn ble valgt for et pilotprosjekt for etablering av renseløsning for spylevann og regnvann fra opplagsplasser på land. Renseløsning er etablert og høsten 2022 og vår 2023 ble det, i forbindelse med opptak og utsetting av båter, gjennomført prøvetaking på rensestyret for å få en oversikt over funn av forurensninger i kummene. Resultatet foreligger i to rapporter utarbeidet av COWI. Besparelse i prosjektet på 5 492 kr overføres til prosjekt 5439002.

Prosjekt 5439014 Miljøundersøkelse Oppfølgingsrapport

Prosjektet avsluttes i nåværende form. Det er ventet at det vil komme nye miljøkrav til småbåthavner i framtiden, og det vil da være aktuelt med nye undersøkelser. Ubrukte midler omdisponeres innen selvkostområdet og overføres til prosjekt 5439002.

Prosjekt 7051020 Ombygging av innbyggertorg Nodeland

I forbindelse med utarbeidelse av økonomiplan 2021- 2024 ble det laget en behovsutredning vedrørende oppgradering av innbyggertorget i Songdalen Rådhus. Totalt ble det bevilget 300 000 kr til forprosjektet. Dette ble ferdigstilt i mai 2021 og videresendt til administrativ og politisk behandling. Prosjektet har senere ikke blitt prioritert, og avsluttes med et overforbruk på 18 393 kr.

Prosjekt 7910010 Uteområder skoler

Prosjektet var relatert til oppgradering av uteområdet ved Nygård og Langenes skole i Søgne. Første område ble igangsatt i 2019, og siste sommeren 2022. Totalt er det påløpt 11,1 mill. kr i prosjektet, noe som innebærer et underforbruk på 2,651 mill. kr.

Prosjekt 7911010 Uteområder barnehager

Prosjektet var relatert til oppgradering av uteområder ved tre barnehager i Søgne. Første uteområdet ble igangsatt våren 2019, og siste ble overlevert fra entreprenør sommeren 2023. Prosjektet viser et underforbruk på 263 376 kr.

Prosjekt 9001030 Gamle rådhus rehabilitering, 2019

Kommunalutvalget vedtok i 2019 at det skulle gjøres en oppgradering av det gamle rådhuset. Det er gjennomført flere tiltak for å bedre arbeidsforholdene og gjøre bygget mer energieffektivt. Det er skiftet ventilasjonsanlegg, belysning og vinduer. Gulvet er i bystyresalen er pusset ned og lakkert på nytt samt at talerstolen er gjort tilgjengelig for bevegelseshemmede. Det ble oppdaget problemer med teglfasaden og det er derfor byttet ut partier med teglstein og teglfasaden er re-fuget. Alle arbeider er nå avsluttet og prosjektet avsluttes med en besparelse på 305 375 kr.

Agder kommunerevisjonen IKS har gjennomført en revisjon av prosjektet.

Investeringer

Revisjonens uttalelse:

Vi har utført handlingene beskrevet nedenfor, som avtalt med kommunen, vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt 9001030 Gamle rådhus rehabilitering avsluttet per 22.08.24.

Handlinger	Funn
1. At byggeprosjektet er gjennomført i samsvar med vedtak og budsjettforutsetninger.	Byggeprosjektet er gjennomført i samsvar med vedtak og budsjettforutsetninger.
2. At det er ført protokoll for anskaffelser som overstiger kr 100.000 ekskl. mva.	Det er ikke avdekket avvik på dette punkt.
3. At anskaffelser som overstiger kr 500.000 ekskl. mva, er kunngjort på korrekt vis og at anskaffelsen således er basert på konkurranse.	Det er ikke avdekket avvik på dette punkt.
4. At det er innhentet skatteattest iht. lov- og forskrift om offentlige anskaffelser, for anskaffelser som overstiger kr 500.000 ekskl. mva.	Det er innhentet skatteattest for anskaffelsene, men unntak for en leverandør.
5. At anbudssum er i samsvar med kontraktssum for anskaffelser som overstiger kr 500.000 ekskl. mva.	Det er ikke avdekket vesentlige avvik mellom anbud og kontraktssum, for de kontrollerte anskaffelsene.
6. At det ved bruk av rammeavtaler er det benyttet mini-konkurranse der dette er pliktig.	Det er ikke avdekket avvik på dette punkt.
7. At utgifter og inntekter som er bokført på prosjektet vedrører det aktuelle prosjekt.	Vi har kontrollert kr 4,203 mill. ekskl. mva av utgiftene. De kontrollerte utgiftene vedrører prosjektet.
8. At sluttregnskapet er avsluttet i samsvar med kommunens instruks for investeringer.	Sluttregnskapet er avsluttet iht. kommunens investeringsinstruks.

Prosjekt 9020030 Fiskå skole - ventilasjonsanlegg 2023

Det ble avdekket flere avvik på grunn av dårlig inneklima på skolen. For å bedre situasjonen er det etablert balansert ventilasjon i skolefløyen. Det er gjenbrukt et ventilasjonsaggregat fra barnehagen på Øvre Slettheia som ble revet. Det var noen utfordringer med innstallering av et brukt aggregat som har medført merkostnader i prosjektet på 944 824 kr. Kontrollmålinger i etterkant av tiltaket viste derimot tilfredsstillende resultater og at luftkvaliteten nå er innenfor lovkrav.

Prosjekt 9060010 Hellemyr skole, trafikksikkerhetstiltak (2023)

Etter søknad innvilget Statens vegvesen 400 000 kr til tiltak for å trafikksikre skoleveier. Kommunen må bidra med egenandel til prosjektet for å utløse midlene. Ved Hellemyr skole er det gjort utbedringer med drop-soner, skilting og tydeliggjøring av kjøremønster. Prosjektet har totalt kostet 1,37 mill. kr og avsluttes med et merforbruk på 316 699 kr.

Prosjekt 9080040 Bydelshus Hånes

Prosjektet var relatert til bydelshusfunksjon for bydelen Hånes. Gjennom flere år ble det vurdert ulike løsninger. Det ble gitt bevilgning til gjennomføring av et forprosjekt, som var ferdig i slutten av august 2019. Videreføring av prosjektet er siden ikke blitt prioritert, og totalt viser prosjektet et overforbruk på 122 136 kr.

Prosjekt 9120040 Kringsjå skole og idrettshall

Grunnet et stort vedlikeholdsetterslep, ble det vedtatt å bygge ny skole og idrettshall på Kringsjå. Prosjektet ble startet i 2018, med delferdigstillelse i september 2020, hvor Oppvekst kunne overta bygget. Siste ferdigstillelse for prosjektet var september 2021. Total ramme for var 312 mill. kr, og prosjektet avsluttes med et underforbruk på 3,9 mill. kr. Budsjetterte spillemidler til prosjektet er foreløpig ikke utbetalt fra Fylkeskommunen, men vil følges opp i etterkant.

Investeringer

Det er behov for midler til et garantiprojekt på totalt 1,375 mill. kr grunnet gjenstående arbeid relatert til grunnforhold. Midlene finansieres ved deler av mindreforbruket, og overføres prosjekt 9120090 Garanti prosjekt Kringsjå skole og idrettshall, gjenstående arbeid ute.

Agder kommunerevisjonen IKS har gjennomført en revisjon av prosjektet.

Revisjonens uttalelse:

Vi har utført handlingene beskrevet nedenfor, som avtalt med kommunen, vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt 9120040 Kringsjå skole og idrettshall avsluttet per 30.05.24.

Handlinger	Funn
1. At byggeprosjektet er gjennomført i samsvar med vedtak og budsjettforutsetninger.	Byggeprosjektet er gjennomført i samsvar med vedtak og budsjettforutsetninger.
2. At det er ført protokoll for anskaffelser som overstiger kr 100.000 ekskl. mva.	Det er ikke avdekket avvik på dette punkt.
3. At anskaffelser som overstiger kr 500.000 ekskl. mva, er kunngjort på korrekt vis og at anskaffelsen således er basert på konkurranse	Kunngjøringspliktige anskaffelser er kunngjort på korrekt vis.
4. At det er innhentet skatteattest iht. lov- og forskrift om offentlige anskaffelser, for anskaffelser som overstiger kr 500.000 ekskl. mva	I tre av de kontrollerte anskaffelsene har vi ikke fått fremlagt skatteattester, hvor dette kreves iht. anskaffelsesregelverket.
5. At anbudssum er i samsvar med kontraktssum for anskaffelser som overstiger kr 500.000 ekskl. mva.	Det er ikke avdekket vesentlige avvik mellom anbud og kontraktssum, for de kontrollerte anskaffelsene.
6. At det ved bruk av rammeavtaler er det benyttet mini-konkurranse der dette er pliktig	Dokumentasjon for avrop på en av de kontrollerte rammeavtalene har ikke blitt fremlagt. Det er ellers ikke avdekket avvik på dette punkt.
7. At utgifter og inntekter som er bokført på prosjektet vedrører det aktuelle prosjekt.	Vi har kontrollert kr 251,742 mill. av utgiftene inkl. MVA. Det er ikke inntektsført inntekter på prosjektet. De kontrollerte utgiftene vedrører prosjektet.
8. At sluttregnskapet er avsluttet i samsvar med kommunens instruks for investeringer.	Sluttregnskapet er avsluttet iht. kommunens investeringsinstruks.

Prosjekt 9440030 Samsen Kulturhus

Samsen ble oppført på slutten av 50-tallet og ble i 1992 kjøpt av kommunen og omgjort til kulturhus. Bygget er siden blitt påbygd og modernisert flere ganger.

Dette prosjektet ble utført i flere faser. Overtakelse av hovedarbeidene (blokka) var desember 2019, og noe arbeid ble gjennomført senere. Prosjektets ramme var totalt 43 mill. kr, og viser et overforbruk på 67 342 kr.

Prosjekt 9510010 og 9510020 Strømmehaven sonekontor, dagsenter og omsorgsboliger

Strømmehaven er et nytt omsorgskonsept for personer med demens. Det er bygget et bokollektiv med 42 omsorgsboliger samt dagsenter og sonekontor. Byggestart var i 2018. Oppstart for det nye bokonseptet var i september 2020 og med full drift fra januar 2021. Prosjektet har en brutto kostnadsramme på 309,1 mill. kr. Det er mottatt 86,96 mill. kr i investeringstilskudd fra Husbanken. Prosjektene avsluttes med en samlet besparelse på 901 418 kr.

Agder kommunerevisjonen har gjennomført en revisjon av prosjektet.

Investeringer

Revisjonens uttalelse:

Vi har utført handlingene beskrevet nedenfor, som avtalt med kommunen, vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt 9510010 Strømme sonekontor og dagsenter og 9510020 Strømmehaven avsluttet per 26.06.24.

Handlinger	Funn
1. At byggeprosjektet er gjennomført i samsvar med vedtak og budsjettforutsetninger.	Byggeprosjektet er gjennomført i samsvar med vedtak og budsjettforutsetninger.
2. At det er ført protokoll for anskaffelser som overstiger kr 100.000 ekskl. mva.	Det er avdekket et avvik på dette punkt.
3. At anskaffelser som overstiger kr 500.000 ekskl. mva, er kunngjort på korrekt vis og at anskaffelsen således er basert på konkurranse.	Kunngjøringspliktige anskaffelser er kunngjort på korrekt vis.
4. At det er innhentet skatteattest iht. lov- og forskrift om offentlige anskaffelser, for anskaffelser som overstiger kr 500.000 ekskl. mva.	Det er innhentet skatteattester når dette kreves i ht anskaffelsesregelverket.
5. At anbudssum er i samsvar med kontraktssum for anskaffelser som overstiger kr 500.000 ekskl. mva.	Det er ikke avdekket vesentlige avvik mellom anbud og kontraktssum, for de kontrollerte anskaffelsene.
6. At det ved bruk av rammeavtaler er det benyttet mini-konkurranse der dette er pliktig.	Det er blitt benyttet mini-konkurranse der dette er pliktig.
7. At utgifter og inntekter som er bokført på prosjektet vedrører det aktuelle prosjekt.	Vi har kontrollert kr 184,61 mill. av utgiftene ekskl. MVA. Inntekter på kr 86,96 mill. består av investeringstilskudd fra Husbanken. De kontrollerte utgifter og inntekter vedrører prosjektet.
8. At sluttregnskapet er avsluttet i samsvar med kommunens instruks for investeringer.	Sluttregnskapene er avsluttet iht. kommunens investeringsinstruks.

Prosjekt 9599091 Aktivitetssenteret-investeringskostnader

Garantiprojekt relatert til gjenstående arbeid på Aquarama. Prosjektet avsluttes med et overforbruk på 392 773 kr.

Prosjekt 9784010 Elvegata 48, oppgradering, oppstart 2022

Elvegata 48 er et leilighetsbygg som kommunen ervervet i 2022. Det er gjennomført branntekniske oppgradering for å tilfredsstille bygget til dagens krav. Oppgraderingen var noe mer omfattende enn antatt og prosjektet avsluttes med et merforbruk på 149 456 kr.

Prosjekt 9953001 Brannsikring kommunale bygg

Det har over flere år pågått et arbeid med kartlegging av feil og mangler ved kommunens bygg når det gjelder brannsikkerhet. Prosjektet har bestått i å kartlegge og oppdatere branndokumentasjon og deretter lukke eventuelle avvik. Dette prosjektet avsluttes, men det er opprettet et nytt prosjekt hvor arbeidet med brannsikkerhet videreføres. Det er et merforbruk i prosjektet på 212 616 kr.

Overordnede økonomiske forhold – område 9

Prosjekt 4920002 Ansvarlig kapital KKP

Det ble bevilget 40,6 mill. kr i årsbudsjettet til egenkapitalinnskuddet i Kristiansand kommunale Pensjonskasse (KKP). Fakturaen fra KKP er 1,526 mill. kr høyere enn budsjettet. Det foreslås å øke bevilgningen med tilsvarende beløp. Dette kan i henhold til regelverket ikke finansieres av lån. Det foreslås derfor at kapitalfondet finansierer dette.

Prosjekt 4920003 Ansvarlig kapital KLP

Det ble bevilget 3,1 mill. kr i årsbudsjettet til egenkapitalinnskuddet i Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Fakturaen fra KLP er 305 000 kr høyere enn budsjettet. Det foreslås å øke bevilgningen med tilsvarende beløp. Dette kan i henhold til regelverket ikke finansieres av lån. Det foreslås derfor at kapitalfondet finansierer dette.

Investeringer

Prosjekt 4910000 Justeringsavtaler

Som følge av bystyrevedtak BY50/24 flyttes mva. midlene som tilfaller område 9 i forbindelse med justeringsavtaler i private utbyggingsområder til By- og stedsutvikling område 5, samt at utbetaling til utbygger øker fra 75 % til 90 %. Det betyr at kostnaden for område 9 går ned med 3,84 mill. kr fra 5,55 mill. kr til 1,71 mill. kr. Og inntekten synker med 7,351 mill. kr fra 10,077 mill. kr til 2,726 mill. kr.

Prosjekt 4920005 Startlån

Basert på prognose av mottatte avdrag per 2. tertial økes forventede mottatte avdrag på utlån med 5 mill. kr fra 95 mill. kr til 100 mill. kr. Det medfører at betaling av avdrag økes tilsvarende. Av dette brukes 55 mill. kr til nedbetaling av innlånt startlångjeld i Husbanken og 45 mill. kr omdisponeres til nedbetaling av investeringslån i Husbanken, da det er ønskelig å redusere kommunens investeringslån.

Låneopptak

I den grad det tidligere i saken ikke er kommentert annen finansiering av de enkelte prosjekter, vil samlet økt finansieringsbehov måtte dekkes ved låneopptak.

I beregningene for budsjetterte avdrag i 2024 er det lagt til grunn 25 års avdragstid på nye lån til investeringer i opptaksåret. Kommunedirektøren er i finansreglementet delegert fullmakt til å godkjenne rentebetingelsene og undertegne lånedokumentene.

Det foreslås at det brukes 8,602 mill. kr av kapitalfondet for å finansiere egenkapitalbevis, ombygging av øvre Slettheia barnehage og aktivitetsbaserte arbeidsplasser rådhuskvartalet.

I denne saken foreslår kommunedirektøren at låneopptak til årets investeringer samlet reduseres med 60,646 mill. kr. Lån til investeringer som skal tas opp i 2024 utgjør inntil 545,4 mill. kr. Inklusiv Startlån blir totalt lån inntil 845,4 mill. kr.

Startlån

Boligmarkedet har pr. 2. tertial 2024 hatt en prisvekst på 10,2 % i Kristiansand. Økningen siste 5 år er nå på 36,3 %, og er størst i landet, også foran Oslo med 27,2 %. Likevel er gjennomsnittlig kvadratmeterpris lavest blant de største byene, noe som fortsatt gjør det enklere å etablere seg i egen bolig i Kristiansand enn i sammenlignbare kommuner. Kristiansand kommune har pr. 31. august mottatt 568 søknader om startlån og tilskudd i 2024. Dette er en økning på rundt 9 % fra samme periode i fjor.

Kommunen har pr. 31.08.2024 innvilget og utbetalt 100 startlån på totalt 168,6 mill. kr. Startlånene er utbetalt til barnefamilier i 54,8 % av sakene. Utlånet er i overkant av tidligere prognoser, og tilsier et samlet utlån på mellom 250 mill. kr og 270 mill. kr for hele 2024. Som følge av ekstra innlån på 60 mill. kr i 1 tertial er det nok tilgjengelige startlånsmidler i 2024. Det er ikke tapsført misligholdte lån i 2. tertial.